

**JULIJ
2003**

OBVEZNI
IZVOD

Ježeva družina

Foto A. Patuljč

Dr. Lydia Mihelič Pulsipher

Foto Z. Mihelič

Pogovor: Ivan Ogrinc

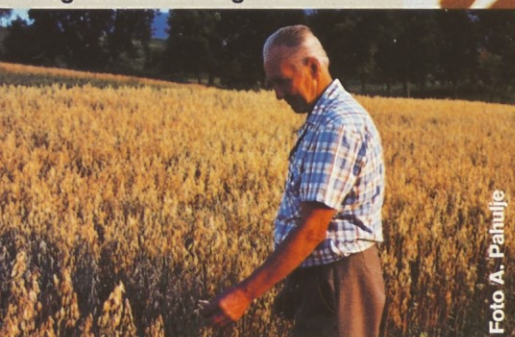

Foto A. Patuljč

**Ekološko kmetijstvo:
NARAVNO IN
DOMAČE**

**Dr. Lydia Mihelič
Pulsipher,
kulturna etnografinja**

**V Dolenji vasi
tekla vsa
Slovenija!**

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA
28. julij 2003, letnik VII

št. 7

Projekt zagotavljanja vpisa v strojniške poklice

RIKO Ribnica d.o.o., Lepovčev 23, 1310 Ribnica, Slovenija
Tel.: 01 8372 310, 8361 611, 8361 964, Fax: 01 8361 464
E-mail: riko@riko-ribnica.si, <http://www.rikoribnica.com>

Jože Gradišar, direktor Riko Ribnica d.o.o., vodilnega proizvajalca opreme za gradnjo in vzdrževanje cest in letaliških stez, v celoti podpira prizadevanja za vrnitev poklicnega kovinarskega izobraževanja na Srednjo šolo Kočevje in pravi:

»RIKO Ribnica svoj proizvodni program gradi na lastnem razvoju, lastni proizvodnji in lastni prodaji.

Proizvode podjetja RIKO Ribnica lahko vidite tako v Sloveniji kot v tujini: pozimi pri pluženju in posipavanju cest, - poleti pa pri obnavljanju in vzdrževanju cest, opremljanju s signalizacijo, pri postavljanju ograj, barvanju črt, pri košnji bankin in nabrežin ter pri sekanju obcestnega drevja. Naše izdelke vidite na letališčih, ko vzdržujejo letališke steze, v asfaltnih bazah, pri urejanju odpadkov in še kje.

Že iz tega kratkega opisa je razvidno, da lahko te proizvode ustvarjajo le izobraženi in usposobljeni kovinarji; - od oblikovalcev kovin do tehnikov in diplomiranih strojnih inženirjev. Zavedam se pomena ustreznega izobraževanja in potrebe vzpodbuditi ga.

Prepričan sem tudi, da je za napredek naše države zelo pomembno dati poudarek takšnemu izobraževanju, kakršnega potrebuje gospodarstvo, in ki bo zagotavljalo razvoj proizvodnje visoko kakovostnih izdelkov in storitev. Le v takšnih proizvodnih programih bomo ustvarjali dodatno vrednost, ki je realna osnova razvoja naše države. Vsi drugi poklici in dejavnosti so odvisni od tega.

RIKO ponovno postaja priložnost za poklicno uveljavitev domačih ljudi. Mladim nudimo priložnosti, da se dokažejo. Naj svoje ideje razvijajo in realizirajo v domačem kraju. RIKO s svojo gospodarsko infrastrukturo to omogoča. V svojih razvojnih načrtih ne snujemo selitev proizvodnje na druga področja, temveč nameravamo lastno znanje, lastne proizvode drugje le prodajati.

Prav iz tega razloga smo se odločili štipendirati domače dijake in študente. Učence osnovnih šol zato vabimo k sodelovanju, - gradimo skupaj svoje uspehe v Ribnici, svojo prihodnost v domačem kraju. Verjamem, da bodo naši pobudi sledile tudi druge pańoge in bomo tako dejansko dali priložnost prihajajočim generacijam mladih.«

Novice iz doline

- Okolica cerkve v Dolenji vasi celostno urejena** 4
- Do doma za ostarele z evropskim denarjem?** 5

Pogovor meseca 6

Ivan Ogrinc

Pogovor:
Ivan Ogrinc

Jeseni naj bi se v Ribniški dolini začela večja promocija ekološkega kmetovanja, s tem pogovorom pa vas želimo spodbuditi k razmišljanju o vračanju v svet naših praprabic in prapradedkov, ki so na mizo nosili le tisto, kar je tisto leto dala narava, ne da bi se pustila, tako kot danes, zmesi umetnim škropivom in gnojilom.

Med rojaki onkraj luže

Dr. Lydia Mihelič Pulsipher 8

Dr. Lydia
Mihelič
Pulsipher

Hčerka Lydia je deželo svojega očeta Jožeta L. Miheliča že ob prvem fizičnem stiku s slovenskimi tlemi toliko začutila kot svojo, da se je vrnila vanjo še nekajkrat, kadarkoli so ji čas in obveznosti to dopuščali, toda doktorat iz kulturne etnografije, 15-letno znanstveno-raziskovalno delo na Karibih ter ustvarjanje lastnega družinskega gnezda v ameriškem Tennesseeju so jo od Slovenije odrezali od leta 1971 do 1988, ko je v poletno šolo slovenskega jezika pripeljala svojega mlajšega sina Alexa.

Kulturne drobtinice

- Še zadnjič praznično pred vstopom v EU** 10
- Rekordno število levstikovcev** 11

Zabavne strani na strani 22

II 5883

Ne spreglejte

24

Bralki pišejo

25

Športni utrinki

- 270 tekačev po Lončariji** 32

02004/340

- Mažoretke državne prvakinja** 35

Ježeva družina
z naslovnice

LJUBKO!

"Pejd no hitro!" mi je rekel nečak in spotoma sem v poplavi njegovih besed ujela le še to, da imajo pri sosedovih pravo pravcato ježevo družinico. Fotoaparati v roke in k Žagarjevim na Kurirsko ulico! Gostiteljica nenavadnega naraščaja, Anica, me je popeljala h kupu naravnega humusa in začela šariti pod črno prevleko, da bi našla male, komaj 14 dni stare ježke. Pet jih je prišlo na svet, štiri od njih pa ji je uspelo najti in položiti Sari in Nini na dlani, da so bili pripravljeni za posnetek. Mama ježevka je menda že več let doma na Žagarjevih tleh, vsaj pogosto so jo videvali na vrtu, je dejala gospa Anica, toda ježevga zaroda niso še nikoli gostili. Vsi skupaj jim ključemo: Dobrodošli!

AP

SLOVENCIMAJO DOVOLJ MODROSTI 36

POGOVOR Z ERWANOM FOUÉRÉJEM,
vodjo delegacije Evropske unije v Sloveniji

REŠETO

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.
Uredniški odbor:
 Alenka Pahulje - odgovorna urednica
 Metka Tramte - članica
 Zdenka Mihelič - članica
Programski svet: Jože Tanko, Darja But, Janez Debeljak, Vesna Horžen, Benjamin Henigman, Majda Vrh, Pavel Hočevar
Lektorica: Tanja Debeljak
Trženje oglasnega prostora: Marko Modrej, GSM: 041-536-889
Tisk in prelom strani: KVM Grafika, Ribnica.
Naklada: 3.200 izvodov

Naslov:
 Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica
 Tel.: 8369 765/8372 023
 E-pošta: reseto.ribnica@siol.net
 FAKS: 8361 091, 8369 765
Izid naslednje številke:
 29. avgust 2003
 Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.
 V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridržujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridržujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrata v našem glasilu.

Gradivo za naslednjo številko oddajte do 14. avgusta 2003

Rešeto najdete tudi v elektronski obliki na spletni strani www.ribnica.si

Članki v časopisu niso uradno mnenje Občine Ribnica.

Fotografija na naslovnici: Sončnice
Tone Tramte

JEJ, JEJ, JEJ, SLOVENČKI MI...

Ampak me je res poživila ta poletna Delova sobotna priloga. Odkar sem pred mesecem dni prvič ugledala najavo serij člankov, ki v njih izražajo tuji svoje poglede na Slovence, se prav vsako sobotno jutro sedaj že s širokim nasmehom spravim k branju.

Vem, kaj mi je pričakovati. Trenutek resnice, ki jo domačim strežejo druge oči, drugo srce in druga glava. Ti Pogledi na Slovenijo imajo brzkone zgolj eno ciljno, skrajno ozko bralno publiko, in to smo ravno tisti, ki s smehom odobravanja preletimo kritične vrstice, saj smo tudi sami dognali, kakšna je bit našega naroda. In si zato ne lažemo v obraz.

Newyorčanu je tisto soboto pripadla čast, da nas razgalil pred nas samimi.

Ko se je spraševal, kaj izvabi najboljše iz Slovencev, je ugotovil, da sta to ljubezen do Alp in otrok. Potem pa uravnoteži pol še z nasprotnim vprašanjem...Pa tisto najslabše?

"V vseh letih voznških izkušenj nisem nikogar videl voziti tako agresivno in pod vplivom tako fašističnih vzgibov kakor v Sloveniji. Videti je, da s svojim slogom vožnje želijo sporočiti tri stvari: 1. Moj avto je hitrejši kot tvoj. 2. Žri prah, ki se dviguje za menoj, zguba. 3. Ha, ha, ha."

V to skledo pljuvam že dolgo, toda skoraj nikoli me v tem noben sonarodnjak ne podpre. Pa druge poglej, Zagrebčane kok se preseravajo, pa une Talijane, k' jim je za avto čist vseenu...lej, kok vožjo..., me prepričujejo.

Vedno drugi, kaj?

Vsega slabega v tej deželi je kriva ta preklemska slovenska prepotentnost in samopašnost.

Pa kaj ne bi narod razmišljal tako, če ga pa v vlogo evropskega sončka postavljajo politiki? Vsako evropsko razprtijo, ki je v zvezi s Slovenijo, so baje zakuhale druge države, pa drugi politiki, pa druga podjetja...Ko se je treba oprati madeža vsakršne krivde ali se otepsti kakršnekoli odgovornosti, vsa Slovenija tuli v isti rog.

KOMENTAR

A ameriški filmar in publicist je dojel, da si ljudje, ki bivajo na sončni strani Alp, ne znajo biti v pomoč in oporo takrat, ko je to najpomembnejše, -ko gre res za njihovo blaginjo, boljše življenje in kakovostnejše medsebojne odnose.

Celo tega Slovenci ne zmoremo, da bi dali kako pozitivno mnenje o drugem, se je v času svojega bivanja v Sloveniji prepričal nek ameriški arhitekt. "Tega tu preprosto ne počno." Morda smo zato tako samomorilsko naravnani narod. Ubadamo se z drugimi, samo s seboj ne. Še hudičkom menda ni treba imeti nič posla z nami, "ker si vse gorje prizadenemo sami."

Ribnico so zadnje volitve tudi spremenile. Tik pred njimi se je sprožil močan val enotne energije po spremembi, ki da mora odnesti staro oblast in nastavi za župana novega človeka.

V političnih kuloarjih je šlo 'na nož'. Ko je ta, po osmih letih pridrugačena energija, uspela zrušiti enega, je upala, da je zdaj nastavila pravega. Pa zdaj ti nosilci 'svežega vetra' pravijo, da so se usteli. Da se zdaj v Ribnici pa res nič ne premakne. Glas o tem se širi čez ribniške meje in ustvarja precej zopremo klimo. Težko jo je prezračiti tudi zato, ker se zrak v županovem uradu ne uspe prezračiti. Prenasičen je zaradi procesij posameznikov in interesnih skupin, ki romajo skozi njegova vrata in želijo, da bi uslišal prošnje, ki jih je prejšnji župan preslišal. Župana bi vlekli malo sem, malo tja, on pa menda da ne bi ne tja ne tja. Želel bi biti župan vseh, a kot takega si ga očitno tisti, ki so ga postavili na tron, in to svojo moč zelo javno poudarjajo, niti najmanj niso želeli, še manj pričakovali.

Vse se je spolitiziralo do te mere, da je pomembno, kdo je naš in kdo njihov.

Kaj pa pravljica o javnem dobrem?

Urednica

DOLENJEVAŠKA CERKEV IMA ŠE TRETJE PARKIRIŠČE

Okrog sakralnega objekta zdaj celostno urejena okolica, tudi hortikulturno

Dan državnosti so v Dolenji vasi obeležili na odmeven način, saj so praznik izkoristili za blagoslov novega spodnje-ga parkirišča ob cerkvi, ki bo skupaj s preostalima dvema zagotavljalo prostor 70 vozilom.

Projektant Andrej Rus je tako upošteval želje župljanov in duhovnika Branka Potočnika, da bi se uredilo kaotično prometno stanje ob procesijah in slavnostnih mašah. Medtem ko je zgornje parkirišče urejeno kot enosmerno, sta spodnje in tisto vzdolž cerkve pripravljene za dvosmerni promet, je na slovesnosti odprtja 25. junija povedal projektant.

Novo blagoslovljeno parkirišče, ki ga od župnišča loči cesta, bo zaradi svoje pripravnosti in velikosti primerno tudi za organizacijo oratorija, skavtskih srečanj in druge slovesnosti. Le ob odprtju je poletni naliv prepričal družabno srečanje množice obiskovalcev, ki je prisostvovala odprtju nove pridobitve in slovesni maši, ki jo je vodil ljubljanski pomožni škof Andrej Glavan. Ker je lepo urejeni objekt pridobitev tudi za državo, je bil k nagovoru navzočih povabljen minister za pravosodje Ivan Bizjak. Dotaknil se je simbolnega pomena praznovanja dneva državnosti in dejal, da smo Slovenci v zadnjih 12 letih dokazali, "da smo narod, ki ima 2 mio bistrh glav."

Meni, da smo lahko ponosni na doseženo, še več izzivov pa naj bi bile čakalo z vstopom v evropski jutri. "Jutri je jutri evropskega povezovanja in globalizacijskih procesov. Ponujalo se bo veliko možnosti in pojavljalo veliko preprih, zato se bomo morali še dokazovati." Pesimizem in brezbriznost zato po Bizjakovem mnenju ne bosta smela prevladati, hkrati pa bomo morali Slovenci odkriti, kakšni so naši nacionalni interesi. "Ustvariti moramo trdno gospodarstvo, zagotoviti ustrezno življenjsko raven, vzpostaviti socialne mehanizme in ohraniti kulturno dediščino."

Slavnostni govornik Ivan Bizjak

Foto AP

Večjo vlogo kot politiki pa pri ustvarjanju javnega dobra lahko odigrajo državljani. In primer požrtvovalnega dela so tudi krajanje Dolenje vasi. Njihove dosežke v razvoju kraja je opazil celo prisotni minister, slovesnosti pa niso obšli niti oba poslanca in župan. Čast prereza spominskega traku je pripadla predsedniku krajevne skupnosti Janezu Pogorelcu, ponos na urejeno okolico okrog cerkve pa se je zadiral pri vseh vaščanih.

Predsednik KS pri razrezu traku

Foto Tomaž Remic

Ta je res lično urejena; tik okrog posvečenega objekta so položeni betonski tlakovci, hortikulturna ureditev pa čaka na zamisel priznanega slovenskega strokovnjaka.

Z božjo pomočjo se bo vse uredilo, le pri gradbenem dovoljenju se je zatikalo. Občinska uprava je po besedah projektanta Rusa zavirala gradnjo parkirišča in so se pojavili "nepotrebne zaostritve in zapleti".

Uprava naj bi preveč sledila napotkom spomeniškega varstva, ki najprej ni hotelo dati soglasja h gradbenim posegom, ker naj bi vsa naravna zasadijev okrog cerkve ostala nedotaknjena. Urejanje, ki se je začelo lanskega novembra in končalo junija letos, je tako potekalo počasneje.

Večjo voljo in pripravljenost za projekt bi občina lahko pokazala, menijo krajanje, saj so morali celostno ureditev okolice cerkve, vredno 14 mio SIT, kriti župljani sami oz. župnija in KS, zato so toliko bolj prepričani, da jih lokalna oblast zapostavlja.

A. Pahulje

DO DOMA ZA OSTARELE S POMOČJO EVROPSKEGA DENARJA?

Švedska Landskrona želi nadaljevati sodelovanje z Ribnico in ji pomagati pri izvedbi večjih projektov

Krog prijateljstva s švedskim obmorskim mestom Landskrono se je začel s spletom naključij, ki je najprej pripeljal skupaj sestre Budja s Švedske in Marka Modreja. Avgustina, Olga in Jelka so v Sloveniji snemale videokaseto za svojo CD zgoščenko in iskale pokrovitelje zanjo.

Ker je takrat v zabavnih vodah plul tudi Modrej, jih je povezal z ribniško občino, ki je bila poleg landskronske pripravljena pomagati pri izvedbi glasbenega projekta sester Budja. Svojo neizmerno hvaležnost so prekmurske izseljenke pokazale s tem, da so občinama pomagale stkati prijateljske vezi.

Med Slovenci na Švedskem tudi sicer že vseskozi igrajo aktivno vlogo pri ohranjanju slovenstva, Avgustina pa je prav pred kratkim postala tudi urednica edinega slovenskega časopisa na Švedskem.

Ugotoviti moramo, kaj bi lahko bila naša tržna niša na Švedskem, meni France Klun s KGZ, ki že žanje prve sadove pogovorov s Švedi. Trenutno se izdeluje prva serija vrtljivih lesenih krožnikov v vrednosti 10.000 evrov. Za enake izdelke sta zainteresirani še dve švedski podjetji, zato Klun meni, da bi bili drobna obrt oz. suhorobarski produkti primerni za trženje. Oddaljenost, ki se sekretarju OOO Ribnica zdi prevelika ovira za gospodarsko sodelovanje, pa po Klunovem mnenju ni problematična, saj stroški poti niso previsoki, "še posebej glede na to, kakšne možnosti veliki švedski trg ponuja". Dodaten razlog za sodelovanje je gotovo trend evropskih integracij, ki ga Landskrona zaznava že leta dolgo in sodeluje z nizom evropskih držav. Pri vzpostavljanju stikov ji je gotovo lažje tudi zaradi Kurta Bostroma, Nillssonove desne roke, ki je vrhunski poslovnež svetovnega ranga in član velikih gospodarskih formacij. Pa tudi preprost človek širokega duha in zanimanja, ki je pred dvema letoma prišel na ogled v provincialno Ribnico. Pri obisku izbranih podjetij si je kot potencialno najbolj primernega izvoznika zapomnil Inles, medtem ko se je izrazito socialno naravnane Landskronskega župana najbolj dotaknilo mizerno delovno okolje nekaterih ribniških podjetij.

Njihova zavzetost za navezavo stikov med Ribnico in Landskrono je bila tolikšna, da so se v dveh letih zvrstili kar trije obiski: najprej je Jože Tanko spomladi 2001 odšel v Goteborg na predstavitev projekta Budja, nato pa se še sestal z landskronskim županom Gosto Nilssonom. Takrat sta obe strani uradno izrazili željo, da se vzpostavi sodelovanje med njima. Septembra je švedska delegacija obiskala sejem, kjer so bili tudi tradicionalni gosti iz pobratene Arcevie. Priložnost za mednarodno sodelovanje se je ponujala kar sama od sebe, vendar Italijani stikov s Švedsko kasneje niso poglobili.

Ribnica pa se je oktobra 2002 odzvala povabilu Landskrona, ki je želela, da ribniška delegacija s seboj pripelje tudi predstavnika obrtnikov, ker so

Ribniška delegacija na pogovoru s sestrami Budja

bili pri obisku sejma navdušeni nad rokodelskimi spretnostmi naših izdelovalcev. Srečanje med ribniško delegacijo, predstavniki landskronske občine in rokodelci je bilo polno idej o možnostih sodelovanja, toda manj kot mesec dni kasneje so volitve ta proces zaustavile. Medtem ko je v Landskroni Nilssonu uspelo obdržati mesto župana, ga je tu Tanko izgubil, novi župan Alojz Marn pa zavaljo vrste drugih obveznosti mednarodnemu sodelovanju v začetku mandata ni mogel posvetiti preveč pozornosti. Julija pa so na poletni dopust v Slovenijo oz. na Hrvaško prišle sestre Budja in župan Marn se je odločil, da bo preko njih Nilssonu poslal pozdravno pismo, v katerem izraža željo po ohranitvi in poglobitvi stikov med občinama, ki jih je začel že bivši župan. Gosta Nilsson je v času po volitvah velikokrat povprašal sestre Budja, kako kaj kaže prihodnjim stikom, in jih hotel spodbuditi, saj bi želel trdno zvezo med občinama skleniti še v tem mandatu županovanja, ki bo zanj, kot 65-letnika, zadnji, je dejal. Glede na to, da je na oktobrskem srečanju posebej izpostavil pomoč pri pridobivanju evropskega denarja za izvedbo raznih projektov, je bila to osrednja tema neformalnega sestanka med županom Marnom, direktorico občinske uprave in Francetom Klunom iz Kmetijske zadruge Ribnica (slednja dva sta bila tudi v delegaciji, ki je lani obiskala Landskrono) s sestrami Budja 3. julija v Malinski na otoku Krku. Nilsson je prepričan, da Ribnica premalo izkoristi pomoč evropske skupnosti, zato je Landskrona, ki ima za iskanje take pomoči na občini zaposlenega svojega človeka, pripravljena pokazati možnosti, Ribnica mora le vedeti, kaj želi. Evropa zahteva, da so projekti, ki kandidirajo za njena sredstva, dobro

pripravljene, imajo jasen cilj in so tudi izpeljani, o čemer je treba tudi poročati, je iz lastnih izkušenj povedala Olga Budja, ki je socialna delavka v rehabilitacijskem centru v Helsingborgu. Prepričana je, da bi nam uspelo s pomočjo evropske skupnosti zgraditi tudi dom za ostarele, s čimer se je strinjal tudi župan Marn. "V Helsingborgu smo se glede določenih projektov povezali naš center, Urad za delo in podjetja ter pridobili kar nekaj milijonov evrov evropskega denarja," je dejala Olga Budja. Pogoj za uresničitev idej pa je strategija razvoja, je dodala. Direktorica občinske uprave Nevenka Turk Kraljič je menila, da je del smernic Ribnica zapisala v regionalnem razvojnem programu. Župan Marn je tudi menil, da se bo gospodarsko sodelovanje

najlažje vzpostavilo neposredno med obrtnima zbornicama in rokodelci, medtem ko bi jim občina stala ob strani le s pravimi informacijami. "S področja športa, kulture in sociale pa bi bilo najbolje izbrati tiste projekte, ki so sicer v razvojnem planu, a niso še zaživi." Okoljevarstveni problemi bi menda lahko kaj hitro našli evropsko podporo. Ribnica se bo morala po evropski zakonodaji opremiti s čistilnimi napravami, urediti pa bo morala tudi oskrbo z vodo. Za sodelovanje med občinama je zainteresirano tudi ministrstvo za evropske zadeve in dejalo, češ da bi potemtakem Ribnica lažje kandidirala za domača sredstva. Sestre Budja so v Landskrono že odnesle vljudnostno pismo, Ribnica pa je na vrsti, da povabi Švede na njihov drugi obisk, vendar še ne ve, kateri dogodek bi bil najbolj primeren zanj, saj so sejem že izkoristili. Hkrati pa se bo moral župan Marn precej potruditi, da se bo lahko kosal z gostoljubnostjo, kakršno je pokazala landskronska občina, saj je na primer župan (kljub številnim obveznostim) ribniško delegacijo spremljal na vsakem koraku.

Tekst in foto A. Pahulje

POPRAVEK

Pri objavi nagovora župana ob dnevu državnosti (junij, str. 10/11) se je pri prepisu teksta večkrat ponovila napaka in je tako namesto dvanajst let zapisano: dvajset let po osamosvojitvi. Verjamemo, da ste redakcijsko napako že sami uvideli, vendar vas nanjo ponovno opozarjamo in se za napako opravičujemo.

Uredništvo

Takih domačih dobrin preverjenega biološkega izvora, kot sem jih poskusila tisti dan, ko sem na domu v Brežah obiskala svojega gostitelja in sogovornika Ivana Ogrinca, bo novodobni človek, verjamem, deležen vse več: poskusila sem kranjsko medico..., spila kozarec domačega jabolčnega soka...in se zdravila s sokom iz rdeče pese. Svet se giblje v smeri zdravega prehranjevanja, ki še zdaleč ne obsega samo uživanje čimveč sadja in zelenjave, marveč tudi pridelke, ki so bili vzgojeni brez dodanih umetnih kemijskih primesi.

Vse glasnejši so tudi protesti proti gensko spremenjeni hrani in protestniki se podpisujejo celo na mednarodno listino. Tudi gospod Ogrinc.

Sprožil se je boj proti multinacionalni prehranjevalni gospodarski verigi, ki skuša s čim manj stroški proizvesti čim večjo količino hrane, ki je zdaj že presežna, na drugi strani pa si istočasno mane roke farmacevtska industrija, da bi obolelim od umetnega prehranjevanja prodala čim več tablet.

Bolezni, ki nikoli prej niso v taki obliki ali v tolikšni meri pestile naših prednikov, vse bolj pogosto prepričujejo tudi neverne, da tablete zamenjajo z zelišči in telo očistijo pretiranega kemičnega balasta z biološko hrano.

V sozvočju z naravo želijo delovati tudi vsi, ki so se lotili ekološke pridelave živil in danes je ta trend toliko populariziran (tudi v Rešetu ima stalno mesto), da je nemogoče verjeti vsem, ki sedijo na kakršnemkoli kmetijskem ali drugem institucionalnem stolčku, da "o ekološkem kmetijstvu ne vedo dosti ali celo nič". Biti tako neveden, je skorajda neodpuščljivo.

Ribniško kmetijstvo, kot ga riše občinska politika, je, kaže, pripravljeno kreniti v eko smer, saj so v pravilnik vnesli tudi to zvrst, v kmetijski odbor pa povabili našega sogovornika, da bi s svojim znanjem lahko spodbujal in usmerjal biološko pridelavo.

Ivan Ogrinc ima v biodinamičnem gospodarjenju ne samo kmetijo, temveč celo status svetovalca in svoja lastna dognanja predaja vsakomur, ki je pripravljen prepričati se o učinkovitosti naravne metode na njegovem polju ob stari domačiji. Med njimi so študentje biotehniške fakultete, za ogled njegovega eko čebelarjenja so obisk napovedali strokovnjaki letošnjega svetovnega kongresa čebelarjev, njegovo delo pa sta si ogledala in podprla tudi vodilna v izvajanju biodinamičnih principov pridelave: Matthias in Maria Thun.

Jeseni naj bi se v Ribniški dolini začela večja promocija ekološkega kmetovanja, s tem pogovorom pa vas želimo spodbuditi k razmišljanju o vračanju v svet naših praprababic in prapradedkov, ki so na mizo nosili le tisto, kar je tisto leto dala narava, ne da bi se pustila, tako kot danes, zmesti umetnim škropivom in gnojilom.

Pogovor: Ivan OGRINC

Ekološko kmetijstvo na ribniških tleh

Preverjeno:

NARAVNO IN DOMAČE

Stopila sva na polje, dokler naju je bila še pripravljena spremljati dnevna svetloba, in pregledovala, kaj je in še bo letos zraslo na Ogrinčevi zemlji, ki skupaj obsega pet hektarjev. "Saj ne bo nič zraslo, če ne posolitraš, so prepričani ljudje, a naj pridejo pogledat k meni in uvideli bodo nasprotno," je Ogrinc takoj ovrgel značilno prepričanje večine ljudi.

"V Ribnici so do tega dne, 11. julija, prodali že stotine kilogramov strupa za koloradskega

hroščal! Ljudje posipajo, da je vse belo! Res je bil močan napad hroščev, toda da se jih pregnati tudi z apnom in pepelom ali pa jih vsak dan ročno pobirati, kot to počnemo tukajšnji ekološki kmetje," je sledil eden izmed njegovih prvih napotkov. "Čudim se vrtičkarjem, ki zelenjavo pridelujejo izključno zase, pa si jo zastrupljajo z umetnimi gnojili. Naj potem tako že kupijo, nima smisla pridelovati svoje."

Tako jih je očitno vsa zadnja desetletja vzgajala kmetijska stroka...

Da, ljudje niso bili naučeni oz. ne znajo drugače, kot so jih poučili drugi, toda prepričati se v nasprotno pa tudi nočejo. V Ljubljani je miselnost že šla v to smer in naši ekološki kmetje na tržnici prodajo prav vse izdelke, ne glede na višjo ceno. So osebe, ki celo 'zaarajo' določen proizvod za naslednje leto. Ne zdi se jim pomembno, da za kilogram biološko neoporečnega krompirja plačajo 3x več od solitranege.

Višja cena je pogojena z zahtevnostjo postopkov pridelave, saj se zanjo porabi več časa in energije. V biodinamičnem gospodarjenju je vse strogo določeno, tudi vrsta in način pripravkov, ki pomagajo zemlji, da rodi boljše pridelke. Kako in s čim torej obdelujete svojo zemljo? Celo suša vas ni prizadela...

Ravno naš gornji konec občine je dobil najmanj dežja, deležni smo bili le rose, pa vendar bo zavoljo tega manj le sena, medtem ko bo vse ostalo normalno dozorelo. Tudi v največji suši je bila naša zemlja še vedno vlažna, kar sta ji omogočila naravni kompost ter preparat iz kravjega roga, ki je dodatno zrahljal zemljo. Drugače pa se biodinamični kmetje, ki imamo malo strožje zahteve kot ekološki, držimo pravila, da zemljo trikrat škropimo. Ko jo preorjem, jo najprej poškopim s preslico, da se v zemljo ne naselijo kakšna glivična obolenja. Potem najprej uporabim preparat Marije Thun, ki ni gnojilo. Z njim le škropimo gnoj oz. kompost, da hitreje razpade, spomladi pa tudi travnike, da suhe snovi v njih hitreje razpadejo. Šele nato prvič uporabim homeopatsko gnojilo iz kravjega roga, ki ga 6 kmetov, kolikor se nas v Ribniški dolini ukvarja prav z biodinamičnim gospodarjenjem, skupaj pridelujemo spomladi in jeseni na naši kmetiji, ki je tudi osrednje skladišče za tovrstne preparate. Z njim poškopim zemljo in rastline, kar je dobro proti suši. nato pride na vrsto kremen iz roga, ki pa ga nanesimo izrecno le na mlado rastlino, npr. na žito v višini 15-20 cm rasti. Ta pripravek je še najbolj delikaten, saj ga je treba uporabiti takoj in še pred sončnim vzhodom, porabljen pa mora biti najkasneje do 10. ure, drugače bo gnojenje doseglo prav nasproten, škodljiv učinek.

Biodinamični kmetje morate namreč slediti in upoštevati kozmične sile, ki vladajo svetu in življenju in tu odstopanj ne sme biti. Zagonetno pravilo velja tudi pri izdelavi naravnega komposta. Kakšno?

Tisti, ki ga ne poznajo, bodo dobro delo naredili že s tem, če biološke odpadke namesto v smeti dajejo na kup, kjer se izvrsten kompost skozi leto napravi sam od sebe. Enako začnemo tudi mi, le da po določenem postopku: vanj v obliki križa in posebnem zaporedju namestimo še koprivo, ki je vedno v sredini tega križa, ker predstavlja sonce, nato ji sledijo rman, hrastovo lubje, regrat in kamilica. Po vrhu tako pripravljeni kompost prelijemo še s preparatom iz baldrijanovih cvetov, ki pomaga zadrževati toploto. Tako ustvarjen kompost, ki ima vonj in barvo po zemlji, je toliko močno gnojilo, da se ga v posode za rože ne sme dati čistega, ampak premešanega z zemljo, drugače rože kar porumenijo.

A pogled na vaše sadove pa ta spoznanja glede naravne obdelave zemlje, ki jih radodarno delite vsakomur, ne prepričajo okoliških kmetov, da bi se postopoma usmerili v tak način pridelave?

Za zdaj še ne, je pa vse več konvencionalnih kme-

tov, tudi tu se pojavljajo, ki gredo med ekološke. Tega sem prav tako vesel, ne glede na to, da te vrste kmetje pri pridelavi še vedno premalo upoštevajo kozmične sile, ki vplivajo na zdravje rastline. Po drugi strani pa se, tako slišim in vidim, Setvenega koledarja, ki se ravna po kozmičnih pravih setve in žetve, poslužuje vse več vrtničkarjev.

"Dobro bi bilo, da tukajšnji ekološki kmetje ustanovimo tudi svoje društvo, ker bi tako lažje izkoristili razpisana občinska sifinancerska sredstva. Pametno bi bilo, da v društvo povabimo tudi ekološke kmete iz sosednjih občin, morda Loškega Potoka, Sodražice in Velikih Lašč. Včlanili bi se lahko tudi tisti, ki niso pridelovalci, a tak način pridelave odobravajo. Če bi se organizirali v društvo, bi lahko vzpostavili še notranji nadzor nad kakovostjo našega dela in izdelkov, tako da ne bi moglo prihajati do nikakršnih manipulacij."

Kje po dolini ste posejani biodinamični kmetje in koliko vas je? Se je v zadnjih petih letih kaj povečalo članstvo? Nekdaj je bilo tu največje število ekoloških kmetov na kupu v Sloveniji, zdaj pa je na naših tleh prisotnost Društva AJDA manj čutiti, čeprav se o uspehih in kakovosti teh kmetov sliši daleč naokrog.

Res smo se zadnja leta usmerili bolj na zunanja tržišča, izven ribniških meja, saj so nas na primer še pred dvema letoma ljudje od drugod kar zaspali z vprašanji in želeli nasvete. Zdaj je tovrstnih kmetov tudi po Sloveniji vse več in se lahko tudi nanje obračajo. Vzrok, da smo v domačem okolju postali manj vidni, pa je tudi v tem, da smo tu naleteli na dokaj veliko nezaupanje ljudi in odpor kmetijskih strokovnjakov. Morda nas je tudi zato še vedno le 15, s Kočevjem vred. Večina članov je iz Brež, Kota in Jurjevce, ostali pa iz Dolenjih Lazov, Ribnice, Lipovca in Rakitnice.

Glede na to, da ste sprejeli povabilo, da

postanete član kmetijskega občinskega odbora, se bo položaj ekološko naravnanih kmetov verjetno spremenil. Jeseni naj bi se začela večja akcija za promocijo takega načina pridelave. Cilj?

Z obsežno literaturo o biodinamični in ekološki pridelavi, ki je na razpolago, ter z izkušnjami in dognanji kmetov, ki jih ima Občina tik pred svojim nosom, bi po mojem lahko prepričali ljudi o koristnosti ekološke pridelave za človeka. Mene so v to prepričale čebele, s katerimi se ukvarjam že več kot 50 let, in preko čebelarjenja sem tudi zašel v biodinamično smer gospodarjenja. Čebele so najbolj povezane z naravo in takoj zaznajo vsakršne nepravilnosti v njej. Leta 1992 je prišel Matthias Thun predavat čebelarjem in takrat sem se odločil, čeprav sem se v Društvo AJDA včlanil šele tri leta kasneje. Najbolj me je pred leti presunila pripoved kmeta, ki je spomladi opazil, da so na koruznih poljih in ob njih, ki so bila škropljena s pesticidi, poginile vse živalce. Ko so kmetje škropili, so iz zemlje pribežali na plano vsi deževniki. Te pa so pozobali ptiči...In vsi ti ptiči so ravno tako poginili...Ob jutranjih urah so pred panji ležale mrtve čebele...Preveč kruto spoznanje, da me ne bi prepričalo, kako škodljiva so umetna škropiva. Moj cilj in cilj tukajšnjih somišljenikov bo torej promovirati ekološko kmetijstvo in prepričati ljudi, da več ne zastrupljajo zemlje z umetnimi gnojili in škropivi, četudi bo pridelek manj obilen. Tudi Evropa nas bo v tem podpirala.

Pa medu bo pri vas doma dovolj. Pravite, da še kar medu in medu... Tudi v čebelarjenju upoštevate ekološka načela?

V čebelarstvu je zdaj največji trend ravno eko čebelarstvo, katerega sam prakticiram že zelo dolgo. Sodeloval sem tudi z veterinarji pri preizkušanju novega hlapilnika za izhlapevanje mravljinčne kisline za zatiranje varoje. Sem tudi član slovenske sekcije za ekološko čebelarjenje. Za 29. avgusta so se napovedali na ekskurzijo k našemu čebelarskemu društvu udeleženci svetovnega čebelarskega kongresa Apimondia, ki bo prvič potekal v Sloveniji, v Cankarjevem domu. Dve uri se bodo spoznavali z mojim načinom dela, nato pa naj bi si še malo ogledali Ribniško dolino in njene znamenitosti. Se pravi, da sem se odločil za pravo smer, in upam, da mi bodo v eko čebelarjenju sledili še drugi. Trenutno mi ribniški čebelarji še ne verjamejo preveč, čeprav mnogi vedo, da je že sprejeta doktrina o eko čebelarjenju. Še vedno menijo, da brez strupov ne bo šlo, a ni res. Le več znanja potrebujemo vsi skupaj, in spoznali bomo, da strupi niso potrebni. Trenutno so eko dovoljene le mravljinčna in oksalna kislina ter eterična olja, ugotovil pa sem, da je zgoraj omenjeni hlapilnik idealen za odpravljanje varoje, ki najbolj bremeni čebelarje.

Čeprav je bila letos tolikšna suša, da je mnogim pridelkom vrtničkarjev dobesedno izsesala življenje, ekološke kmete ni pretirano prizadela, ste rekli. Tudi vidim, da ne. Toda če vam bi ugodno vreme stalo ob strani, ali bi slovenski ekološki kmetje zmogli pridelati zadostno količino hrane za naš trg?

Določene artikle bi lahko pridelali za ves slovenski trg, vseh pa ne. Žitna polja namreč oplevemo ročno, in velikih površin ne bi zmogli pravočasno obdelati. Pri krompirju je enak problem, saj hrošča tudi odstranjujemo ročno. Ravno zato bo del pridelave v Sloveniji vedno ostal integriran, ki pa ni ekološki, to moram poudariti.

Integrirana pridelava sme uporabiti določena zaščitna sredstva in mineralna gnojila, vendar le v omejenih količinah. A celo to je boljše kot konvencionalno kmetijstvo. Da bi le bilo še več ekoloških kmetov v Sloveniji, to je zadosti velika želja; da bi se vsi lotili take pridelave, pa ni realno.

Tako ni nikjer po svetu.

Potrošnike pa različne vrste pridelave zmedejo in ne verjamejo niti tistim proizvodom, ki so označeni kot 'eko'.

Češ: "napišejo lahko karkoli, tudi če ni res..."

Katerim znamkam gre zaupati?

Na slovenskem trgu sta dve, ki uživata vse zaupanje in so izdelki, označeni s tema znamkama, res pridelani strogo po bioloških principih. To sta znamki BIODAR, ki je slovenska zaščitna znamka, ter DEMETER, kamor sodijo biodinamični proizvodi, in je mednarodna znamka.

Mladim moramo privzgojiti drugačen odnos do narave

"Še nekaj zadnjih let so na kmetijo pogosto prišli otroci z ribniške osnovne šole, ki je vključena v mednarodni program eko šol, da bi se poučili o ekološki pridelavi hrane.

Z zanimanjem so poslušali moje razlage in si ogledovali polja. Takrat vseh besed niti niso razumeli, a v zrejših letih se bodo morda katere domislili in nasvete o naravni pridelavi hrane vključili v svoje življenje. Zato obžalujem, da je začeto delo osnovne šole kot eko šole po odhodu gospe Erčulj zamrlo."

To, kar počnete eko kmetje, ni v bistvu nič drugega kot vračanje k naravi in starodavnim znanjem, ali pa gre morda za spremenjena, dopolnjena spoznanja o zemlji?

Pri biodinamičnem gospodarjenju z zemljo gre za nadgrajena znanja starodavnih prepričanj in dognanj. Nekdaj so se ljudje prav tako zavedali, da nebesna telesa vplivajo na vse živo na zemlji, podrobnosti pa so jim bile tuje. Novejša spoznanja, ki so v pretežni meri delo Rudolfa Steinerja in jih je dodelala Maria Thun, pa so pripeljala do tega, da se lahko do sekunde natančno izračuna čas, ko se srečajo planeti, ki bodo imeli pomemben vpliv na nas in na življenje okrog nas. Sekunde sicer niso zapisane v Setvenem koledarju, ure pa, in vse so plod 45-letnega eksperimentiranja Thunovih, ki na svoji kmetiji sadijo vse ob vsakem času in si zapisujejo vsakršne spremembe.

A človek je neverni Tomaž in ponavadi ga v spremembo mišljenja prisili le stiska. Bolezni, ki tarejo novodobnega človeka, so mnogim zadosten razlog, da zaživijo drugačno življenje in prvo, kar stori bolnik, je, da spremeni način prehranjevanja.

Eko pridelava hrane in eko hrana precej pripomoreta k zdravju človeka in vsega živega na našem planetu in vse pogosteje se k uporabi te hrane zatekajo oboleni. Obstajajo pripomočki, ki rentgenizirajo sestavo izdelkov in pri vseh, ki so pridelani po bio-dinamični metodi, odkrijejo, da jim energije potekajo v obliki zvezde, medtem ko so pri konvencionalnih razpršene in dajejo videz nereda in neravnotežja. Torej nas to lahko uči, da tako zmedena postaneta tudi naša pamet in zdravje. A vse je ozdravljivo. Pravijo tudi, da pantakana 30 let ni moč izbežati iz zemlje, toda z biodinamičnimi preparati zemljo prečistimo v treh letih. Zakaj se torej mi, ki nas vodijo srce in lastna volja ter zavest, ne bi zmogli spremeniti?

Pogovarjala sem se in fotografirala
Alenka Pahulje

Med našimi onkraj luže

DR. LYDIA MIHELIČ PULSIPHER,

kulturna etnografinja svetovnega formata in ribniške krvi

Ko je leta 1959 prvič prišla v Slovenijo, jo je prevzela; bila ji je naravnost magična, z vso svojo naravno lepoto in s spomini, ki so nanjo vezali njenega očeta Jožeta, ki se je med svoje rojake vrnil šele po 38 letih. Še deset let pa je minilo, da se je ob naslednjem obisku ustavil tudi pri svojih sorodnikih v Ribnici. Hčerka Lydia je deželo svojega očeta že ob prvem fizičnem stiku s slovenskimi tlemi toliko začutila kot svojo, da se je vrnila vanjo še nekajkrat, kadarkoli so ji čas in obveznosti to dopuščali, toda doktorat iz kulturne etnografije, 15-letno znanstveno-raziskovalno delo na Karibih ter ustvarjanje lastnega družinskega gnezda v ameriškem Tennesseeju so jo od Slovenije odrezali od leta 1971 do 1988, ko je v poletno šolo slovenskega jezika pripeljala svojega mlajšega sina Alexa. Takrat se ji je zdelo, da bi se njenemu najstniku zdelo prav mučno, da bi v isti šolski klopi poleg njega sedela še njegova mama. Na koledarju se je moral obrniti julij 2003, da je v prav to šolo stopila tudi dr. Lydia Mihelič Pulsipher.

Toda ne vem, če bova kam daleč prišli, če se bova pogovarjali v slovenskem jeziku, je dejala dr. Lydia, in tako je v gostilni Mihelič, v prostoru, kjer je bila nekdanj bivša spalnica njenih starih staršev, zavzela angleška govornica.

Tako kot njen oče Jože L. Mihelič, ki je doktoriral s

področja bibličnih ved, se je tudi hči posvetila znanosti, toda na področju, ki ga Slovenija pod imenom kulturna etnografija ne pozna, in zato strokovnega potenciala osebe, katere raziskavo suženjskega sistema na Karibih ceni in hrani znameniti nacionalni ameriški prirodoslovni muzej Smithsonian, še ne vrednoti dovolj. Opazil pa jo je časnik Delo in ji v Panorami namenil skorajda celo stran, pri čemer je avtorica naslov naslonila na zgodbo, ki jo je dr. Lydia ponovila tudi v Ribnici. Ima srečo, da temelje kulturne etnografije, ki jo zanimajo ljudje in njihova interakcija v različnih svetovnih regijah, preizkuša kar v svoji bivanjski soseski v Knoxville, kjer živi s svojim drugim možem, arheologom dr. Conradom Goodwinom. Gre za rasno mešan predel, poln priseljencev, zato so mu prebivalci mesta gladko malo prilepili najmanj zaželeno etiketo: kriminalna soseska! Tako so se stanovalci soseske zbrali na srečanju, da bi osnovali strategijo za boj proti takim predsodkom, ko je ena izmed navzočih dr. Lydia na pot v Slovenijo pospremila s svojo zgodbo o Slovencih, ki da ti zgubijo prtljago, vse pokradejo...Pa ji je naša ribniška rojakinja hitro odvrnila, da Slovenija ni neka revna država, ampak je kot Švica...

Z učbenikom proti predsodkom

Življenjski standard ZDA in Slovenije je nasploh zelo podoben, je dejala doktorica znanosti, in skorajda ni omejeval vrednih razlik. Smo si pa na nasprotnih polih v dojemanju sveta in različnosti. In dr. Mihelič Pulsipher si je zadala nalogo, da razbija ameriške predsodke do ostalega sveta. "Zaradi svoje velikosti in moči je ZDA naravnost izolirana enota in ljudje v njej res lahko živijo in umrejo z mislijo, da so živeli v najboljši državi na svetu. Ta kliše o večvrednosti pa predsednik še nenehno poudarja."

Seveda to ni res, odkrito priznava kulturna etnografinja. "Ne jemo niti se ne oblačimo boljše kot drugi, nimamo boljše zdravstvene oskrbe niti

socialne pomoči, prav tako prave nege niso deležne starejše osebe." S predsodki obremenjeno ZDA (čeprav je napačno razumevanje sveta prisotno prav v vseh deželah planeta) je dr. Lydia želela o realnih svetovnih tokovih in komunikacijah podučiti s knjigo Geografija sveta po regijah (World regional Geography) in postala toliko uspešna, da je knjiga glavno študijsko gradivo na 150 univerzah v 35 ameriških državah.

V spremnih besedah k poglavjem o regijah se loti razbijanja predsodkov z najbolj prepričljivo 'macollo': s statističnimi podatki in z lastnimi izkušnjami. Teh 600 strani, ki je prvič izšlo lanskega marca, bo v prenovljeni in dopolnjeni izdaji ponovno na svetlem leta 2005, vsebina pa je bila toliko privlačna za komercialni trg, da si je ta zaželel tudi poljudne, pol krajše verzije do leta 2007. V njej bo morda ohranjena vinjeta, ki govori o Ribnici!

Del o Sloveniji je spisal Lydiin sin Alex, ki je sicer diplomiral iz kolonialne zgodovine, zdaj pa dela še doktorat iz geografije. Vinjeta sloni na njegovi izkušnji v ribniški diskoteki in je na čelu poglavja o Evropi. Z njo želi pojasniti različne vidike globalizacije, kot je ta, ko narod želi zadržati lastno iden-

'Ne boj spolov, le enake plače in možnosti za moške in ženske'

S Slovenijo se je dr. Mihelič Pulsipherjeva tesneje povezala tudi preko študijske naloge, ko si je v center pozornosti postavila 18 podjetnic, ki so znale prelomno tranzicijsko obdobje izkoristiti sebi v prid, kljub temu da so se najprej znašle v krizi zavoljo izgube dela. Med to preučevano skupnico je bila tudi Ribničanka! Raziskava je med drugim potrdila pregovorno neenakopravnost med spoloma, ki tare tako Slovenijo kot ZDA. Ženske opravljajo dvojno službo; neplačano doma, manj plačano od moških pa na poslu izven doma. Delo doma zdaj novodobni moški ženskam že lajšajo s svojo pomočjo, ženske pa se morajo še vedno boriti za izenačitev plač z moškimi.

"Tudi v Sloveniji so plače žensk 2/3 nižje od plač moških, čeprav imajo višjo izobrazbeno raven.

V ZDA so na primer le še 3/4 nižje, toda prav nikjer po svetu ženske z enakimi kvalifikacijami ne zaslužijo enako kot moški. Sama sem živ primer te neenakopravnosti: kot redni profesor zaslužim

slovensko kuhinjo tako, da popiše vse sestavine, ki so jih Slovenci kdajkoli uporabljali pri kuhi, in ugotovi njihov izvor. Prepričana je, da je bila tudi slovenska kuhinja skozi čas deležna primesi drugih etničnih kuhinj, 'saj navsezadnje tudi krompir izvira iz Amerike'.

"To je eden izmed načinov, da začnemo spoznavati drug drugega in nam olajša pot h globalizaciji."

"S pokopom staršev v Hrovači bi Slovenija postala tudi moja domovina"

Kot je eden izmed načinov obstoječi geografski učbenik, katerega predelava in dodelava bo prihodnje leto zaposlovala znanstvenico do te mere, da ji bo morda zaradi pomanjkanja časa spodletela uresničitev želje, da bi v poletno šolo slovenskega jezika pripeljala še moža. Ta je sicer tokrat prišel z njo, a se tudi kmalu vrnil v hišo na čudoviti razgledni točki, s pogledom na gore, ki jo spominjajo na Slovenijo ter k dvema psoma in

Ribniške korenine Lydije M.

Pulsipher

Oče Jože Mihelič se je poročil avgusta 1935 z Lydijo V. Plucker iz Lennox v Južni Dakoti. Rodila sta se jima dva otroka. Lydija živi z dužino v Knoxville, TN, na univerzi predava kulturno etnografijo in geografijo. Sin John Mihelič je avtor in producent izobraževalnih programov za komercialne ustanove. Živi v Minneapolisu v Minnesoti in ima svoje podjetje. (Preroki in njihov čas; pogl. Življenje in delo prof. dr. Jožeta L. Miheliča, str. 139)

Družinsko ozadje

Oče Jožeta Miheliča je bil Gregor Mihelič, rojen 1867 v Otavicach. Mati Marija (Levstek) iz Žlebiča, pa 1876. kovaču in gostilničarju. Oba sta odšla v Ameriko leta 1891; od doma se nista poznala. (Preroki in njihov čas; pogl. Življenje in delo prof. dr. Jožeta L. Miheliča, str. 135)

Z bratrcem Gregorjem in njegovo ženo Ano pred gostilno Mihelič

titeto, hkrati pa ga strašno privlačijo druge kulture, kar je zanimiv fenomen, je prigodo v diskoteki strokovno pojasnila dr. Lydija. Veliko lažje ji je bilo trend globalizacije razložiti na primeru Slovencev, ki imajo še vedno zelo mešane občutke do južnih predelov nekdanje skupne države.

Zaradi širokega tematskega področja, ki ga zajema kulturna etnografija, se dr. Lydija loteva številnih, na videz nepovezanih projektov. Tako je, kot že zapisano, 15 let živela na Karibih, kjer je proučevala suženjski sistem ter z ugotovitvami presenetila svet, saj je odkrila drugačno obliko suženjstva, kot je bilo običajno npr. v južnih državah ZDA. *"Ljudje so bili prepričani, da so bili tamakajšnji sužnji revni in da niso imeli sposobnosti vplivati na svoje življenje, kar ni res. Iskali so razne poti v boljše življenje, se celo trudili 'presekat' suženjske okove. Čeprav so bili tja pripeljani, so si ustanovili svoje družine in zgradili lasten ekonomski sistem. Omislili so si vrtove, ki so jih obdelovali v prostem času, višek proizvodov pa prodajali na trgu, da bi z zaslužkom lahko kupili ostale osnovne potrebščine."*

Pri njeni dolgoletni raziskavi jo je spremljal zdajšnji drugi mož, priznan arheolog, vendar sta morala delo leta 1995 zaradi izbruha vulkana na otočku Montserrat v Malih Antilih prekiniti. Prah in pepel sta pokopala celotno arheološko najdišče, ju je pa delo združilo za vekomaj, saj sta se po 13 letih skupnega dela (pri projektu ga je zaposlila ravno ona), odločila še poročiti.

14.000 dolarjev letno manj kot moški kolega na enakem delovnem mestu."

Dr. Lydija je opazila, da je v Sloveniji zelo malo feministk, ker so verjetno podlegle evropskemu stereotipu o zagrizenih ameriških feministkah, 'ki menda celo nočejo nositi modrčkov'. Slovenke ne razumejo, da je njihov status plod ženskega gibanja, meni doktorica znanosti, njihovo pasivnost pa si razlaga tudi s tem, da očitno ne poznajo dovolj dobro statistik o neenakovrednih plačah. *"Ne želim, da spola spremenita svoji vlogi, le poštene možnosti in enake plače za moške in ženske."*

Avtoričina radovednost je tako velika, da jo je na poti do knjige o slovenskih podjetnicah zmotilo še kup drugih zanimivih informacij, ki so že sprožile nova raziskovanja. Za študij v Sloveniji je po njenih besedah zainteresiranih precej njenih študentov na univerzi Tennessee, zato zanje zbira teme diplomskih nalog. Z njo je bil tako na obisku v Sloveniji ravno študent Tobias, ki bo z ameriške perspektive preučil in predstavil slovensko identiteto v tranziciji oz. kako se Slovenci v svetu spreminjamo. V Ameriko pa je že odnesla tudi novo idejo študentki, ki se zanima za preučevanje kulinarike in ji bo naložila nalogo, da predstavi

trem mačkam. *"Pomanjkanje časa je moja največja težava,"* potarna doktorica. Si bo pa čez leto dni najverjetneje odtegnila trenutke za to, da bo s svojim bratom prenesla pepel svojih pokojnih staršev v Ribnico, da bi ju pokopala v Hrovači, kjer že počiva del njihove rodbine. *"V celi Ameriki nareč ni prostora, kjer bi se z njima čutila toliko povezana kot ravno tu. V lowo, kjer smo nekdanj bivali kot družina, se z bratom ne bova več vrnila, zato sva se odločila, da, čeprav ne bova pogosto v Sloveniji, imava to deželo prek najinih staršev vendarle smatrava za svojo domovino."*

Dr. Lydija upa, da je ribniški župnik toliko liberalnega duha, da jima bo omogočil pokop kljub temu, da je bil njun oče pastor prezbiterijanske cerkve.

Trenutno pa Lydija Mihelič Pulsipher, ki že 20 let vneto piše strešico v priimku na č, da bi tuji ja pravilno prebrali slovenski del priimka, z vsem srcem čaka, da bo prvič postala babica otroku svojega najstarejšega sina Anthonyja...

Alenka Pahulje
in Zdenka Mihelič
Foto Z. Mihelič

Ob Dnevu državnosti

ŠE ZADNJIČ PRAZNIČNO PRED VSTOPOM V EVROPO

Kot osrednjo slovensko prireditev ob dnevu državnosti je tudi našo občinsko proslavo prevzemala mladostnost. Ne samo, da je bilo letos več mladih nastopajočih, temveč je bilo tudi iz programa čutiti, kako pomemben je pogled v prihodnost v skupnem koraku z mladimi in otroki.

Dvanajst let je od tega, kar smo pred vsem svetom razglasili, da hočemo živeti v samostojni domovini. Ali se še zavedamo, kako nekaj velikega smo takrat in nato ob kratki, a zmagoviti vojni dosegli? Pomembna je narodna zavest, ki vidi lepote naše dežele, doline, mesta, vasi in ki se zaveda, da je naša domovina ena in edina in prav tako edinstven naš jezik. Tu pa država ljudem ne nudi samo najrazličnejših pravic, ampak od nas terja tudi dolžnosti, ki bi se jim morda včasih najraje izognili. Država še zdaleč ni idealna, vendar, če bomo vsi, skupaj z državniki, imeli pred očmi skupen cilj in zanj živeli, ni vrag, da ne bi res zaživeli v (še) boljši državi, ki bi nudila pravo mero vsega, tako delavcem v tovarni, kmetom, politikom, znanstvenikom, pisateljem, zdravnikom, učiteljem... Bojim pa se, da gre nekaterim le za svoje dobro, in to, da bi čim boljše izmolzli našo državo. Kaj nista prav tako kot dobro stanje pomembna čista vest in miren spanec?! Morda boste rekli - to reče tisti, ki nima dosti! Lahko reče tudi tisti, ki ima veliko, glavno je, da je pridobljeno na pošten način! Zato ne glejmo vedno z nezaupanjem na take, še so taki, ki jim uspe živeti svoje

Izvajalci kulturnega programa, med njimi prvič tudi predstavnice šole

Veterani Slovenske vojske

KOMORNIKI ZAČELI GLASBENO POLETJE PRI NOVI ŠTIFTI

Ga morda ni lepšega pozdrava, kot je ta, da je obiskovalcem, ki so 20. junija povsem napolnili baročno cerkev pri Novi Štifti, nekdo ne samo rekel, marveč celo zapel: Dober večer...

S pesmijo in z letnim koncertom Komornega zbora p. Stanislav Škrabec je tudi Nova Štifta vstopila v novo sezono glasbenega poletja, ki z vrhunskim programom vedno pritegne glasbene sladokusce.

V glasbenem poletju pri Novi Štifti ste do sedaj zamudili koncert ribniškega komornega zbora, harmonikaša Adama Selija, koncert komornega zbora Ipavska ter Trio Lorenz.

Še je čas, da prisluhnete naslednjim koncertom:

30. julija Kvartetu PENALOSA iz Nemčije in 31. avgusta MENDELSSOHN PLAYERS iz Berlina.

Komorni zbor pater Stanislav Škrabec se je že med koncertom spomnil človeka, ki je zboru veliko pripomogel pri nastajanju in razvoju, po njegovem predniku pa nosi tudi ime. 70 let rojstva je obeležil letos Stane Škrabec...

Letni koncert zbora, ki bo letos o Miklavžu praznoval svojo petletnico delovanja, je bil tokrat drugačen, saj se je 22 komornih pevcev s slovenski-

sanje in pri tem tudi materialno uspeti na pošten način. Gotovo pa bi bilo prav, da taki pomagajo tudi tistim, ki bi še radi uresničili svoje sanje.

Na slovesnosti 24. junija so v ribniškem Gradu poleg Ribniške pihalne godbe, ki je imela po proslavi še 30-minutni samostojni koncert, sodelovali še: vedno boljše ribniške mažoretke, zanimiva in pristna Otroška folklorna skupina KUD France Zbašnik ter Moški pevski zbor Lončar, Nonet Vitra in Komorni zbor "p. Stanislav Škrabec", ki so prireditvi dali z izborom pesmi še dodaten domovinski pečat. S spisoma, ki sta odsevala ljubezen do domovine in domače vasi, sta sodelovali tudi učenki OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica, Špela Zobec z besedilom Nives Radosavljevič in Maruša But, ter recitatorja Jože Lampe in Zdenka Mihelič z besedili in pesmimi Toneta Kuntnerja, Zmaga Kumer, Alojza Gradnika in Ludvika Cegljarja.

Župan Alojz Marn je bil seveda tisti, kateremu je pripadla pravica in dolžnost do slavnostnega govora, ki smo ga objavili že v prejšnji številki. V njem je izpostavil, da "Dan državnosti še zadnjič praznujemo v samostojni Sloveniji, kajti drugo leto ob tem času bomo že vstopili v Evropo...". Drugo leto bo ob slovenski zastavi visela tudi zastava evropske skupnosti.

Zato je še posebej pomembno, da svoje identitete in pristnosti ne zavržemo, saj bomo le tako prepoznavni v tem evropskem konglomeratu.

Zdenka Mihelič
Foto M. Burger

mi ljudskimi pesmimi in priredbami sprehajalo po prehojeni poti zbora ter s spremno besedo opozorilo obiskovalce na tiste koščke poti, ki so pomenili svojevrstne prelomnice v razvoju zbora. Posebno mesto je seveda našel sklop pesmi, ki jim je na letošnjem državnem tekmovanju slovenskih pevskih zborov Naša pesem v Mariboru prisnel bronasto priznanje.

Pot zbora, ki ga zaznamuje nagel kakovostni vzpon pod 'taktirko' dirigenta Marijana Cvitka, se je začela v jubilejnem letu 2000, v Sodražici, ki je bila "prva izmed stopnic kamnitega stopnišča", ki je vodila na najbolj ugledno zborovsko tekmovanje v Sloveniji. Neposredno nanj pa se mu je uspelo uvrstiti v Kočevju leta 2001, na medobmočnem srečanju pevskih zborov. So prvi zbor iz našega okoliša, ki mu je uspel tak podvig.

Za nagrado so dobili 4 snemalne dni za izdajo svojega prvega CD-ja, toda zdaj se najprej poskušajo odpočiti po napornem letu, čeprav proslava ob Dnevu državnosti ni minila brez njih. Zaupamo vam lahko še ta podatek, da se jeseni spet odpravljajo na gostovanje; 4. oktobra bodo imeli koncert v Novi Gorici.

AP

Zaključek šolskega leta **REKORDNO ŠTEVILO LEVSTIKOVCEV V ZADNJIH 30 LETIH**

Osnovna šola dr. Franceta Prešerna je uspešno zaključila šolsko leto. Večina učencev je razred izdelala pozitivno, le nekateri imajo popravne izpite ali ponavljajo razred.

Krona celoletnega dela pa so odličnjaki levstikovci, ki so zapisani v Zlato knjigo.

Pred tridesetimi leti so na šoli začeli pisati zadnjo Zlato knjigo. Ob tem jubilejnim dogodku je na tradicionalni podelitvi priznanj sodeloval župan Alojz Marn, ki je levstikovce nagradil s knjigami, ob koncu prireditve pa so se vsi nagrajeni posladkali s slavnostno torto. Letos je bilo rekordno število odličnjakov levstikovcev, kar 31, največ v vseh tridesetih letih. V Zlato knjigo je zapisanih še osemnajst učencev, ki so osvojili prva mesta na tekmovanjih državnega nivoja.

Na zaključnih prireditvah so si učenci ogledali igro Vzorni soprog, ki so jo zaigrali člani gledališkega krožka in je naletela na dober sprejem.

Za učence razredne stopnje sta nastopala otroški pevski zbor in plesna skupina Bolero. Učenci so srečno preživeli šolsko leto, sedaj pa jih čaka jo zaslužene počitnice.

Za izredne dosežke oziroma za prva mesta na državnem nivoju so v Zlato knjigo zapisani:

Rosana Ahčin za zlato Cankarjevo priznanje in za zlato priznanje iz znanja o sladkorni bolezni, Luka Čavka za zlato priznanje iz znanja zgodovine, Lovrenc Oražem za zlato priznanje iz logike, Matej Košmerl za zlato priznanje iz znanja o sladkorni bolezni,

Ana Levstek za zlato priznanje iz logike, Jona Bambič za 1. mesto na državnem tekmovanju iz razvedrilne matematike, Katarina Rajh in Nik Rus za zlato priznanje iz Vesele šole, Aljaž Zalar za zlato priznanje iz Vesele šole in zlato priznanje za raziskovalno nalogo zgodovinskega krožka.

Zlato priznanje za raziskovalno nalogo Higiena v Ribniški dolini pred 2. vojno so poleg Aljaža prejeli učenci zgodovinskega krožka:

Maruša But, Sara Hočevar, Samo Jeranko, Lidija Lovšin, Vesna Oražem, Linda Pelaj, Blaž Starc, Žiga Tanko in Špela Zobec.

Zdenka Bartol

SEZNAM VPISANIH V ZLATO KNJIGO

iz 8. A so odličnjaki - levstikovci: Judita Ilc, Gašper Hren, Polona Petrovič,

iz 8. B:
Rosana Ahčin, Metka Ilc, Nastja Prelesnik, Nadja Zobec, Petra Nosan,

iz 8. C:
Luka Čavka, Matej Košmerl, Gregor Lovšin, Maruša Mohar, Tadej Trdan, Simona Podgorelec,

iz 8. D:
Ema Bojc, Anja Klavs, Domen Marinč, Marjanca Rigler, Anja Šilc, Eva Vesel, Nastja Vričko,

iz 8. E:
Erika Bojc, Jerica Cvar, Tamara Čampa, Maša Karpov, Lovrenc Oražem, Živa Turk,

iz 8. F: Rok Klun, Nina Merhar, Špela Petek in Maja Žagar.

SLOVENSKI OTROŠKI ZBOR

93 pevcev pelo v Postojnski jami in Slovenski filharmoniji

Slovenski otroški zbor je projektni zbor. Enkrat letno se zbere na enotedenskih vajah, ki jih zaključijo z dvema koncertoma. Zbor sestavljajo mladi pevci v starosti od 10 do 16 let iz vse Slovenije. Organizator zbora, ki se je lani prvič zbral, je Zavod sv. Stanislava v Ljubljani. Letos so vaje potekale od 26. 6. do 3. 7. Po predhodno uspešno opravljeni avdiciji smo se ga udeležile tri učenke iz Ribnice: Barbara Gorše, Sara Lakota in Sara Češarek.

26. junija popoldne smo se zbrali v Ljubljani v Zavodu sv. Stanislava, kjer so nas prijazno sprejeli. Seznanili so nas z dirigenti Damjanom Močnikom, Bernardo Kink in Heleno Fojkar Zupančič. Čas do večerje smo pevci izkoristili za namestitvev po sobah, po večerji pa se je začelo resno delo, saj smo že imeli prvo vajo. Zbor je sestavljalo 93 pevki in pevcev.

Naslednje dni smo vstajali ob pol osmih. Vsako jutro sta nas po zvočniku prebudila prijetna pesem in pozdrav. Ob osmih je bil zajtrk, po

zajtrku pa smo imeli do kosila triurne pevske vaje. Po kosilu smo imeli dve uri prostega časa. Lahko smo počivali v sobah ali pa se zabavali v igralnici, se udeležili športnih aktivnosti, slikarskega popoldneva in se družili z vrstniki.

Dvakrat so nas obiskali skavti iz Litije. Po popoldanskih aktivnostih smo nadaljevali s petjem dve do tri ure. Tudi po večerji smo se zbrali v dvorani in prepevali. Tako smo vsak dan vadili približno sedem ur. Naučili smo se dvajset pesmi. Izbor je bil širok, saj je obsegal pesmi različnih

obdobij, pesmi slovenskih in tujih avtorjev, pa tudi slovenske ljudske pesmi, črnske duhovne pesmi in še mnogo drugih.

Prvi koncert smo imeli drugega julija v Postojnski jami. Peli smo na Kalvariji, v Koncertni dvorani in pred vhodom v jamo. Glavni koncert pa je bil naslednji dan v Slovenski filharmoniji.

Na tem koncertu je nastopal tudi otroški zbor iz Piedmonta v ZDA. Predstavili so se nam v prvem delu koncerta, potem pa smo skupaj zapeli tri pesmi: Good evening, Amazing grace in Trawenče so z'e zal'ene. V drugem delu koncerta se je predstavil naš zbor.

Po nastopu smo se s solzami v obeh posloviili. Teden je prehitro minil. Stkale so se nove vezi in nova poznanstva. Izmenjali smo si naslove, saj bi prijatelji radi še naprej ostali v medsebojnih stikih.

Vesele smo, da smo si pridobile nova znanja na področju zborovskega petja in široko glasbeno razgledanost v izvajanju različne zborovske glasbe ter izpopolnile vokalne tehnike. Ob tej priložnosti bi se rade zahvalile Nataši Arko, naši glasbeni učiteljici, za vzpodbudo in podporo, ter Jožetu Lampetu za finančno pomoč iz Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

*Sara Lakota, Barbara Gorše, Sara Češarek
Foto Majda Lakota*

NA DUNAJU ODPRTA PRENOVLJENA HIŠA KNAFLJEVE USTANOVE (III)

Slovenski študentje so v preteklosti študirali na univerzah na Dunaju, v Gradcu, tudi v Pragi in Krakovu, saj smo Slovenci svojo univerzo dobili šele leta 1919. To so bila za tiste čase zelo oddaljena mesta, študentje so bili večinoma iz revnega kmečkega podeželja, stroški študija pa veliki. Težko so jih poravnali z domačo pomočjo in lastnim delom. Dostikrat so poučevali druge, o čemer so tudi pisali, npr. Jenko v pesmi Trojno gorje. Prešeren je imel težave zaradi svoje svobodomiselnosti. Vsaka štipendija ali štiftunga, kot so rekli, je bila dobrodošla. Knafljevo štipendijo, ki je sodila med največje, so podeljevali od 1676. do razpada Avstro-Ogrske 1918. Pokrila je okoli 80% do 90% študentovih življenjskih stroškov na Dunaju.

Knafljeva ustanova s pročelja. Sredi 19. stoletja je bila hiša v času upravljanja Ferdinanda Suppantichitscha povsem na novo zgrajena.

V začetku so jo prejeli štiri študenti, s skrbnim gospodarjenjem superintendentov pa je število naraslo na 39 pred prvo svetovno vojno. Dobivali so jo študentje prava, medicine in filozofije, ne pa bogoslovja. Slednji so že imeli svoje ustanove. Štipendija je mnogim omogočila, da so sploh lahko študirali, je pa tudi spodbudila nastajanje slovenskega izobraženstva. Skupno jo je prejelo več kot 1200 slovenskih študentov, med njimi so bili tudi: pravnik Tomaž Dolinar, jezikoslovec Jernej Kopitar, misijonar Friderik Baraga, pesnik France Prešeren, politik Valentin Zarnik, pesnik Simon Jenko, pisatelj in politik Ivan Tavčar, pesnik Oton Župančič, literarni zgodovinar Ivan Prijatelj, socialdemokrat Henrik Tuma, geograf Anton Melik, umetnostni zgodovinar France Stele, literarni kritik in zgodovinar France Koblar in drugi. V začetku 20. stoletja so prve štipendije dobile tudi študentke. Ljubljanska univerza si je kmalu po ustanovitvi začela prizadevati, da bi ustanovo pridobila v svojo upravo.

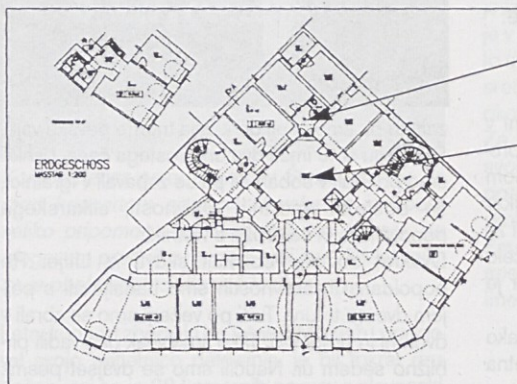
To se je po več poskusih zgodilo 1961. leta. Tako jo le upravlja, ne more si je prilastiti ali spremeniti njenega namena, ker ustanovitelj tega ni predvidel. Ljubljanska univerza je od 1961. do srede 80-ih zopet vsako leto podelila nekaj skromnih štipendij za študij na Dunaju in preuredila eno izmed stanovanj za svoje štipendiste. Slovenski ambasador Karel Smolle se je ob osamosvojitvi Slovenije zavzemal za ureditev Knafljeve ustanove in posredoval med njenim kuratorjem in Mohorjevo družbo.

Pri montaži plošče v Knafljevi spominski sobi

Anton Levstek (levo) in Alojz Marn pred Knafljevo listino

Knafljeva spominska soba

Atrij

Slednja se je obotavljala zaradi velikega finančnega zaloga in izgub, ki jih je prinašala ta ustanova, saj ni mogla preživljati sama sebe, zato sta stroške pokrivali ljubljanska Univerza ali slovenska vlada. Mohorjeva družba je prve korake le storila 1993. leta, ko so preverili obseg investicij in možnost sofinanciranja z avstrijske strani. Za kuratorja so imenovali magistra Antona Levsteka, 1994. so predali Kuratoriju ustanove svoje ponudbo, 1995. pa podpisali pogodbo.

V treh mesecih so morali urediti pravno neurejeno stanje na relaciji Ljubljana - Beograd.

Za idejni projekt je poskrbel prof. Jože Kušar, prorektor in profesor za arhitekturo na ljubljanski Univerzi. Nenehno je bilo tudi sodelovanje s sedanjim rektorjem dr. Jožetom Mencingerjem. Pridobili so še arhitekta, dipl. inž. Espinossa, ki je strokovnjak za saniranje stavb. Gradbeno dovoljenje je bilo odobreno 1998. Podpisati je bilo treba še pogodbe za financiranje ter izseliti najemnike stanovanj.

Hiša je velika, obsega pet nadstropij z mansardo, ima 2 stopnišči, atrij in je večinoma obnovljena: 45 ležišč za študente v dveh nadstropjih, 14 stanovanj ter prostori za znanstveni inštitut. Vgradili so dvigalo, v tem času verjetno tudi drugo dvigalo, obnoviti pa je potrebno še nekatere prostore. Obnovo so sofinancirali mesto Dunaj z 1.644.000 euri, dunajski mestni sklad za pospeševanje obnove starega mesta s 70.000 euri, avstrijsko ministrstvo za izobraževanje, znanost in kulturo s 425.000 euri ter Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije s 433.000 euri. Knafljeva ustanova je iz lastnih virov prispevala 644.000 eurov. Lepo obnovljena hiša je Dunaju in Slovencem v ponos, omogoča pa tudi boljše osnovo za ustvarjanje dohodkov.

Ribnica se je svojemu rojaku Luki Knaflju, rojenemu 1621. v Ribnici na Dolenjskem, oddolžila z zapisom na spominski plošči v Parku kulturnikov v Ribnici in s poimenovanjem dela Ribnice v Knafljev trg. Na Dunaju je v prenovljeni hiši dobila prostor Knafljeva spominska soba.

Darinka Suljević

Foto Anton Levstek

Literatura: Priložnostna brošura, Slovenski kulturni center Korotan, Dunaj, 2003.

RIBNIŠKI ŠTUDENTSKI KLUB

ŠE ŽIVI...

Študentje proslavljali zmago v malem nogometu študentske lige ter naslov državnih prvakov

Morda je bilo zadnje čase videti, da se je Ribniški študentski klub nekako potuhnil in se skrivil v toplo zavetje ribniškega okvirja, a ni tako. Fantje in punce so pridno delali: zamenjalo se je vodstvo in se že vestno lotilo dela na kratko-ročni kot tudi dolgoročni rok.

Nogometna ekipa RŠK se je uspešno spopadla z ekipo A D'B' Teatra, sicer pa so ribniški RŠK nogometaši 12. aprila v Kopru na festivalu Štunf postali zmagovalci v malem nogometu študentske lige med študentskimi klubi, včlanjenimi v Zvezo ŠKIS, kamor je trenutno vključenih 45 klubov ter še 6 pridruženih.

V finalni tekmi so se pomerili s prekmurskimi študenti in po dokaj izenačeni tekmi zmagali po streljanju prostih strel. Ekipo, ki se zdí na prvi pogled precej "rokometno obarvana", so sestavljali: vratarja Rajko Đukić in Bojan Lavrić, igralci Mitja Mihelič (trenutno najboljši strellec v ligi malega nogometa v Ribnici), Franci Mihelič, Jani Zbanič, Janez Dejak, Miha Čampa, Natan Hojč, Branko Špoljar-ič ter seveda strokovni "štab": trener Dejan Đukić in selektor Klemen Ivanec (bivši predsednik RŠK).

Osvajali so kar dva pokala; eden ostane v klubu, eden je prehodni. Ekipa je v Ljubljani na majskih igrah 2003 osvojila tudi naslov državnih prvakov med osmimi najboljšimi študentskimi ekipami v Sloveniji.

Tudi mi smo bili tiste- ga petkovega popoldneva pri Kasarni ter ga izkoristili za pogovor z novim vodstvom, predvsem s predsednikom Primožem Koširjem in članico upravnega odbora Marušo

Prelesnik.

Od jeseni 2002 dalje so tisti ta glavni v RŠK: torej že omenjeni predsednik Primož Košir (študent ekonomije), podpredsednik Aleksander Đorđevski (medicina), blagajničarka Tjaša Tanko (pravo), tajnica Daca Vukovič in še trije člani UO (Maruša Prelesnik in Tanja Žagar, obe turizem, ter Blaž Merhar, razredni pouk). Pester izbor mladih študentov z zares različnih področij kaže, da bo verjetno v prihodnje tako tudi delovanje RŠK - pestro in raznovrstno.

Načrti so predvsem dolgoročni: "Pridobiti želimo nove večje prostore, saj so sedanjí postali kar premajhni, mlade pa želimo v našo sredino privabiti še v večjem številu - ne samo malo posedet, ampak na kakšne delavnice, okrogle mize, druženje... V ta namen smo imeli že dve okrogli mizi na temo mladih in drog. Velik načrt in želja je tudi ustanoviti mladinski center," je razlagal novi predsednik Primož. Ta ideja sicer ni nova, saj ideje, pobude ter tudi že konkretni pisni predlogi in dogovori z županom segajo še v predsednikovanje RŠK Mihe Kluna in takratnih zagreth mladih vodij skupin s področja takratne občine Ribnica, kot MO PD Ribnica itd. "Ker resnično želimo ustanoviti mladinski center, bomo v bližnji prihodnosti sklicali sestanek vseh klubov in društev na ribniškem območju, ki kakorkoli delajo z mladimi. Za zdaj so nam oblasti rekle, naj naredimo kakšne aktivnosti poskusno - zunaj ali v improviziranih prostorih, potem bi se pa tudi dogovarjali za kakšen prostor," je najpomembnejše dolgoročne plane strnil predsednik, Maruša pa je razgrnila še kratkoročne: "Najprej se bomo skupaj s študenti s cele Dolenjske zbrali na Kolpi (12. - 13. 7.), nato načrtujemo filmski ali gledališki večer poleti v ribniškem Gradu, za sejem pa seveda tudi ne bo manjkalo prireditiv.

Že en teden pred sejmom, v soboto, bo na igrišču na Griču že tradicionalno tekmovanje v malem nogometu in seveda žur, za soboto tik pred sejmom pa ne bo plesa v dvorani ŠCR (zaradi prenavljanja), ampak bomo povabili vse mlade in ostale navdušence na prosto, da se bodo zabavali z znano skupino. Za sejmsko nedeljo pa lahko rečem le to, da bo dogajanje čez dan pravo presenečenje," je razlagala Maruša in hkrati pozvala vse mlade, da se pridružijo ustvarjanju študentske pesniške zbirke: "Res, v pripravi je pesniška zbirka ribniških študentov, za katero še vedno sprejemamo pesmi. Vemo, da je kar nekaj študentov, ki svoja občutja izlijejo v pesmi ali sem pa tja zapišejo le kakšno misel in verz, ki ravno šine v glavo - veseli bomo vsakega prispevka! Le pogum!"

Tekst in foto Zdenka Mihelič

Nogometna ekipa RŠK se je morala spopasti z ekipo nadobudnega A D'B' Teatra

Študentje in seveda študentke so se proti koncu pomladanskega izpitnega obdobja 27. junija odločili, da se spoprimejo v študentskih igrah na igrišču pri bivši vojašnici in hkrati tudi predstavijo ekipo zmagovalcev med študenti v malem nogometu. Prijetno, a na trenutke precej deževno obarvano vzdušje, dišeča aroma kuhajočega se golaža, pa tista okrogla stvar s črno belimi pikami, brez katere menda moški nikakor ne morejo (žoge namreč), so bile tiste stvari, ki so h kasarni privabile kar precej mladih.

Naslednja številka Rešeta izide 29. avgusta. Gradivo oddajte do 14. avgusta.

Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
tihu, mirno si zaspala,
a v srcih naših boš ostala.
Vse življenje si garala,
vse za dom, družino dala,
ostale so sledi povsod
od dela tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame, tašče in stare mame

TEREZIJA PAHULJE

iz Otavice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče, svete maše in izrečeno sožalje.

Iskrena zahvala tudi celotnemu osebju ZD Ribnica, posebno pa dr. Žagar Nadler za nesebično pomoč.

Hvala tudi župniku g. Ipavcu za molitve, lepo opravljen obred in lepe poslovlilne besede.

Posebna zahvala tudi vsem vaščanom, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti, pevcem za lepe poslovlilne pesmi, Komunalnemu podjetju Ribnica in vsem, ki ste jo obiskovali in nazadnje v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Ljuba mama, ostala nam boš v trajnem spominu.

Vsi njeni

V hiši brez mame
je tudi ob soncu temno.

ZAHVALA

Spokojno tiho kot je živela, je po 84 letih sklenila zemeljsko pot naša
ljuba mama

MARIJA DEJAK

iz Prigorice 19

Posebej se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjene sveče, cvetje, sv. maše in molitve za pokojno mamo. Iskrena hvala župnikoma Branku Potočniku in Jožetu Peganu za lepo opravljen mašni obred, MPZ Lončar ter pogrebni službi AVE.

Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste se v mislih ali osebnostno poslovili od naše mame.

Vsi njeni domači

Tih je dom, vrt, dvorišče,
zaman Te naše oko išče.
Ni več Tvojega smehljaja,
le trud in delo
Tvojih pridnih rok ostaja.
Darja

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

ANE LESAR

iz Hrovače št. 23

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo spremili na zadnji poti. Hvala za cvetje, sveče in maše. Hvala osebju Oddelka za urologijo, še posebna zahvala osebju Kliničnega oddelka za žilne bolezni Kliničnega centra v Ljubljani.

Hvala župnikoma Andreju Muleju in Maksu Ipavcu, posebej pa dekanu Alojziju Dobrovoljcu za čustvene poslovlilne besede. Hvala pevcem in Društvu upokojencev Ribnica.

Ivanka in Janez, hvala vama.

Vsi njeni

Jožetu Mišmašu v slovo

Ni se poslovil, kar odšel je. Huda bolezen našega časa ga ni priklenila na posteljo. Močan značaj in volja sta ga skoraj do zadnje ure držala pokonci. Nič ni tožil o bolečinah, ki jih je prestajal. Tak je bil naš Mišo.

Rodil se je v številni družini pred 71 leti v Ambrusu in zgodaj okusil grenkobo življenja, saj mu je v rani mladosti umrla mama. Pred 50 leti je prišel za kruhom v Ribnico in se tukaj tudi oženil. Svojih otrok ni imel, zato pa je veliko očetovsko ljubezen ves čas razdajal svojim nečakom in pranečakom, posebno tistim, ki so živeli z njim ali v njegovi bližini. Nikoli ni bil preutrujen, ko se je zvečer po napornem zidarskem delu vrnil domov, da se ne bi posvetil še njim. Bil je izredno pošten, delaven, skromen, bolj redkobeseden in svojih osebnih težav ni razglašal.

Vsakomur, ki ga je kaj prosil, je rad pomagal po svojih najboljših močeh z delom ali strokovnim nasvetom. Nešteto zidov, ometov in drugih zidarskih del na stanovanjskih, gospodarskih in industrijskih objektih v bližnji in daljni okolici je delo njegovih rok. Veliko teh del je naredil za malo denarja ali samo za boglonaj. Poseben mojster je bil v obdelavi kamna in v tem še bolj vidno pustil svoj pečat na več obzidjih, škarpah, coklih, kamnitih obokih in stebrih v Ribnici in drugje.

Dragi Mišo, še zadnji boglonaj za vse dobro, kar si nam storil! Naj ti bo povrnjeno v mirnem počitku ob svoji ženi, naši ljubi sestri in teti Ani. Nikoli te ne bomo pozabili.

Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti, darovali cvetje in sveče, pevcem za ubrano petje in g. kaplanu Igorju za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

Zakaj "človeku ustrezna hrana"?

Pogosto govorimo o polnovredni hrani. V mislih imamo hrano, ki jo pridelamo na zdravih tleh. V njej ni ostanka strupov, ki jih v konvencionalnem poljedelstvu uporabljajo, v njej ni kemičnih dodatkov, kot jih pogosto uporabljajo pri predelavi, skladiščenju in konzerviranju živil. Pričakujemo, da vsebuje polnovredna hrana veliko vitalnih sestavin, poleg osnovnih prehranskih substanc tudi veliko vitaminov, elementov v sledih in encimov.

Kakovosti hrane pa ne moremo ocenjevati le z analizo kemičnih in fizikalnih lastnosti živil. Kvalitete tako v resnici sploh ne moremo zajeti. Bistvo živega - in za to navsezadnje gre - ni v mrtvi

Hrana iz pridelkov kvalitete DEMETER

snovi, temveč v silah oblikovanja življenja. Le-te namreč snovi uporabijo, jih vključijo v specifične kompozicije celote. Vitalne snovi, ta danes tako pogosto uporabljeni izraz, lahko pomeni le, da so snovi še povsem vpete v njim ustrezno zvezo živega. Njihovo nasprotje so snovi, katerih harmonična povezava z življenjem je zaradi človekovega poseganja motena.

Vprašanje, ki se zastavlja, je tudi, ali so posamezne snovi v hrani človeku tudi na razpolago ali jih lahko prebavi? Vprašanje je, ali izračunane priporočene količine ustrezajo individualnim človekovim potrebam? Vprašanje je, kako deluje več živil sočasno; se njihova vrednost pri tem zveča ali zmanjša? In končno: hrano moramo vrednotiti po tem, kako na človeka deluje; ne na ljudi splošno, temveč na posameznika. Očitno pojma polnovredne hrane ne moremo obravnavati brez poglobitve.

Stvar je podobna kot v medicini: vemo, da učinkujejo zdravila na posamezne ljudi različno. Statistična pavšalna trditve o delovanju je problematična. V resnici bi v medicini vedno morali govoriti o individualni medicini. Podobno naj bi veljalo za polnovredno hrano. Trditve naj bi veljale vedno za posameznika. Tako pridemo do pojma "človeku ustrezna hrana".

S tem se nam odpira že drug aspekt. Polnovredna hrana se običajno povezuje le z vitalnim človekovim območjem. Uporabnik upa,

da bo z vitalnimi snovmi v hrani izboljšal svoje zdravje in aktivnost.

Pri izbiri hrane je to upravičen vidik, ki pa ne zadošča, saj človek ni samo biološko, vitalno bitje. Obdarjen je tudi z dušo in duhom. To bi morali pri izbiri hrane upoštevati.

Če živila danes pogosto hvalijo kot biološko visoko vredna in bogata vitalnih snovi, se to glede na splošne predstave nanaša le na vitalno sfero človeka. Tako obravnavanje pa je pri človeku nezadostno. Polarnost človeške presnove je človeška zavest, lokalizirana v glavi. Ravnotežje obeh sfer je izredno pomembno; čimbolj prevladuje presnova, tembolj se povečuje nevarnost, da se zmanjša aktivnost in jasnost zavesti. Hrana ne sme enostransko stimulirati presnove. Preden se vključi v tok sil, ki vodi v sfero zavesti, mora biti brez lastnih

aktivnosti. Zato pri rastlinah za prehrano ne bi smeli spodbujati bujne rasti. Struktura sil v rastlini naj bi bila v ravnovesju.

Ravnovesje strukture sil, notranji red, je pomemben pogoj, ki ga mora izpolnjevati hrana, da zasluži ime polnovredna. To ravnovesje pa je predvsem odvisno od načina pridelave živil.

Proizvodi z blagovno znamko DEMETER so proizvodi, pridelani po biološko-dinamični metodi. Že sama beseda pove, da poleg biološkega

upoštevamo pri tej metodi tudi dinamični, to je duhovni princip.

Pri delu z zemljo pri setvi in spravilu pridelkov se uporabljajo posebni pripravki in ravnanje po kozmičnih ritmih. Na ta način razvijejo rastline sposobnost sprejemanja dinamike iz kozmičnega okolja. Tako pridelano živilo je človeški prebavi dostopno do najbolj finih snovnih življenjskih struktur, in zato v človeškem organizmu lahko aktivira določene, izjemno pomembne procese.

Tako kot rastlini z biološko - dinamičnimi merami omogočimo, da se odpre, senzibilizira za delovanje kozmosa, lahko spodbuja odprtost za delovanje kozmosa tako pridelana hrana tudi v človeku, ki se z njo prehranjuje. V organizmu se tako ustvarijo pogoji, v katerih se duševnost in duh lahko svobodno razvijata.

S pridelki kakovosti DEMETER imamo na razpolago hrano, ki ne hrani le vitalne sfere človeka, temveč podpira tudi razvoj in nego njegovega duha in duševnosti. Pomagamo mu razviti značilnosti človeka, njegove najvišje vrednote. Samo tako živila bi smeli imenovati polnovredna hrana.

(Vir: Dr. Udo Renzenbrink)

Pripravil: Janez Gorše

Foto Marija Osvald

Nasveti

SKLADIŠČENJE KROMPIRJA

Bliža se čas izkopa in skladiščenja krompirja. Krompir, ki ga skladiščimo, mora biti suh. Tak tudi je, če ga izkopljemo v toplem in suhem vremenu. Če pa smo pripeljali vlažen ali celo moker krompir, ki se ga drži prst, ga moramo čimprej osušiti. Sušimo ga toliko časa, dokler ni prst, ki je ostala na gomoljih, suha. Ko krompir izkopavamo, pazimo, da ga čim manj poškodujemo. Počakamo tudi, da se pred izkopavanjem kožica na gomoljih dovolj utrdi, zlasti tedaj, kadar kopljemo krompir, ki na njivi ni fiziološko dozorel.

Krompir običajno tudi preberemo, preden ga skladiščimo. Vsak gomolj pregledamo, in če ugotovimo, da je poškodovan (obgrizen, zarezan ali počen), da ga je že napadala bolezen (je gnil, nagnit, krastav,) je deformiran, pozelenel, ga seveda odstranimo. Odstranimo tudi vse druge primesi (zemljo, kamenje).

Skladiščenje v lesenih zabojih (10 do 20 kg ali 25 do 30 kg) je zelo primerno za krompir, ki ga imamo za seme, pa tudi za ostali krompir, če imamo dovolj prostora. Za skladiščenje krompirja v zabojih je predvsem pomembno, da imamo primeren prostor, ki ga, če je potrebno, zračimo in v njem ohranjamo zaželeno temperaturo in vlažnost zraka. Nekatere rane sorte dobro prenašajo dolgotrajno skladiščenje, saj ne uvenejo in ne kalijo, a jih vseeno ne priporočamo skladiščiti dlje kot nekaj mesecev. Praviloma ranih in srednje ranih sort ne skladiščimo za dlje časa. Za daljše skladiščenje med srednje poznimi in poznimi sortami so primerne sorte: agria, bright, cvetnik, desiree, fianna, navan, romano.

Krompir je živ organizem in je idealna podlaga za različne bolezni, ki se v slabih skladiščih brez možnosti ohlajanja in zračenja lahko hitro in močno razširijo.

V pretoplih in vlažnih skladiščih začne prezgodaj kaliti. V hladnih prostorih lahko postane sladek, zato tudi manj uporaben. Pri pretoplem skladiščenju pa se lahko zmanjša energija kaljivosti, kar je pomembno pri semenskem krompirju, ki ga normalno skladiščimo pri temperaturi okoli 4° C. Jedilni in krmni krompir skladiščimo pri 5 do 8° C. Ves čas skladiščenja mora biti krompir v temnih prostorih, saj so pozeleneli gomolji zaradi povečane vsebnosti solanina za prehrano neuporabni.

Irena Šilc, Kmetijsko svetovalna služba

OBVESTILO

Obveščamo vse tiste, ki ste se vključili v SLOVENSKI KMETIJSKO OKOLJSKI PROGRAM, da ne pozabite na obrazce, v katere je potrebno vpisovati opravila - sproti voditi evidenco o vseh delovnih opravilih, ki se izvajajo na površinah, vključenih v program (sonaravna reja, ekološko kmetovanje, kolobar, travniški sadovnjaki).

Kmetijski inšpektor kontrolira tudi zapisovanje delovnih opravil. Velik pomen posveti tudi gnojenju - ali je gnojenje na podlagi gnojilnega načrta ali ne. Ostale informacije dobite pri svojih kmetijskih svetovalcih.

Občina v letošnjem letu krije polovico stroškov analize zemlje.

Strnjen izpis objavljenih javnih razpisov, namenjenih razvoju malih in srednjih podjetij

Javni razpis za dodeljevanje sredstev za spodbujanje naložb v sisteme daljinskega ogrevanja na lesno biomaso v obdobju 2003 - 2005 (projekt GEF)

Razpisnik: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo in Agencija RS za učinkovito rabo energije, Dimičeva 12, 1000 Ljubljana, kjer je na razpolago tudi razpisna dokumentacija. Uradni list RS, št. 53-54/2003, 6.6.2003/str. 3123-3126.

Agencija dodeljuje sredstva za spodbujanje naložb v sisteme daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Sredstva bodo dodeljena v obliki kapitalnih vložkov Republike Slovenije ter nepovratnih sredstev. Finančne spodbude so predvsem namenjene za investicije v nove toplovodne sisteme daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Razpis je odprt do porabe razpisanih sredstev oziroma najkasneje do 28. 2. 2005. Prvo odpiranje bo v petek, 4. julija 2003. Naslednja odpiranja bodo izvedena vsak drugi petek v naslednjih mesecih, do porabe sredstev. Obravnavane bodo vloge, ki bodo prispele na Agencijo v času od 6. 6. 2003 do zaključka razpisa. Kontaktna naslova: mag. Damir Staničič, tel.: 01/300 69 82 in Lojze Šubic, tel.: 01/300 69 81, vsak dan med 9. in 11. uro. Razpisna dokumentacija tudi po elektronski pošti: damir.stanicic@gov.si ali lojze.subic@gov.si in na spletnih straneh: www.gov.si/mop in www.gov.si/aure.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Uradni list RS, št. 65 (trije razpisi):

Javni razpis za dodelitev podpore za izvedeno napravo nasadov jagod.

Rok za oddajo vlog je 30. 10. 2003. Predmet razpisa je podpora, ki se bo dodeljevala za napravo nasadov jagod, in sicer za nasade, posajene v letu 2003. Predvidena višina podpore je 450.000 SIT na hektar neto površine nasada jagod.

Upravičenci do podpore po tem razpisu so fizične in pravne osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost in imajo stalno prebivališče oziroma sedež v Republiki Sloveniji in izpolnjujejo pogoje, določene v tem razpisu. Sredstva iz naslova podpore za napravo nasadov jagod, v skladu s točko l.1. tega razpisa, bo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano razdelilo med upravičence na podlagi odločb do skupne višine 18.000.000 SIT.

Javni razpis za dodelitev podpore za napravo nasadov špargljev.

Rok za oddajo vlog je 1. 10. 2003. Predmet razpisa je podpora, ki se bo dodeljevala za napravo nasadov špargljev, in sicer za nasade, posajene v letu 2003. Predvidena višina podpore je določena glede na povprečne stroške naprave nasada in znaša 700.000 SIT na hektar neto površine nasada.

Sredstva iz naslova podpore za napravo nasadov špargljev bo v skladu s točko l.1. tega razpisa Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano razdelilo med upravičence do skupne višine 2.000.000 SIT na podlagi odločb.

Javni razpis za dodelitev podpore za izvedeno obnovo sadovnjakov in oljčnikov.

Rok za oddajo vlog je 1. 10. 2003. Predmet razpisa je podpora, ki se bo dodeljevala za obnovo sadovnjakov in oljčnikov. Sredstva so namenjena za postavitev sadovnjaka oziroma oljčnika na površino, kjer ga do sedaj ni bilo, ali na površino, kjer je bil izkrčeni sadovnjak oziroma oljčnik amortiziran, in sicer za nasade, v katerih so bile posajene sadike v sadilni sezoni jesen 2002 / pomlad 2003.

Sredstva iz naslova podpore za obnovo sadovnjakov in oljčnikov, v skladu s točko l.1. tega razpisa, bo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano razdelilo med upravičence na podlagi odločb do skupne višine 230.000.000 SIT.

Prijavni obrazci so na voljo pri območnih enotah kmetijsko svetovalne službe in na internetni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano: http://www.gov.si/mkgrp/slo/index_v.htm

Vse dodatne informacije o razpisu lahko dobite pri naslednjih svetovalcih, ki pripravijo tudi del dokumentacije za razpis:

Ana Ogorelec, Kmetijsko - gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko - gozdarski zavod Ljubljana, Oddelek za kmetijsko svetovanje Kočevje, Cesta na stadion 5, Kočevje, tel.: 01/895-38-76.

Irena Šilc, Enota za kmetijsko svetovanje Ribnica, Šeškova 15, 1310 Ribnica, tel.: 01/836-19-27 in drugi...

Aktualno za mala in srednja podjetja ter samostojne podjetnike:

EURO INFO CENTER: NE ZAMUDITE SVOJE PRILOŽNOSTI!

Pospeševalni center za malo gospodarstvo (PCMG) skupaj s svojimi partnerji organizira 5. mednarodno konferenco no temo: Izzivi in priložnosti za mala in srednja velika podjetja v državah SEP ob širitvi EU, ki bo potekala od 5. do 7. novembra 2003 v Piranu. Več informacij (program, prijavnica, rezervacija hotela) najdete na spletni strani www.pcmg.si v oknu z naslovom "Mednarodna konferenca PODJETNIŠTVO IN EU".

Euro Info Center Maribor vabi k sodelovanju podjetja - dobavitelje v avtomobilski industriji. V okviru slovenske kampanje ob širitvi EU bo oblikovana spletna stran z informacijami o tovrstnih podjetjih, obenem pa bodo podjetja deležna pomoči pri iskanju poslovnih partnerjev ter ostalih informacij v povezavi z EU. Več informacij dobite po e-pošti eic@mra.si ali telefonu 02/234 50 72.

Pospeševalni center za malo gospodarstvo (PCMG) bo skupaj z Ministrstvom za gospodarstvo in Javnim sklodom RS za razvoj malega gospodarstva ter v sodelovanju z Novo Ljubljansko banko d.d., organiziral okroglo mizo o financiranju malih in srednje velikih podjetij - 2003 Follow-up, ki bo potekala od 24. do 26. septembra na Bledu.

Vse zainteresirane vabimo, da se je udeležite. Za vse dodatne informacije se obrnite na Alešo Kavčič, tel.: 01/ 530 98 05 ali e-naslov: alesa.kavcic@pcmg.si

Aktualni domači razpisi so dostopni na spletni strani: <http://www.pcmg.si> RAZPISI > domači razpisi > za mala in srednja podjetja
Aktualni tuji razpisi pa so na spletni strani: <http://www.pcmg.si> RAZPISI > tuji razpisi > za mala in srednja podjetja.

SPLETNA MREŽA eKADROVANJA - SISTEM eKARIERA

E - kadrovanje je v Sloveniji še dokaj slabo navzoče, zagotovo pa se zelo hitro razvija. Število zaposlitvenih oglasov na internetu narašča, prav tako je vse več podjetij, ki ponujajo službe na spletu. Še bolj opazen pa je naraščajoč odziv pri iskalcih zaposlitve. Žal pa njihovo število še vedno ni primerljivo s tistim v drugih razvitih državah. Za zahodno Evropo smo na tem področju v šestletnem zaostanku.

Pri nas predvsem podjetja premalo uporabljajo internetno obliko kadrovanja. Ne zavedajo se dovolj, kakšne prednosti jim to ponuja. Oglas je namreč lahko na internetu poljubno število dni, na voljo imajo neomejen prostor za opis dela, informacija o oglasu se preko interneta hitro širi, možno je iskanje po zaposlitvenih bazah in uporaba orodij za spletno kadrovanje ... Natančni in uporabni so tudi podatki o kandidatih, ki se prijavljajo na razpisano delovno mesto. Ti morajo namreč na internetu izpolniti ponavadi strokovno formulirano prijavnico in življenjepis, ki zajameta vse potrebne informacije, ki jih podjetja sicer od kandidatov, neveščih pisanja prošenj za službo, ne bi dobila. Ponavadi so med spletnimi iskalci ljudje stari do 35 let, več kot 92 odstotkov pa jih ima peto ali višjo stopnjo izobrazbe. Vsaj polovica ljudi, ki išče službo preko interneta, je že zaposlena in so tako imenovani pasivni iskalci. Ti resda že delajo, a vseeno želijo spremljati trg dela - pozorni so na dogajanje in zaposlovanje v izbranih podjetjih. Strokovni profili teh iskalcev zaposlitve pa so zelo različni.

Zaradi vsega navedenega, predstavlja veliko pridobitev za podjetja novi kadroviski spletni portal, imenovan eKariera.

Sistem eKariera je sestavljen iz:

1. Omrežja eKariera, ki združuje več znanih slovenskih spletnih strani (siol.net, eon.si, svetlakaijera.com, gyrevija.com...).
2. Spletne aplikacije eKariera, ki omogoča hitro objavo zaposlitvenega oglasa na spletnih straneh omrežja eKariera. Preko tega sistema je oglas mogoče objaviti takoj, na več spletnih straneh in ni več potrebno čakati na izid ustrezne priloge časopisa.
3. Lastne elektronske baze aktivnih iskalcev zaposlitve. S sistemom eKariera je mogoče oblikovati lastno elektronsko bazo iskalcev zaposlitve brez dodatnega dela.

Janez Mate

Akcija

RENAULT

DVE KLIMI BREZPLAČNO

novi
MEGANE
prihranek do
200.000 SIT

LAGUNA
prihranek do
400.000 SIT

TWINGO
prihranek do
353.000 SIT

CLIO
prihranek do
324.000 SIT

novi
KANGOO
prihranek do
250.000 SIT

Vozila so letnik 2003 in imajo 2-letno garancijo brez omejitve kilometrov, 3-letno garancijo na lakirane dele in 12-letno garancijo na karoserijo. Servisni intervali na 30.000 km ali na 2 leti.

**prihranek
do neverjetnih
800.000 SIT**

**MEGANE
BREAK**

in

**MEGANE
SCENIC**

A V T O C E N T E R

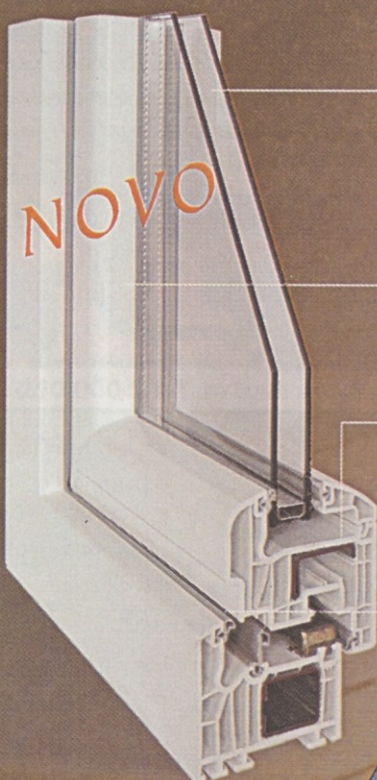
RUFAC

d.o.o.

POOBlašČENI ZASTOPNIK ZA RENAULT

Cesta na Ugar, Ribnica, tel.: 8369-956, 8369-957, fax: 8369-958
Delovni čas vsak dan od ponedeljka do petka od 8-12 in 13-17
Ob Mahovniški c. 3, Kočevje, tel.: 8954-042, 8954-666, fax: 8955-444
Delovni čas: 8 - 12, 13-17, sobota 9 - 12

PVC OKNA Si82 Thermo 6+7

Energetsko varčno

- INLES - toplotna in zvočna izolativna zasteklitev vam prihrani denar

Elegantno

- INLES - okna PVC z zaobljenimi robovi

Posebne vrednote

- INLES - do 8-komorni sistem in debelina profila 82 mm - izredna toplotna izolacija

Mirno in udobno

- INLES - okna PVC s tremi tesnili kljubujejo dežju, vetru, hrupu in mrazu

- lesena okna in vrata
- les/aluminij okna
- pvc okna in vrata
- pvc/ aluminij okna
- aluminij okna in vrata
- polkna, rolete, komarniki
- svetovanje - izmera - montaža - servis
- 5% gotovinski popust
- brezplačen prevoz do 100 km
- ugodni kreditni pogoji TOM+0

INLES d.d.
SI - 1310 Ribnica, Kolodvorska 22

Maloprodaja Ribnica
01 8377 162, fax: 01 8377 331
e-mail: info@inles.si

inles OKNA
VRATA

AVTO MERKUR NOVO MESTO
Ljubljanska 91, tel.: 07 37 37 660

CITROËN

CITROËN

AVTOMERKUR

INTERALTA
PVC OKNA IN VRATA

Ugodni krediti

PE Ribnica:
Nemška vas 3
Tel.: 040/258-924
Ljubljana:
Stegne 21 c
Tel.: 01/511-16-24
www.interalta.si

Okna Interalta omogočajo višja kulturo bivanja

ELSTAR
SERVIS

Starc Matjaž s.p.
Goriča vas 86, 1310 Ribnica
tel.: 836 26 29
GSM: 041/612 590

*Garažna in industrijska
avtomatska vrata
na daljinsko upravljanje*

Protipožarna vrata

Notranja kovinska vrata

Pogoni za vrtna vrata

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)
OPTIKA ANITA

Tel.: 83 61 128

V ZDRAVSTVENEM DOMU RIBNICA

Iz naše ponudbe:

- korekcijski okvirji in stekla
- ugodne cene, svetovanje, kakovost
- očala na recept tudi brez doplačila
- tekočine za kontaktne leče

blesk2

Tone Pogorelec

Blesk 2 d.o.o.
Čistilni servis in
slikopleskarstvo
Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel.: 01/836 99 33,
fax: 01/836 99 34,
gsm: 031/647 188,
E-mail: blesk2@amis.net

- Slikanje stanovanj objektov
- Izdelava epoksidnih tlakov
- Polaganje laminatov, parketov
- Polaganje toplih podov
- Obnovitev starih parketov
- Generalna čiščenja objektov vseh vrst
- Tedenska čiščenja stanovanj
- Globinsko čiščenje preprog
- Brušenje in zaščita naravnega in umetnega kamna

**Večnamenski
fotokopirni
stroj**

**7000 KOPIJ
GRATIS**

SLIKA NI SIMBOLIČNA!

ZELO UGODNO!
274.830,00 SIT +DDV

Vibor

URADNI ZASTOPNIK IN SERVISER:
VIBOR d.o.o., Brnčičeva 11b, 1231 Ljubljana
tel.: 01/561 33 21, fax: 01/561 12 54
E-mail: info@vibor.si
p.e.: Maribor, tel.: 02/250 29 40

Pooblaščen prodajalec in serviser:
TRIXIN d.o.o., Obrtniška 5, Koper, tel.: 05/625 91 10
SECDP d.o.o., Vojkova 77, Ljubljana, tel.: 01/565 73 80

Pooblaščen prodajalec:
DIGITAL LOGIC d.o.o., Kranj, tel.: 04/236 56 66
TRUECAD d.o.o., Ravne na Koroškem, tel.: 02/821 77 60
BITIS d.o.o., Ribnica, tel.: 01/836 97 90
DZS d.d., Ljubljana, PE po Sloveniji

SYSTEM

POLO

Golf?

Vaše rabljeno vozilo bomo ocenili po sistemu Eurotax in če se boste do konca avgusta odločili za novega Golfa iz zaloge, bomo k ceni rabljenega vozila prišteli še **250.000 SIT**. Tako boste ob nakupu Golfa ocean s klimo skupno prihranili do **490.000 SIT**.

Pametno!

Privlačni poletni izbiri:

- 1.) Polo že za **1.980.000 SIT** ali
- 2.) Polo basis in trendline z brezplačno klimo in električnim paketom = **do 350.000 SIT prihranka***

* Ponudba velja do konca avgusta za vozila iz zaloge.

VOZILA NA ZALOGI

- VW Polo 1.2 47 kW, 1.4 55 kW comfortline, 5V, meh. klima, dnevne luči, zrcal, srebrna barva, radio beta letnik 2003
- VW Polo 1.2 47 kW trendline 3 in 5V, meh. klima, dnevne luči, el. paket
- VW Golf 1.9 TDI, 74 kW edition, 5V, radio Beta, dnevne luči, el. paket, zrcal, srebrna kov., letnik 2003
- VW Golf 1.4 55 kW, 1.9 SDI 50 kW, 1.9 TDI 74 kW ocean, 5V, el. paket, srebrna kov. letnik 2003
- VW Bora 1.9 TDI, 74 kW, avt. klima, letnik 2003

POSEBNA PONUDBA

- VW Polo 1.4, 55 kW, comfortline, 5V, rumena barva, letnik 2002

TESTNA VOZILA

- VW Polo 1.9, SDI basis., 5V, srebrna barva, letnik 2003
- VW Golf 1.9 SDI, ocean, 5V, tehnik paket, dnevne luči, el. paket, radio Beta, srebrne kovinske barve, letnik 2003

RABLJENA VOZILA

- VW Golf 1.4 generacija, modro biserna barva, letnik 2000
- VW Polo 50, 3V, letnik 1987
- VW Polo var., 1.9 D, letnik 1998

RANDELJ
AVTOHIŠA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon 01 8951 488, telefax 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.si
salon in delavnica pon.- pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

Gospodarska
vozila

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO

HIŠE:

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslopijem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša 14 x 12 m, zgrajena 1932, velikost parcele 1395 m², el., voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (94.000 EUR).

- RIBNICA - Loški Potok, Mali Log, stan. hiška, 8 x 8 m, obnovljena 1995, vel. parc. ca 200 m², takoj vseljiva, KT, CK, cena 7,0 mio SIT ali 30.000 EUR.

- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša s poslovnim prostorom 37 m² - trgovina 10 x 11 m, zgrajena 1930 in gospodarsko poslopije 10 x 22 m, vel. parc. 608 m², zemlj. 162 m², klas. ogrevanje, el. voda. Cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 58.500 EUR, za gospodarsko poslopije pa 6,8 mio SIT ali 32.500 EUR.

- OSIŠNICA - Padovo - Kolpa, kmetija primerna za vikend - stan. hiša 6 x 7 m, zgrajena 1931, in nekaj gozda, njiv, travnikov in pašnikov v skupni izmeri 8,5 ha. Cena 9.988.000 SIT ali 44.000 EUR.

- RIBNICA - Sodražica, center, starejša stan. hiša 12 x 14 m, zgrajena 1926, z gospodarskim poslopijem, potrebna adaptacija, dok. pridobljena, vel. parc. ca 1668 m², cena 10,95 mio SIT (48.000 EUR).

- LOŠKI POTOK, Gora - Kržeti, stan. stavba, 11 x 12 m, zgrajena 1980, klas. ogrevanje, z gospodarskim poslopijem in travnikom, v skupni izmeri 2782 m², cena 5,7 mio SIT ali 25.000 EUR.

- STARA CERKEV - Koblariji, novejša stan. hiša, 9 x 11 m, zgrajena 1980, kompletno opremljena, dve garaži, CK ogrevanje na olje, vel. parc. ca 1000 m², takoj vseljiva, lepa lokacija, cena 18,0 mio SIT ali 78.500 EUR.

- STARA CERKEV - stanovanjska stavba, vel. 12 x 10 m, zgrajena 1980, novejša, III. gradb. faza, z vso dokumentacijo, cena 11,4 mio SIT ali 49.000 EUR.

- RIBNICA - Rakitnica, obnovljena stanovanjska hiška 6 x 8 m, obnovljena 1999, z drvarnico in garažo, vel. parcele 714 m², zanimiva lokacija, cena 12,4 mio SIT ali 53.500 EUR.

- KOČEVJE - strojni center, poslovno stanovanjski objekt 12 x 10 m, obnovljen 1994, velikost parcele 147 m², v obratovanju (trgovina, servis, stanov.), 3 etaže, uporabna površina cca 300 m², cena 26 mio SIT ali 112.069 EUR.

- DOLENJA VAS - starejša stan. hiša, zgrajena leta 1920, 9 x 9 m, za nadomestno gradnjo, vel. parc. 580 m², EL. voda na parceli, cena 2.890.000 SIT (12.400 EUR).

STANOVANJA:

NOVO V RIBNICI - več novozgrajenih stanovanj v centru Ribnice, cena za m² pa dogovoru, rok vselitve približno 4 mesece.

- RIBNICA - center, trosobno stanovanje 78,66 m², zgrajeno 1975, IV. nadst. TEL, CK, cena 13,1 mio SIT ali 58.000 EUR.

- KOČEVJE - center, dvosobno, 50,35 m², zgrajeno 1965, v visokem pritličju, klas. ogrevanje, KTV, TEL, cena 6,8 mio SIT ali

29.122 EUR.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV. podaljšana faza, 7 x 25 m, zgrajen 1994, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 445.000 EUR.

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslopijem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - bivša Oprema - okrepčevalnica v izgradnji v nadstropju, vel. cca 100 m², 10 x 10 m, obnovljena 1992, z ustreznimi prostori, kot jih predvideva zakon o gostinstvu. Cena 10,7 mio SIT ali 47.500 EUR.

- KOČEVJE - Industrijska cona, novejši poslovni prostori v izmeri cca 450 m², 14 x 12 m, zgrajen 1997, z urejeno dokumentacijo za proizvodnjo (mirna dejavnost), 14 parkirnih mest, vsa infrastruktura, cena 63,95 mio SIT ali 273.876 EUR, v račun vzamemo tudi stanovanje v Ljubljani, uporaba takoj.

GRADBENE PARCELE:

- RIBNICA - Hrastje, več gradbenih parcel, različnih velikosti, prodamo. Cena 3.200,00 SIT/m², ali 14 EUR/m².

- ORTNEK, več gradbenih parcel, različnih velikosti z lokacijskim dovoljenjem, cena za m² 4.530,00 SIT ali 20 EUR.

- DOLENJA VAS, ob glavni cesti, gradbena parcela cca 30 a, z veljavnim gradbenim dovoljenjem, EL. voda na parceli, cena 9,9 mio SIT.

- GORNJE LEPOVČE - zazidljiva parcela, vel. 920 m², cena 3,16 mio SIT ali 13.500 EUR.

VIKENDI:

- RIBNICA - Loški Potok, Mali Log, stan. hiška, 8 x 8 m, zgrajena 1995, vel. parc. ca 200 m², takoj vseljiva, KT, CK, cena 7,0 mio SIT ali 30.000 EUR.

ODDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - strojni center, 3 lepo urejene pisarne z uporabnim dovoljenjem, skupna velikost 75 m², vseljivo takoj, cena najema po dogovoru.

- RIBNICA - bivši RIKO, posl. prostor v nadst., vel. 429 m², ki zajema sobo 391 m², pisarno 19 m², in garderobo 19 m², Tovorno dvigalo, nos. 1.000 kg, CK, el., voda. Cena najema za m² 3,5 EUR ali 793 SIT.

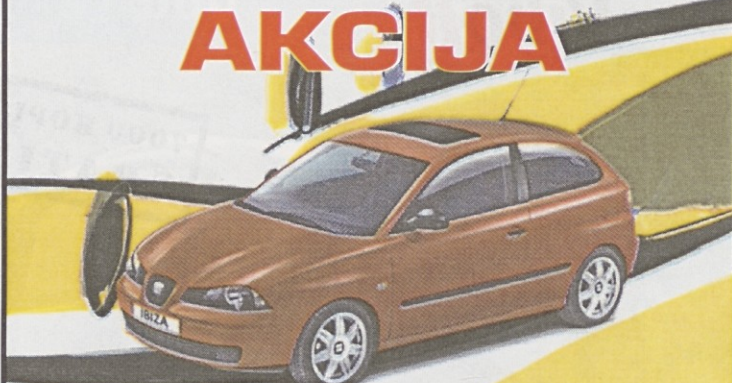
- KOČEVJE - tri pisarne, opremljene, varovane, v pritličju, vel. cca 63 m², 21 m² in 16 m², CK, vsa dokumentacija - uporabno dovoljenje, cena po dogovoru.

- RIBNICA - center, oddamo WILDO na zelo dobri lokaciji za mirne dejavnosti, ca 330 m² koristne površine, vel. parc. 1635 m², cena po dogovoru.

- RIBNICA - Breg, oddamo trgovski lokal z vso dokumentacijo na frekventni lokaciji, velikost ca 63 m², cena 69.000 SIT, garancija, sprotno plačilo.

- RIBNICA - center, gostinski lokal v obratovanju, vel. ca 45 m², novejši, 1990, cena 105.480 SIT ali 450 EUR mesečno, predplačilo - garancija.

POLETNA AKCIJA

IBIZA

(količina vozil omejena)
**NUDIMO PORSCHE
KREDIT IN LEASING**

Joras Center

SEAT

Prodaja in servis vozil SEAT

Ob železnici 7, 1310 Ribnica

Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

MOTOMAN robotec d.o.o.

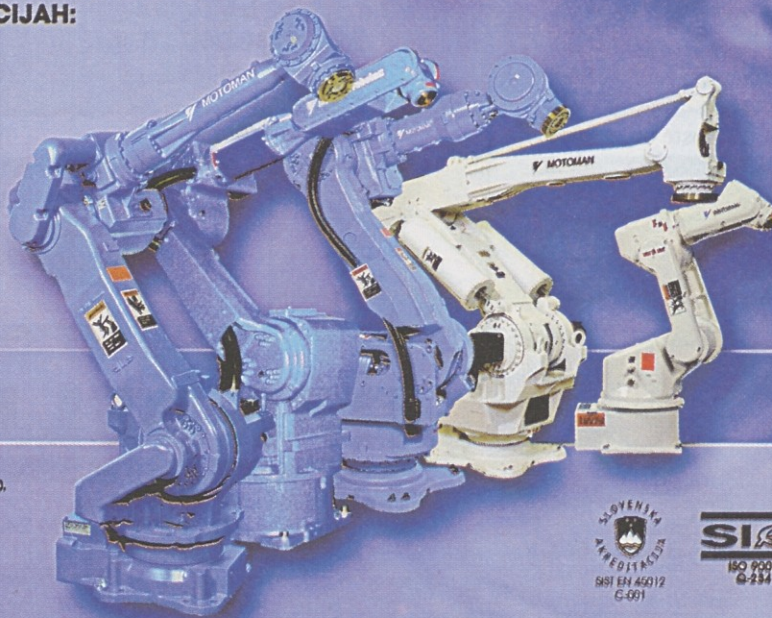
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členkasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, oziroma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSKEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovče 23, 1310 Ribnica

tel.: +386 (0) 1 83 72 410

faks: +386 (0) 1 83 61 243

e-mail: info@motomanrobotec.si

www.motomanrobotec.si

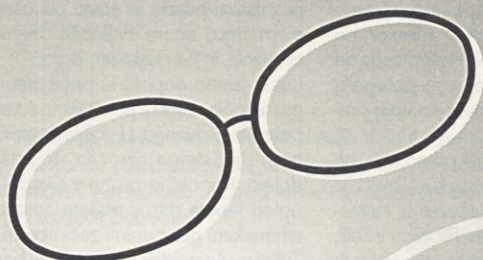
OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vivanska 3

1310 Ribnica

TEL.: 01/83 60 337

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
soboja zaprto

Pokrovitelji tekmovanja OTMN 2003

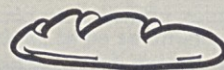
generalna pokroviteljka Darja in Jani Juvančič iz Ortneka, Bamba-Franc Tanko, Video center MICVIN-Leon Lavrič, Arles-Janez Arko, Štupica transport, Blesk-Bojan Pogorelec, Slaščičarna-kava bar-Iseni Mustafa, Sandi d.o.o., Blesk2-Tone Pogorelec, Petek Transport d.o.o., Obis d.o.o.

Pokrovitelji zaključne prireditve

(Dolenji Lazi, 21. julij)

PORSCHE
VEROVŠKOVA

Pekarna Blatnik, R-kanal, R. contact design, Radio Univox, NK KD Olimpija, NZS, Linear, Fragmat, Zavarovalnica Triglav d.d., Russ d.o.o., NLB d.d., Foto Fantasy, SKB d.d., Pizzerija Harlekin, Osvald d.o.o., Komunala Ribnica, Bistro Izlaty, ARTS d.o.o., Petrol Žlebič, Slikopleskarstvo Bekepec.

Pekarna
HRAM

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept*

tel.: 89555-558

**DOBRA HRANA
IN PIVAČA SE PRI
URŠNJAKU OBRAČA!**

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE, OBLETNICE, POROKE

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:

- pon.: od 9^h - 15^h
- tor., sre., čet.: od 9^h - 22^h
- pet., sob.: od 9^h - 24^h
- ned.: od 10^h - 15^h
- Tel.: 83 62 621

MESARIJA:

- pon. - pet.: od 7^h - 19^{h30}
- sob.: od 7^h - 13^h
- ned.: od 8^h - 11^h
- Tel.: 83 62 126

GOSTINSTVO - TURIZEM PUGELJ

Aljz Pugelj s.p.
Lepouče 23, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665
GSM: 031/760-697

**SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA DRUŽINSKA SREČANJA
- ZAKLJUČENE DRUŽBE
- OBLETNICE VALET, MATUR**

- KRSTI

- ROJSTNI DNEVI

- POROKE

- OBLETNICE

- POGREBŠČINE

MENJALNICA

MiKEL IDEAL CENTER - Ribnica
tel./fax: (01) 83 60 657

\$ odkup in prodaja deviz EUR, HRK ...

\$ odprto od 8^h do 18^h (non-stop)

\$ hitro opravljene storitve, brez vrst

\$ ugodni tečaji - popusti pri večjih količinah

MicroERA

**ODKLEPANJE GSM APARATOV
NA VSA OMREŽJA**

MicroERA Jože Šilc s.p., Merharjeva 3, 1310 Ribnica

Tel.: 8373 116, fax: 8373 117, GSM: 041/402-779

e-mail: js@amis.net, http://home.amis.net/microera/

MONTAŽA - ANDOLJŠEK

PREGRADNE STENE - VISEČI STROPOVI

KNAUF
Armstrong
RIGIPS

Hrovača 6
1310 RIBNICA
Mbt.: (041) 647 226
Tel.: (01) 8363 089

Slikopleskarstvo BOJČ

Peter Bojč, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas

Tel.: 01 8364-533

GSM: 041 712 103

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: **REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA**, najkasneje do **14. avgusta 2003**.

Pravilna rešitev iz 6. številke Rešeta je:

JULIJ, MESEC ŽETVE

Med pravilnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrajence:

- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **TATJANA MERHAR**, Sajevec 32, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **ANJA ZUPANČIČ**, Ob Bistrici 6, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **DAVORKA GRŽEVIČ**, Trubarjeva 8, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **LAURA HOČEVAR**, Lipovec 14a, 1331 DOLENJA VAS
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **BOJANA TRDAN**, Zavoda 30, 1317 SODRAŽICA

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupon za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

POLETJE V RIBNICI

(Festival dežnih kapljic)

Skoraj v vsakem kraju v Sloveniji se v poletnih mesecih odvijajo razni festivali. Od festivalov resne, narodne, etno, rock glasbe, do gledaliških predstav itd.

V deželi lesa (bolj že narejenih in uvoženih produktov) in gline (lončarstva) pa večerne predstave uprizori le vreme z dežnimi kapljicami, s pišem vetra in plesom oblakov. Pred desetletji uspešen in zelo obiskan poletni festival nikakor ne najde poti nazaj. Vsake toliko časa se pojavi osebek, ki želi voz potegniti, vendar je za težak tovor en konj premalo.

Zasebna iniciativa pri prireditvah pa je bolj utopičen poizkus bujenja začarane dežele. Plačevati iz lastnega žepa za promocijo Ribnice v želji, da bi se kaj dogajalo, na kolenih prositi peščico uspešnih podjetij za kakšen tolarček, spustiti vstopnino na beraške prispevke? Prvič gre, drugič pa je že nevarnost tesne simbioze davčne uprave z osebnim transakcijskim računom. Javne, za to poslanske ustanove pa..., halo, saj je čas dopustov.

Da se nič ne dogaja, pa tudi ni res, a ne? Ne, seveda ne. Pred vrati je tradicionalni ribniški semenj, ki se počasi pripravlja na okrogli 30. nastop in 100. obletnico delovanja Turističnega društva.

'Kaj bo letos novega?'... se glasi vsakoletno vprašanje novinarjev in 'pomembnih' Ribničanov. O, veliko bo novih stvari. Imamo novega župana, nekaj kontejnerjev v Ribnici je zamenjanih, vsakdo bo verjetno v drugih oblačilih, kot je bil lansko leto, v slaščičarni je nekaj novih okusov sladoleda, pa še bi lahko naštevali tja do 30. strani.

Kar se samega sejma tiče, absolutna novost bi bila ta, če bi si, recimo, izmislili, da je Ribniška dolina dežela paprike in koruze, in bi naredili festival pečenja teh dobrin in tekmovanje žensk v pobiranju koruznih zrn.

To bi bilo NOVO. Dokler pa Ribnica slovi po suhi robi in lončarstvu, pa kaj novega kratko malo ne sme biti.

Razni umetni materiali na stojnicah so pa tako in tako nujno zlo, da se sejem 'pokrije' oz. lahko pripeljemo kakšno znano glasbeno, igralsko ime. Lahko pa bi uvedli vstopnino?

Za vso logistiko potrebujete minuto časa, če je zdaj ura 7 zjutraj, pa dve minuti.

Drugače pa: niti enkrat se ni v 28-ih letih ponovil kulturno-zabavni del, ki je zabaval mlado in staro po osrednjem trgu, enem najlepših trgov v Sloveniji, in na grajskem odru.

Letos bomo dopoldne pričali plesnemu izročilu naših prednikov z vseh pokrajin Slovenije, t.i. folklor s pridihom ljudskega izročila Ribniške doline. Popoldne pa bo v Gradu na ogled lepota darov matere narave z vrhunskimi glasbenimi začimbami.

Tukaj so še marljivi študentje, ki bodo poleg igranja nogometa poskrbeli za gledališke užitke in malce bolj trde ritme na večer pred sejmom. Poleg turističnega društva ne stojijo križem rok niti kinologi, obrtna zbornica, VETD Hrovača, kolegi turisti s Poljan oz. možje izpod Grmade, aktiv kmečkih žena itd.

Je pa zelo zanimivo pridobivanje informacij o dogodkih tistih dni. Recimo, kdor ima zadevo, ki jo bo lahko tudi dobro iztržil, ga niti malo ne zanima brezplačna objava v promocijskem gradivu oz. bolje rečeno, skorajda ga moraš prositi, da pove magično formulo za zaslužek na 1. septembrsko nedeljo.

Tako pač je. Skratka, novi stari sejem bo, vreme tudi, aktivno osebje te prireditve pa že gleda v leto 2005, ko bomo obeležili dva jubileja, kar se bo odražalo tudi v spremljevalnem kulturnem programu sejma.

Že letos se širi ideja o ekspanziji sejma na mednarodno raven, ki bi jo obdržali tudi v prihodnje. No, vidite, spet novost. Pa dovolj o novostih, jutri, ah ne, prihodnji mesec si boste lahko ogledali podroben program letošnjega 28. Semnja suhe robe in lončarstva. Do takrat pa: pazite nasel! Čao!

Marko Modrej

MALI OGLASI

Prodajam učbenike in delovne zvezke za prvi letnik gimnazije ter še nekaj knjig za ostale letnike gimnazijskega programa. Tel.: 031 / 589 283.

Prodajam učbenike za 1., 2., 3. in 4. letnik srednje ekonomske šole in gimnazije. Tel.: 031 / 592 860.

Prodajam dvojno pomivalno korito z omarico in odcejevalnikom - skoraj novo. Mere: 120 x 60 cm. Tel.: 01 / 836 00 68.

Prodajam nova vhodna vrata, levo odpiranje, barva češnje, vrednost 200.000 SIT, prodajam jih za 140.000 SIT. Tel.: 031 / 742 907.

Prodajam 2 leti staro kozo. Tel.: 01 / 836 03 07.

V Umagu oddamo apartmaje za 2 - 5 oseb. Ugodne cene po 24. 08. Tel.: 00385 52 741 571, mob. 00385 98 367 906.

OSVEŽILNI KVIZ

(s kocko ledu)

Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste zanimivo rešitev, povezano z / s ...

1. Zdaj bi si pa privoščili eno hladno, a ne? O ja, pa kako bi se prilegla. Katera od naštetih osvežilnih pijač ne vsebuje kofeina?

D Red Bull
J Coca Cola
A Cockta

2. Peščena plaža, rahel vetrič, sveži valovi, senca palme ... sanja Marko o... Oprostite, me je zaneslo. Od kod pa smo odnesli tole palmo? Kje so bile oz. pod katerim naslovom so se v prejšnji številki Rešeta bohotile?

B Razstava palm v Rakitnici
V Lumpiada 2003
T Kokosove palčke

3. Nogometna euforija v Sloveniji trenutno stagnira. Bili smo na EP, SP, kaj sploh še ostane velikim? Udeleženci EURA 2000 pa so svoje ime kar dobro vnovčili. Kateri izmed naštetih takratnih udeležencev tega spektakla sedaj uspešno vodi svojo nogometno šolo v Ljubljani?

T Zlatko Zahovič
K Miran Pavlin
G Sašo Udovič

4. Tako, na vrsti je rubrika Slovenski pregovori. Za mesec avgust se pregovor glasi: Kakor zadnji dan avgusta...

Z tako bo vse tja do pusta
F tudi naprej polna bodo vaša usta
U jesen bo lepa ali pusta

5. Poglejte jo oz. ga, pesalca sambe v TVD Partizan na novoletnem srečanju upokojencev leta 1964. Ali pa je to policist v kržišču pri Žulju? Lahko je ta zadeva tudi...

G gasilska brizgalka
S črka T iz naslova Cvetka
H nakazan viadukt na AC Kočevje - Ljubljana

6. Župnik in policaj se prepirata, kdaj se začne življenje. Župnik trdi, da ob spočetju, policaj, da ob rojstvu. Mimo pride stara ženica, pa jo skleneta vprašati. 'Vidva nič ne vesta!' jima reče. 'Življenje se začne, ko...

T otroci odidejo od doma
Z pade noč
I se služba konča

7. 'Ata, kako je lahko Bog vse ustvaril v enem samem tednu?' - 'Preprosto, sinko, tedaj še ni bilo ...

J demokracije
Č občanarjev in obrtnikov
K žensk

8. Nadaljujemo z lahkotnimi poletnimi vprašanji. Povzpemo se k Sv. Ani. Najprej pridemo do kočice, ki se nahaja na višini 932 m in letos praznuje 10. rojstni dan. Do vrha Sv. Ane nas nato loči še...

N 30 m
Z 31 m
Š 32 m

9. Kamen na kamen palača, zrno na zrno pogača. Pravokotna bumeranga ženskega in moškega spola (prepustimo domišljiji prosto pot) pa predstavljata...

O del Amorjeve puščice
D Citroen
M marsikaj

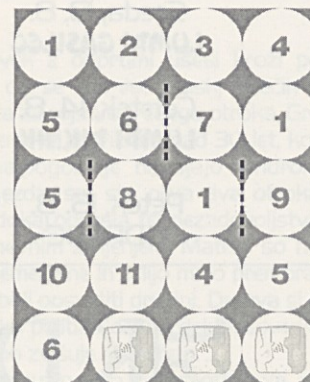
10. Vidno poletni razpoloženi, če pa se ozremo še malce v nebo, vidimo, da je dan krajši za 50 minut, skoraj eno uro, od enakonočja, seveda. Danes je dolžina dneva minuto manj kot ...

O 15 ur
Z 12 ur
P - 17 ur

11. Še enega obkrožim, pa sem zmagal. Super. Pa še danes, ko goduje...

M Kornelij
P Viktor
C Krizogon

Pravilne rešitve
napišite na kupone
in jih pošljite v
kuverti ali na dopisnici
najkasneje
do 10. avgusta
2003.

Med pravilnimi rešitvami bomo ponovno izžrebali 5
lepih nagrad.

KINO IDEAL

Kolodvorska 9a

**V AVGUSTU
NI
KINO
PREDSTAV!**

LUMPIADA 2003

Vesele počitnice
Vesele počitnice

Program se prične ob 10. uri v GRADU

Ponedeljek, 4. 8.
LUMPI KAVBOJ

Torek, 5. 8.
LUMPI IZDELOJE MOBILE

Sreda, 6. 8.
LUMPI, ZNAJDI SE V NARAVI

Četrtek, 7. 8.
LUMPI DELA GRAFITE

Petek, 8. 8.
LUMPIJEVE IGRE

Ponedeljek, 11. 8.
LUMPI RAZISKOVALEC

Torek, 12. 8.
**LUMPI - KAKO SO SE OBLAČILI
NEKOČ**

Sreda, 13. 8.
LUMPI GASILEC

Četrtek, 14. 8.
LUMPI PIKNIK

Petek, 15. 8.
ODPADE

ISKD

ISKD Ribnica in
Klub harmonikarjev 'Urška'

vabita na

**11. tradicionalno SREČANJE
HARMONIKARJEV
v Zamostcu
(Gostilna 'Urška'),
2. avgusta ob 18. uri.**

Tekmovanje bo potekalo v 4 kategorijah. Nagrade bo prispeval rezbar Drago Košir ml. iz Zamostca.

Vsi nastopajoči prejmejo spominsko darilo.

Po tekmovalnem delu bo družabno srečanje z ansamblom 'Rubin'.

Vabljeni vsi ljubitelji frajtonaric!

Klub harmonikarjev 'Urška'

Velika cerkvena slovesnost

FARNO ŽEGNANJE OB 130 - LETNICI POSVETITVE ŽUPNIJSKE CERKVE

13. julija 1873 je tedanji ljubljanski škof Jernej Vidmar posvetil našo župnijsko cerkev.

Torej bo letos minilo ravno 130 let od tega pomembnega dogodka za vso ribniško župnijo. Zunanjo slovesnost tega praznovanja bomo premestili na farno žegnanje, ki bo prvo nedeljo v avgustu - 3. avgusta.

Na farno žegnanje sem povabil g. nadškofa dr. Franca Rodeta, ki bo daroval slovesno sv. mašo ob 10^h za vse dobrotnike naše župnijske cerkve, podružničnih cerkva in kapel, ki ste jih z veliko požrtvovalnostjo obnavljali. Nadškof bo med sv. mašo blagoslovil novo barvno okno, kjer bo upodobljena Marija, kraljica mučencev, zraven nje pa božji služabnik škof Anton Vovk, nekdanji ribniški župnik Stanko Erzar in pa Ivanka Novak - Škrabec.

Celoten prizor bo upodobil akademski slikar Tomaž Perko iz Dolenje vasi pri Cerknici.

Na farno žegnanje se bomo pripravili z duhovno obnovo. Člani Župnijskega pastoralnega sveta so predlagali, da bi v tednu pred žegnanjem vsak dan pri večerni maši sodelovala ena soseska, ki bi pripravila sodelovanje pri maši. Naj tu za informacijo omenim razpored:

- v ponedeljek, 28. julija, ste povabljeni k večerni maši ob 20^h verniki iz soseske sv. Frančiška (Sajevec, Bukovica, Dane) in iz soseske Nemska vas.
- v torek, 29. julija, pridite k večerni maši verniki iz soseske sv. Ane (Dol. Lazi, Zapuže, Grič, Breg, Gornje Lepovče in Lepovče).
- v sredo, 30. julija, pridite iz soseske Goriča vas,
- v četrtek, 31. julija, iz soseske Hrovača, kamor spadajo tudi Otavice.
- v petek, 1. avgusta iz soseske Sv. Križa (Jurjevica, Breže, Kot, Žlebič, Slatnik, Sušje in Gorenji Lazi),
- v soboto, 2. avgusta, ko goduje zavetnik naše župnije, papež Štefan, pa ste k dopoldanskim mašam (ob 7^h in 9^h) ter k večerni maši ob 20^h povabljeni iz vse župnije.

V času te duhovne obnove bodo nekatere večerne maše imeli bivši kaplani in diakoni.

Dragi ribniški farani in vsi, ki radi berete naše občinsko glasilo REŠETO! Naj nam ta 130. obletnica posvetitve ribniške župnijske cerkve pomagata, da bomo še bolj ljubili svojo župnijo in to tudi praktično pokazali s svojo pripravljenostjo, da ji duhovno ali materialno pomagamo.

Maks Ipavec, župnik

TURISTIČNO DRUŠTVO GRMADA

AKCIJA

MOJA VAS - ČISTA, LEPA, UREJENA IN PRIJAZNA

od 1. junija do 30. septembra 2003

Dobimo se jeseni, ko bomo lepo urejenim hišam, kmetijam z dvorišči ter vrtovi na skupni prireditvi v osnovni šoli na Velikih Poljanah podelili lepe nagrade in priznanja za vloženi trud.

Spoštovane krajanke in krajani, ohranimo lepo okolje tudi zanamcem, zato sodelujte v naši akciji!

Turistično društvo Grmada,
Velike Poljane, Ortnek

DROGE!

INFORMATIVNA PISARNA

vsak drugi in četrti
ponedeljek v mesecu
od 17. ure do 18.30
v prostorih

Centra za socialno delo
Ribnica, Škrabčev trg 17
(nad Kmetijsko zadrugo v II. nadstropju).

V informativni pisarni deluje predstavnica Društva UP iz Ljubljane, ki v društvu vodi projekt "Starši staršem" in ima lastno izkušnjo starša zasvojenega otroka. Sodelujejo tudi drugi prostovoljci.

Informativna pisarna naj bi staršem in vsem, ki jih ta problematika zanima, nudila informacije:

- kako prepoznati, da ima otrok težave z drogo,
- spremembe v vedenju,
- kaj lahko naredijo starši,
- možne oblike pomoči itd.

Majda Vrh
direktorica Centra za socialno delo

Do spomina pobitih med vojno in po njej imejmo spoštljiv odnos

Ko sem prebral članek Kočevski Rog - slovenskih fantov grob, objavljen v zadnjem Rešetu, sem pomislil tudi na grozote in pobite v drugi svetovni vojni. Vse vojne so krute. Zgodovino slovenskega naroda imamo samo eno. Pač tako, kot je. In nihče nima pravice je spreminjati ali potvarjati. Čeprav z vsem, kar se je zgodilo, ne moremo biti zadovoljni. Za vse izvensodne povojne poboje domobrancev so borci narodnoosvobodilnega boja Slovenije že večkrat izrazili obžalovanje. So pa dogodki, ki so vredni tudi obsodbe.

Komisija za povojne poboje domobrancev, ki jo je vodil že pokojni Jože Pučnik, ni našla podatkov in dokazov, da bi povojne poboje izvedle ali sodelovale pri pobojih enote NOB Slovenije. Komisija pa ni raziskovala vzrokov za te poboje.

Pisec članka "Zakaj še danes", ki ga je še ne tako dolgo objavil časopis Dnevnik, navaja:

Za poboje po vojni v Kočevskem Rogu bi morali vprašati še živečega poveljnika bataljona za poboje v Kočevskem Rogu Simo Dubajiča, ki bi lahko povedal vse podrobnosti o številu pobitih ustašev, četnikov in slovenskih domobrancev. Da pa nasprotniki narodnoosvobodilnega boja nočejo govoriti o njegovih uspehih in zaslugah. Pisec članka tudi navaja podatke, da so okupatorjevi sodelavci poslali v okupatorjeva taborišča 57300 naših ljudi in v zapore 80000. Iz taborišč smrti se ni vrnilo 18.596 Slovencev in Slovencev. V zaporih je bilo 2900 ustreljenih in 99 obešenih brez vsake sodbe. Internirance so v krematorijih tudi sežigali. Ob priliki ogleda taborišča Dachau sem krematorij fotografiral, čeprav ne bi smel. Fotografijo še hranim. Iz 35-letnega raziskovanja Silva Grguriča o Žrtvah okupatorjevih sodelavcev je med drugim razvidno tudi to, da je bilo med drugo svetovno vojno ubitih v Sloveniji brez sojenja 154 družin, 803 ženske, 120 otrok mlajših od 15 let. Vprašajmo se, kaj so lahko zagrešili.

Neki podatki govorijo, da so sezname izgnancev za koncentracijska taborišča delali domobranci policija in posamezniki. Leta 1942 sem se zgrozil, ko sem v seznamu ljudi, predvidenih za likvidacijo, videl tudi ime mojega očeta Ludvika Lavriča in imeni dveh mojih stricев. Seznan za likvidacijo ljudi je bil zasežen župniku. Stric Karol je bil kmalu izdan, aretiran in tri dni strahotno mučen v cerkvi sv. Barbare v Loškem Potoku. Za tem so ga ustrelili. Zato, ker je bil partizan, borec za svobodo svojega naroda. Izdani pa se nismo maščevali. Med žrtvami druge svetovne vojne je bilo veliko tudi vernih ljudi - katoličanov. Tudi v enotah NOB. Tudi njihovo življenje je bilo nekaj vredno in so vredni spoštljivega spomina. O teh žrtvah pa Cerkev navadno ne govori. Prav bi bilo, da bi se jih bolj spomnili vsaj na žalnih slovesnostih pobitih domobrancev. S tem dejanjem bi pripomogli k naši spravi, ki nanjo pozabljamo.

K pojasnitvi vojnih dogodkov v drugi svetovni vojni navajam dogodek, kako so belogardisti, tako smo jim takrat rekli, streljali z bližnjega griča v vas Travniki v Loškem Potoku. Pri tem so ubili konja in ranili kravo. Z bratrancom Cirilom sva iz Kaple hitela domov. Streljali so tudi na naju, 11 let stara otroka. Krogle so udarjale v obcestno škarko, kar je bilo še dolgo vidno. K sreči naju krogle niso zadele. Tedaj sva slišala, da nekdo strelja pod našo hišo. Ko so prišli belogardisti v vas, so iskali

PISMA BRALCEV

partizana. Tudi pri nas. Mamo so na grob način izsiljevali, da mora povedati, kje je partizan. Kam ga je skrila. Mama pa o partizanu ni vedela ničesar. Ker partizana niso dobili, je eden od jeze in besa zavpil: "Ko bomo zmagali, bomo s partizanskimi glavami ceste šodrali."

Pred oči mi je takoj stopil krvav obred, velika morija, če bi domobranci zmagali. Še danes se sprašujem, če bi ravnali drugače.

Pomislimo, kako bi danes gledali na tiste, ki bi delali z okupatorjem, če bi nas ta okupiral.

In kako smo obsojali tiste, ki so simpatizirali z JLA, ko nas je napadla ob osamosvajanju.

Mislím pa tudi, da so za naše osamosvajanje, tvorbo države, veliko bolj pomembna zgodovinska dejstva kot pa povojni poboji. Vzroki zanje bi nam morali biti iz tu navedenega do neke jasni.

Iz naše zgodovine se lahko veliko naučimo. Tudi iz napak, ki smo jih delali. Kdo jih pa ne? Odvisno pač, kakšne so. Če že ne moremo česa pozabiti, pa še kaj odpustimo. In ne obremenjujmo sedanje generacije z dogodki preteklosti. Naredimo več, ko smo do sedaj, in živimo v slogi in prijateljstvu. Odgovorni pa naj bi obeležja spomina pohiteli po drugi svetovni vojni urediti tako, da to ne bi povzročalo novih sovraštev.

Stane Lavrič, Grčarice

Moč posameznika v družbi

Občan iz Ribnice se je zavzemal za ukinitve predvajanja pornografije in erotike na televiziji v dobro vzgoje mladine in otrok. Podal je tudi kazensko ovadbo zoper lokalnega operaterja R-kanala. Ta je predvajal sporno pornografijo v času, ko je le-to z zakonom prepovedano. Mihič je dobil tudi več groženj posameznikov. Vse odgovorne institucije za izvajanje zakona so se temu le nasmihale. Po več polemikah je sledila inšpektorjeva prepoved. Občan pa bo za svoja upravičena dejanja lahko še kazensko ovaden.

Toliko o nemoči posameznika. Zdaj pa o moči posameznika:

23. junija so člani Prostovoljnega gasilskega društva Dolenja vas organizirali družabno srečanje pri novem ribiškem domu v Zalužju pod pokroviteljstvom krajevne skupnosti Dolenja vas. Na prireditve so bili preko medijev povabljeni vsi državljani. To srečanje je bilo namenjeno počastitvi državnega praznika Republike Slovenije. Prireditve se je začela z nagovorom predsednika sveta krajevne skupnosti, sledil je kulturni program v izvedbi pevskega zbora Lončar. Za hrano in pijačo je poskrbel organizator. Po kulturnem programu so gasilci izven prireditvenega prostora zakurili manjši kres. S tem so poskrbeli za dobro vzdušje in razpoloženje. Nato sta se pripeljala policista in obvestila predsednika PGD ter mene, da je klical krajan na policijo v Ljubljano, češ da letijo iskre in je s tem nevarnost, da bi prišlo do vžiga v vasi pri Prigorici. Policista sta zahtevala, da se ogenj takoj pogasi, sicer bo sledila prijava sodniku za prekrške. Svoje zahteve sta utemeljevala, da je prireditve prijavljena, kres pa ne.

Ogenj ni ogrožal parkiranih avtomobilov niti otrok, ki so se ves čas igrali ob kresu. Organizator je bil pripravljen za primer, da bi se ogenj razširil, saj je za to tudi usposobljen. Kurjenje na prostem je nasploh urejeno z zakonom, ki bi ga morali poznati prav vsi. Kadar postane nevarno in ogroža naravo in okolje, takrat uprava za zaščito in reševanje izda odločbo o prepovedi kurjenja v naravi. Ta odločba se objavi preko medijev, pristojni pa jo dobijo v pisni obliki.

Pri nas se je stvar končala tako, da je predsednik PGD Dolenja vas raje preudarno pogasil ogenj. Zmaga je res bila na strani občana, ali je bil njegov protest upravičen, pa presodite sami.

Predsednik sveta Krajevne skupnosti
Dolenja vas
Janez Pogorelec

CVETKA

RIBNICANKE SE ODLOČAJO ZA TRETJEGA!

Ko tako človek z odprtimi ušesi kroži po Ribnici, sliši, da se vse več žensk, živečih v Ribnici, odloča za rojstvo tretjega otroka. Gre za že zrele ženske, praviloma nad 30 let, kot razlog pa najpogosteje navajajo sindrom praznega gnezda, saj sta prva dva otroka ponavadi že dokaj odrasla, ter nezadovoljstvo nad vsakodnevnim življenjem. Matere so na poslu preobremenjene in želijo malo premora, hkrati pa se bolj posvetiti družini. Država si s tega družinsko politiko očitno dela medvedjo uslugo: prisilno zvišuje nataliteto.

Da je vse več družin s po tretjim otrokom, se vidi tudi po pregledu vlog za razpisano občinsko pomoč novorojenčkom v višini enkratnega zneska 50.000 SIT. V dobrih desetih dneh je vlogo oddalo kar 27 vlagateljev, med njimi pa je kar šest družin s po tretjim otrokom, medtem ko so tisti, ki so se prvič razveselili novega člana družine, le trije. Naval na pomoč je pričakovana, je dejala Metka Tramte z oddelka za družbene dejavnosti, saj lahko pravico do nje uveljavljajo vsi, katerih otroci so se rodili po 1. januarju letos. Do konca leta je občina načrtovala maksimalno 100 rojstev, toliko je tudi predvidenega denarja (5 mio SIT), vendar kaže, da ga bo ostalo.

Če ga bo res, potem bo porazdeljen za druge namene, a ravno tako za otroke. Za zdaj pa te pomoči, kot kaže, še niso odkrili Romi. Na oddelku je vlogo oddala le mlada mati, katere partner je Rom.

AP

CVETKA

Prihaja čas velikih premikov?

Ali vlada misli resno s spremembami, ki jih je 10. 7. napovedal njen predsednik mag. Rop?

Morda pa bi se bilo najprej potrebno vprašati, zakaj so

sploh potrebne tako nenadne, obsežne, celovite in radikalne spremembe, če pa po uspešnosti vladanja skoraj nimamo konkurence v Evropi.

Predsednik vlade Rop je na tiskovni konferenci predstavil predlog sprememb, s katerimi bi vlada prav gotovo vplivajočo gospodarsko rast, z znižanjem obrestnih mer in inflacije obdržala visok nivo investicij in s tem vzpodbudila zaposlovanje v 'proizvodnem' sektorju ter racionalizirala zaposlovanje in zaposlenost v javnem sektorju. Seveda bo za tako obsežen projekt potrebno sprejeti vrsto ukrepov in popravkov zakonov, ki naj bi voz potegnili iz blata.

Dejstvo je, da se domače gospodarske razmere že kar nekaj časa poslabšujejo. Na to deloma prav gotovo vplivajo zunanji dejavniki, ki so nastali kot posledica zaostrenih odnosov med največjimi gospodarskimi sistemi v zadnjih dveh letih. Največji razdor med njimi je predvsem povzročilo ameriško posredovanje v Iraku, ki ni imelo primerne podpore v najpomembnejših državah zahodne Evrope in Nata. Kaže, da je prav zaradi političnih nasprotij med gospodarskimi velikani začelo spontano zastajati tudi njihovo gospodarsko sodelovanje, zaradi česar je prišlo do težav predvsem v Evropi, zlasti v Franciji in Nemčiji. Naše gospodarstvo, ki je v največji meri vezano prav na nemško govoreči trg, v nekaterih primerih sicer občuti posledice manjših gospodarskih aktivnosti, vendar te težave za stanje našega gospodarstva niso usodne. Prav tako tudi ne posledice cenovnih skokov nafte, kar smo poslušali v preteklih mesecih.

Največji vpliv na težave, s katerimi se soočamo, imajo zagotovo notranja nesorazmerja, ki so se nakopičila v zadnjih 10 letih. Vse dosedanje vlade so imele vedno polna usta visoko letečih ciljev in obljub, s katerimi so privabliale in zapeljevale. Obljubljale so vsemogoče, od nadpovprečne rasti plač, ureditve socialnih razmerij, bistveno povečane zaposlenosti, in torej kot posledico izrazito zmanjšanje števila nezaposlenih, pokojninsko varnost in socialno pravico, pravno državo in zmanjšanje sodnih zaostankov, razvoj podeželja...

Vendar so vladajoči vedno največji davek pobrali ravno od tistih, ki naj bi jim bilo namenjene največje pomoči. Upokojenec je bila odvzeta ena pokojnina že s sprejemom popravka pokojninskega zakona konec leta 2001, s prilagojeno metodo usklajevanja rasti pokojnin pa pokojnine samo še zaostajajo tako za rastjo plač kot življenjskih stroškov.

Z reformami zdravstva se zmanjšuje obseg storitev in pravic iz obveznega zavarovanja in vse več zdravstvenih storitev je potrebno plačati. Število nezaposlenih ostaja isto in je že nekaj let višje od 100.000. Zamuja se s črpanjem sredstev iz predpristopnih skladov evropske skupnosti. Prav tako se nadaljuje izseljevanje prebivalstva s podeželja v večje kraje in mesta, s čimer se nezadržno nadaljuje propadanje kmetij in kmetijskih površin. Razlike med posameznimi predeli države in med posameznimi sloji se le še povečujejo.

Predsednik vlade je napovedal nova pogajanja s socialnimi partnerji, ki se vsekakor ne bodo dobro iztekla za delavce. Napovedana pa je tudi racionalizacija socialnih transferjev, po domače vseh vrst socialnih pomoči, ki bo sicer odpravila nekatere ugotovljene napake in možnosti zlorab, vendar pa lahko pričakujemo zlasti splošno znižanje pomoči.

Kljub opaznim težavam pa so bile sedanja in pretekle vlade zelo malo pripravljene narediti pri sebi. Ne samo da so si privoščile neizmerno razkošen avionski in avtomobilski park, niso mogle urediti niti plač direktorjev, članov nadzornih odborov in raznih strokovnjakov, ki se mastijo v državnih podjetjih in državnih službah. Ti nimajo samo izjemno visokih plač, imajo še vrsto dodatnih službenih ugodnosti (avtomobil, zavarovanja...), ampak si ponekod delijo še zelo visoke nagrade, ki so včasih še višje kot letne plače. Vse Drnovškove in ta Ropova vlada so poskušale urediti to v nebo vpijico nepravilnost, vendar niso naredile skoraj nič. Menedžerji v državnih podjetjih še naprej lomastijo po svoje.

Računsko sodišče redno vsako leto po službeni dolžnosti pregleda zakonitost, pravilnost in smotnost poslovanja ministrstev in drugih državnih javnih institucij in pri mnogih je ugotovilo v poslovanju velike nepravilnosti, predvsem pri oddaji investicij in določenih pomoči. Mnogo denarja je bilo nakazane brez pogodb, tudi na osnovi fiktivnih dokumentov, dela so bila oddana in plačana brez javnih razpisov, mnogo del je bilo oddanih mimo predpisanih postopkov kar zaposlenim notraj ministrstev ali uradov, tudi sorodnikom. Marsikje niso imeli niti urejene dokumentacije, tako da revizije ni bilo možno niti izvesti (davčna uprava) in še bi lahko navajal. Vse je dokumentirano v revizijskih poročilih. Vendar zaradi teh nezakonitosti ni nihče odgovarjal, noben minister, noben sekretar, noben drug strokovni ali politični delavec, noben direktor. Niso ukrepali niti vlada, niti ministri, niti Urad za preprečevanje korupcije, niti Urad za varstvo konkurence, niti Tožilstvo, niti kriminalisti, skratka - nihče. Na vprašanja premieru, ministrom in generalnemu sekretarju, najsi bodo pisna ali ustna, ni odgovorov. V mnogih primerih lahko upravičeno sumimo, da gre za koruptivna dejanja. Vendar, če vlada, ki ima edina neposreden vpogled v stanje nad vsemi področji, ne ukrepa in ne sproži ovadb in kazenskih postopkov, potem je dan jasen signal vsem preventivnim in represivnim organom, kako naj se ravna. Skratka, delajo naj se, kot da ni nič. Tudi mediji, čeprav so seznanjeni z vsebinami poročil ustreznih organov, ne odreagirajo, se delajo neodvisne in se distancirajo od vsebin, ki bi lahko škodovala dobremu imenu naše skrbne vlade.

Predsednik vlade Rop pa je pred dnevi predlagal preoblikovanje Urada za preprečevanje korupcije v Komisijo za etiko in intergriteto, po domače častno rabsodišče.

Popolna neresnost.

Vendar dokler se ne bodo uredile, predvsem pa kaznovale, nepravilnosti, ki jih v veliki meri povzroči državna uprava, do takrat ne moremo pričakovati ničesar drugega kot evropske cene in balkanske plače.

Jože Tanko, poslanec DZ

Še en zakon za privilegirane

Vladna koalicija pod vodstvom LDS se trudi, da bi dajala vtis usmerjenosti v prihodnost, vendar njena dejanja kažejo nasprotno - še vedno se ukvarja z nagrajevanjem

revolucionarnih dosežkov in s tem še bolj ogroža javne finance in postaja dvočlana. Na zadnji junijski seji je s preglasovanjem sprejela popravek zakona o veteranih (o tem mediji skoraj niso poročali), ki daje ljudem za revolucionarno nasilje dodatne privilegije. Tokrat tistim, ki niso prav ničesar storili za Slovenijo, saj so celo njeno državljanstvo sprejeli šele potem, ko je bilo jasno, da je Jugoslavije dokončno konec. Gre za tujce, ki so se v tujih državah borili za tuje cilje, zdaj pa naj dobivajo iz slovenskega denarja privilegirane pokojnine, mnogo višje od pokojnin Slovencev, ki so plačevali prispevke.

Nerazumljivo je, da vlada v času krčenja slovenskih pokojnin z revizijo zakona o veteranih daje priseljencem iz drugih delov nekdanje Jugoslavije privilegirane borčevske pokojnine, za katere niso slovenskemu socialnemu zavarovanju plačali niti pare. Po navedbah v obrazložitvi predloženega zakona naj bi dobilo privilegije na račun borčevstva 250 oseb, ki so pridobile slovensko državljanstvo v času po slovenski osamosvojitvi. Kot običajno pa je ta ocena mnogo premajhna, saj bodo v Slovenijo navalile množice nekdanjih borcev NOB, ki v drugih državah na območju bivše Jugoslavije na račun borčevstva ne dobijo nič ali zelo malo, v Sloveniji pa so ti privilegiji nerazumno visoki.

Minister Keber je napovedal reformo zdravstva, ki je resnično potrebna posegov, saj se vrste čakajočih vse bolj povečujejo, nejevolja pacientov tudi, zdravila se dražijo, ob tem pa hitro rastejo izgube in zadolževanje v zdravstveni blagajni. Seveda se sprašujemo, zakaj se je to zgodilo. Slaba politika vlade, ki jo vodi sedanji minister že tretje leto! Ko smo natančneje prisluhnili ministrovim besedam, smo ugotovili, da je bila večina tistega, kar zdaj navaja kot reformo, že napisano v okviru

programa zdravstva 2000-2004, vendar navedenega ni uresničil. Zato je ta njegova poteza le slepilni manevar; čas njegovega ministiranja se počasi izteka - rezultatov pa ni. Verjetno se še spomnite nastopov vladnih funkcionarjev v lanskem letu, ko so razlagali napredno ureditev glede družinske politike. V juniju letos smo morali ta zakon temeljito popraviti, ker so bile določbe neizvršljive, straši so bili jezni, delavci v centrih za socialno delo ravno tako. Že ob tedanjem sprejemanju smo opozarjali na napake, vendar so jih prezrli.

Še vedno ostaja povsem neurejena davčna reforma, reguliranje trga vrednostnih papirjev in bank. Na tem področju se v zadnjem času odvijajo največje kriminalne zgodbe. En tak primer v javnosti je SIB banka, ki je bila prodana "pod mizo" s pomočjo političnih botrov. V opoziciji že dve leti zahtevamo ureditev trga vrednostnih papirjev, jasnega funkcioniranja bank, borze, vendar vse zaman. V ta namen smo vložili predloge zakonskih sprememb, ki jih vladajoča koalicija iz nam nerazumljivih razlogov, ne želi sprejeti. Ne nazadnje je celo direktor agencije za trg vrednostnih papirjev g. Borak priznal, da tu brez kraje ne gre. Tako lahko žalostno ugotovimo, da se vse večje kupčije odvijajo na sivem trgu, nobena delnica naših bank ne kotira na organiziranem trgu.... Se potem sploh sprašujete, zakaj je v Sloveniji toliko kriminala "belih ovratnikov"? Namesto tega pa premier Rop predlaga etično komisijo za preganjanje kriminala - za zjokat!!

Pravijo, da ima sedanja opozicija, ki jo resnično predstavljata NSI in SDS, v svojih navezah premalo gospodarstvenikov. To povsem drži in bodimo si na jasnem, da teh politično-gospodarskih navez ne potrebujemo in jih ne želimo imeti, saj so pogosto leglo korupcije, ki je je v Sloveniji vse več. Takšne niti je potrebno presekat. Gospodarstveniki potrebujejo predvsem jasna pravila igre in politično-nevmešavanje, kar zagovarjamo v NSi. Problem v Sloveniji je, da se brez "žegna" političnega vrha ne da nič doseči. Seveda pa prisluhnemo kritikam gospodarstvenikov ali njihovim strokovnim predlogom.

Glede na veliko korupcijsko vpletenost sedanjega političnega vrha LDS in ZLSD v gospodarstvo, finance in medije z novo gospodarsko reformo ne bo nič. Prihaja vsaj dve leti prepozno. Oboji so medsebojno preveč zavezani in prepleteni. Vlada je svoje adute zaigrala s tem, da je izgubljala čas z nesmiselnimi zakoni o prostituciji, pornografiji, homoseksualnosti in drugotnih vprašanjih, da bi odvrčala ljudi od resnih problemov. Za te rešitve pa ji je zmanjkalo časa ali pa ima zaradi političnih navez zvezane roke. Gospodarska reforma ni napisana knjiga lepih obljub, temveč so resnična dejanja: v prvi vrsti potrebne spremembe zakonodaje in zakonito delovanje izvršne oblasti. Za to pa sedanja vlada nima prave volje.

Želim vam lep dopust in počitnice!

Mag. Janez Drobnič, poslanec DZ

Upoštevati je treba voljo ljudi in regionalno raznolikost

V zadnjih mesecih je slovensko javnost delila razprava o volilni zakonodaji. Zanimivo ob tem je, da se razprava o tem pojavi

praviloma vedno dobro leto dni pred volitvami.

V letu 2000 je tako razprava o volilni zakonodaji zaposlovala večji del slovenske javnosti. Zaradi nesporazumov je, kmalu po združitvi SLS in SKD, prišlo, zlasti zaradi volilne zakonodaje, do ustanovitve takrat nove stranke, Nove Slovenije. Vse kaže, da se lahko zgodba iz leta 2000 ponovi letos ali v prihodnjem letu. Verjamem, da se zaradi tega ne bo ustanovila kakšna nova stranka, slovenski narod, državljanke in državljani, pa bi lahko bili zopet, po nepotrebem, zaposleni z razpravo o volilni zakonodaji.

Res je volilna zakonodaja v Sloveniji daleč od ideala, lahko bi bila boljša in pametno jo bo spremeniti. Dvomim pa, da je sedaj res pravi in najboljši trenutek za to. Volilno zakonodajo je smiselno in najprimerneje spreminjati kmalu po državnoborskih volitvah. Takrat so za to najprimernejši pogoji. Leto in pol pred volitvami se je bolj zaposlovati z drugimi, za našo družbo bolj potrebnimi temami. Zaposlovati nas morajo vprašanja, kot, kako čimbolj mehko pristati v Evropski uniji, kako razbremeniti preveč obremenjeno gospodarstvo in ob tem ohraniti socialni mir in čimveč pridobljenih pravic. Kako naj bo slovenska družba hkrati socialna in občutljiva do nemočnih in mladih in hkrati gospodarsko uspešna? Menim, da je bolj pomembnih tem več kot dovolj.

Kljub vsemu se bo razprava o spremembah volilne zakonodaje nadaljevala sedaj. Kaže, da je takšna politična volja večine. Modro bomo ravnali, če bomo ljudem znali pojasniti, kje se skriva bistvo sprememb. Zdi se, da jih sedaj ne razumejo najbolje. Po sedanji zakonodaji imamo v Sloveniji 8 volilnih enot in znotraj njih skupno 88 volilnih okrajev. Volilni okraj Ribnica tako zajema občine Ribnica, Sodražico in Loški Potok. Sistem je res nekoliko zakompliciran, ne vedno najbolj jase in

pogosto se zgodi, da v parlamentu ne sedijo vedno tisti, ki so prejeli največ glasov volivcev. Spremembe, ki se napovedujejo s Predlogom spremenjenega Zakona o volitvah v državnem zboru Republike Slovenije napovedujejo ukinitve volilnih okrajev in opredelitev volilnih enot kot najmanjšega volilnega območja. Slovenija bi bila tako razdeljena na 8 volilnih enot, znotraj teh bi praviloma izvolili po 11 poslancev. Stranke, ki bi nastopale na volitvah, pa bi sestavile volilno listo s prednostnim vrstnim redom. Volivke in volivci pa bi imeli možnost, da podajo preferenčni glas enemu izmed enajstih kandidatov (ali manj) na listi ene od strank. Ti preferenčni glasovi pa bi pomembno odločili o dejanski izvolitvi.

Vse lepo in prav. Absolutni preferenčni glas je pomemben premik k večjemu upoštevanju dejanske volje volilca. Zato ga kaže podpreti. Bolje pa bi še bilo, če bi bil ta absolutni preferenčni glas hkrati še obvezen. S tem bi volili stranko in človeka znotraj nje. Brez tega se lahko zgodi, da se nekaj volivcev odloči o imenu poslanca. Če večina članov voli le stranko, nekaj izmed njih pa še ime poslanca, teh nekaj odloči o sestavi imen v parlamentu. Zato bi bilo bolje, da bi se absolutni preferenčni glas uvedel kot obvezen.

Dilema se pojavi tudi ob vprašanju enakomerne zastopanosti slovenskega prostora v državnem zboru. Kandidat, ki nastopa na volitvah, lahko prebiva kjerkoli v Sloveniji in kandidira kjerkoli. Tako lahko nekdo, ki stalno živi v Kopru, kandidira v Mariboru in Ribnici. Ne vem, če je to najboljša rešitev. Res je, da poslanci zastopajo interese vseh državljanov in celotne države. Prav pa je, da imajo tudi določen poseben in odgovoren odnos do območja, kje so kandidirali in bili izvoljeni. Težko je verjeti, da bi nekdo iz Maribora imel res poseben odnos do problemov Ribnice ali Loškega Potoka.

Sam se zato zavzemam, in tako je predlagala tudi stranka SLS, ki jo vodim, da se uvede tako imenovani domicil. To pomeni, da mora imeti kandidat za volitve stalno prebivališče v volilni enoti, v kateri kandidira. Takšen način je boljši, bolj logičen, predvsem pa bolj odgovoren do volivcev, prispeva pa še bolj k enakomerni zastopanosti različnih delov Slovenije v slovenskem parlamentu.

K temu cilju bi prispevala še odločitev o večjem številu volilnih enot od osmih predlaganih. Če že ukinjamo 88 volilnih enot, bi dvig števila le-teh na recimo 22, prispeval k večji zastopanosti vseh delov Slovenije. V vsaki volilni enoti bi tako izvolili po 4 poslance. Skupaj z domicilom (stalnim prebivališčem) in dvigom števila volilnih enot bomo z večjo verjetnostjo tudi v bodoče imeli poslance iz Ribnice in sosednjih občin. In to tiste, ki tukaj, v Ribnici, res živijo, ne pa one, ki z Ribnico nimajo veliko skupnega ali pa jih morda tukaj ni že desetletja.

Pomembne odločitve so pred nami. Prav je, da jih dorečemo skupaj. Trezno in umirjeno. Ne na način, da bomo v vnemi razprav o volilnem sistemu pozabili na dejanske težave, probleme, pa tudi priložnosti slovenske družbe in naših ljudi. Ne pozabimo pa na cilj, ki je edini smiseln večje upoštevanje volje ljudi, a tudi večjo regionalno zastopanost v parlamentu.

Mag. Franc But, minister

PRVOŠOLCI V HROVAČI OBISKALI PETKOVO, PRELESNIKOVO IN JECLEJEVO KMETIJO

Od kod jajca, solata, skuta, sir, volna in od kod mukanje, blejanje, riganje ter vonj po silirani hrani in gnoju? Učenci so obiskali svet, ki marsikomu od njih ni več znan in domač. Nad domačimi živalmi so bili zelo navdušeni, nekatere je bilo tudi nekoliko strah. Odgovore na vprašanja so gotovo dobili, ko so obiskali Petkovo, Prelesnikovo in Jeclejevo kmetijo. Izvedeli so še mnogo več, najzatrnejši in radovednejši tudi kaj o biološkem, Demeter, integrirano - sonaravnem, konvencionalnem (brez kontrole) kmetovanju. Gospa Anica Petek jim je povedala, da pravega biološkega kmetovanja skorajda ne more biti več, vendar se na njihovi kmetiji zelo trudijo, da bi uporabljali čimmanj okolju in človeku neprijaznih škropiv in gnojil. Izbrale smo nekaj vtisov naših učencev:

Dan smo preživel na kmetiji. Gospodinja nam je pokazala kmetijske pripomočke. Videli smo veliko živali. Osel je zaprhnil. Bik me je skoraj sunil z rogovi. Krave so mukale. Poni ima zelo mehak nos. Iz čebelnjaka je dišalo po medu.

Črt Mate, 1. a

V četrtek smo prvi razredi odšli na kmetijo. Gospa na kmetiji nas je pozdravila. Pokazala nam je stroje in orodje za delo na vrtu. V hlevu so bili krave, biki in telički. Na dvorišču so muce lenarile. Kokoške so tekale sem in tja. Ena je stekla mimo mojih nog in me močno prestrašila. Pes je bil privezan, ker je bil star. Lahko bi bil nevaren in koga ugriznil. Kmetija je bila zelo urejena.

Nina Turk, 1. a

Videli smo psa, kravo, ponija in osla. Najbolj mi je bilo všeč, ko smo videli zajčke. Bilo je zelo vroče, skoraj bi se skuhalo. Rada bi šla še kdaj na kmetijo. Zelo sem se zabavala. Videla sem, kako je učiteljica krava lizala torbo.

Valerija Urbančič Begič, 1. d

Na prvi kmetiji smo videli: gosaka, kokoš, ovce, kravo, ponija in osla. Videli smo tudi velik traktor. Nato smo šli na drugo kmetijo. Tam smo videli velikega psa, bika in krave, pa še petelina, kokoši in telička. Potem smo šli na tretjo kmetijo. Na tretji kmetiji smo videli zajce, kozo, ovce in psa. In potem smo šli na travnik. Tam smo igrali nogomet. Nato smo se vrnili v šolo.

Matej Žagar, 1. b

Šli smo v hlev in videli ovce, zajce, kure, oslička, krave, lastovke. Videli smo še traktor s pajkom, z nakladalko in s "kiblo". Potem smo šli na travnik. Usedli smo se pod jablano. Kar naenkrat je prišla mama Marija. Poslovil sem se od sošolcev in učiteljice. Odšla sva domov.

Jan Rigler, 1. c

Učenci in učiteljice se zahvaljujemo vsem za prijaznost in hkrati se priporočamo, da nas v prihodnje ponovno sprejmejo. Želimo si, da bi ljudje drugače vrednotili delo kmeta, ki je, kot je rekla kmetica, večkrat že v očeh otrok videti umazano in "smrdljivo"... Ko pa plodovi, ki jih kmetija daje, dišijo kot hrana na naših krožnikih, pa večkrat niti ne pomislimo, da gre za nujno in nepogrešljivo soodvisnost med mizo in njivo!

Vsakega vabila občanov, ki bi radi pokazali del ribniške tradicije, bomo tudi v bodoče zelo vesele.

Jana Asič, Polona Golouh, Hilda Modic, Meta Rus

Foto: Polona Golouh

Petkova kmetija je ekološko usmerjena.

Na domačiji pri Jeclejih

Na kmetiji pri Prelesnikovih

Na obisku pri štirinožnih prijateljih

Za dolenjevaške učence in učiteljice je petek, 13. julija, minil v znamenju obrambnega dneva. Ob iskanju kar najzanimivejših vsebin so naši prošnjaki tokrat ugodili požrtvovalni člani Kinološkega društva Ribnica, na čelu s predsednikom Andrejem Tomšičem.

Zdi se skoraj neverjetno, da si je na ta dan za nas vzelo čas kar sedem zaposlenih članov, nekateri med njimi so izkoristili celo dan letnega dopusta. Prav gotovo pa je naš obisk predstavljal obremenitev tudi za njihove ljubljence - psičke, saj je bil ravno ta dan pasje vroč.

Naše druženje se je začelo s predstavitvijo psičk in psičkov: labradorca, nemškega ovčarja, šnavcerja, aljaškega malanuta, dobermana... Kot vedno je bil tudi tokrat zelo pomemben prvi vtis, saj je našo družino sestavljala zelo pisana množica radovednežev, tudi tistih najmlajših, ki so se srečanja s psom doslej bali. Z zanimanjem smo sledili pripovedovanju gostiteljev in se

aktivno vključevali v pogovor. Izvedeli smo veliko novega o negi in dresuri psa, o delovanju kinološkega društva, veterinarski službi in "pasji šoli". Medtem pa se je ustvarilo že tako medsebojno zaupanje, da smo kučke tudi pobožali. Najzanimivejša za nas je bila pravcata predstava, ko so vsi psi v spremstvu svojih vodnikov hkrati sledili ukazu dreserja. Mislili smo že, da je to vrhunec dogajanja, a smo se zmotili. Nekateri psi so nam pokazali še prinašanje predmetov, drugi spretnost v preskokih, nemška ovčarka z "višjo šolo" pa napad na storilca. Sledil je krajši odmor, med katerim so nas v društvu prijazno pogostili s sokom.

Ogled naslednje točke je bil na bližnjem travniku, kjer smo bili pričča sledenju. Izurjena psica Ula je izsledila vse skrite ploščice.

Ob vsem omenjenem pa ne gre zanemariti, da so

bili ves čas izjemno dobro poudarjeni vzgojni momenti: odnos do živali, skrb za psa, njegova socializacija, obveznosti in dolžnosti lastnika. Kinološkemu društvu Ribnica se ob tej priložnosti najlepše zahvaljujemo za gostoljubnost in se tudi v bodoče še priporočamo.

Tekst in foto Sonja Pogorelec, vodja šole Dolenja vas

DAN ZEMLJE V VRTCU

Otrok v vrtcu na področju NARAVE spozna naravno okolje, si razvija naklonjen, spoštljiv

in odgovoren odnos do žive in nežive narave. Podoba življenja vključuje v vsakdanje življenje in skrbi za stvari v svojem okolju. Zato moramo otroku omogočiti, da aktivno posega v ohranjanje in urejanje prijaznega, lepšega, bolj zdravega okolja.

Čeprav se je ideja o cvetličnih gredicah porodila odraslim v vrtcu, smo jo realizirali skupaj z otroki, starimi 2 - 4 leta.

KAKO SMO SE LOTILI DELA

- za pomoč smo se dogovorili s hišnikom,
- z malčki smo na igrišču pobirali zemljo s krtin in polna vedra prinašali v samokolnico, spraševali smo se, kdo naredi krtino, iskali luknjo v kupu zemlje, jo tipali in ugotovili, da je zaradi sonca topla.
- nabrano zemljo smo zmešali s kupljeno,
- opazovali smo hišnika, kako je odstranil zemljo in oblikovali gredice,
- posadili smo cvetlice,
- dnevno zalivamo in opazujemo rast cvetic,
- otroci upoštevajo dogovor.

Nekateri mimoidoči opazijo spremembo pred Rdečim vhodom in vidijo otroke, ki zjutraj zalivajo cvetlice ter se tako navajajo na trajno skrb za rastline. Majhni otroci prevzemajo odnos vzgojiteljev, staršev in drugih odraslih do narave. Neposreden stik z okoljem omogoča zavedanje vrednosti in ranljivosti okolja, spoštovanje, občudovanje ter željo po ohranjanju.

Take želje bi morale biti v vsakem posamezniku, če hočemo naš planet rešiti pred neprijazno in negotovo prihodnostjo.

Zapisa in fotografirala
Mojca Trdan

98 nas je bilo!

En oratorijski pozdrav!

V Ribnici je v tednu od 14. do 20. julija letos že drugič potekal Oratorij. Veliko ljudi se sprašuje, kaj to Oratorij sploh je. To je druženje otrok, molitev, pesem, igra, skrb za drugega, razmišljanje in vsak bi lahko dodal še kaj. Izvedli smo tudi anketo z vprašanjem "KAJ JE TO ORATORIJ IN KAJ SI MISLITE O NJEM?" Rezultati so bili zelo pohvalni, saj so skoraj vsi anketiranci vedeli, kaj je to Oratorij in nas v tem podprli.

Pa naj za začetek opišem "urnik" enega dneva: Ob 8h zjutraj se vsi animatorji zberemo. Zmolimo ANIMATORJEVO MOLITEV, ki nas spremlja skozi cel dan, nato se pogovorimo o dnevu, ki je pred nami. Ob 9h

vse pospravimo in se pripravimo na naslednji dan.

Verjetno ste se vprašali, kdo vodi nas, animatorje, kdo je "glavni", kdo je vse skupaj organiziral. To je kaplan Igor Stepan, ki je "zbral" toliko otrok (98!) in ki je skrbel, da je vse potekalo, kot je treba. Hvala mu v imenu vseh otrok in animatorjev!

Letos je bilo na Oratoriju možno izbirati med trinajstimi delavnicami (kuharska, frizerska, pevska, novinarska..., velikokrat so nas obiskali tudi gostje). Posebnost je bil tudi "boj" med otroki in animatorji z vodnimi balončki (napolniti jih je bilo treba kar 600!).

Ker pa je bila tema letošnjega Oratorija "KEKEC", smo

v soboto odšli na izlet v Kekčevo deželo. Odpeljali smo se do Kranjske Gore in naprej do gozda, kjer nas je pričakal voditelj. Opozoril je majhne otroke, naj ne jokajo, saj ima Bedanec zelo rad otroške solze. Vsi smo morali hoditi skupaj, saj nismo vedeli, od kje bo Bedanec prišel. Ko smo ga zagledali, smo se strnili v gručo, izmenjali z njim nekaj besed in potem začeli oponašati sovo. Skovikanje sove je edina stvar, katere se Bedanec boji, zato je hitro odšel. Hodili smo naprej in prišli do Brencljeve kočice. Povedal nam je, kako se boji Bedanca in nam pokazal kletko, v kateri je bil zaprt. Nenadoma pa je prišel Kekec in nas skozi skrivni rov odpeljal do svoje hiše.

Tam smo srečali tudi Mojco in Pehto, ki sta nas postregli z

Popotovali po Kekčevi deželi

pridejo otroci in zberemo se v krogu okoli jambora. Sledi dvig slovenske in oratorijske zastave. Potem zmolimo jutranjo molitev in se naučimo kakšno novo pesem. Odhitimo gledat igro o Kekcu, ki se iz dneva v dan nadaljuje.

Ob 10h je kateheza. To je pogovor o igri, razmišljanje in za najmlajše sledi tudi igra. Od 10.30-12h sledijo delavnice. V njih otroci ustvarjajo kaj novega, delajo obeske, rišejo... Na koncu delavnic zmolimo molitev Angel Gospodov in nato sledi enourni odmor za malico. Od 13h-15h poteka "velika igra," v katero so vključeni vsi otroci (vodne igre, igre brez meja...). Na koncu zmolimo molitev in otroci odidejo domov (obljubijo, da naslednji dan spet pridejo). Animatorji seveda

mlekem in žganci.

Na žalost smo se morali posloviti in odšli smo domov. Oratorij smo zaključili v nedeljo s sveto mašo, kjer smo sodelovali animatorji in otroci. Skupaj smo peli, nekateri

animatorji so odigrali igrice o Kekcu, predstavili pa smo tudi vse delavnice. Tako, Oratorija je konec. Spletla so se nova prijateljstva, vsak se je kaj novega naučil, bilo nam je lepo. V trenutkih tudi težko, a splačalo se je!

Hvala vsem, ki ste nas podpirali, za nas molili ali nam kakorkoli pomagali!

Nataša Šilc
Foto Domen Marinč

Ob praznovanju 50. obletnice predšolske vzgoje v občini Ribnica

V maju in juniju ste si lahko ogledali čudovito razstavo naše bivše varovanke Petre Kužnik. Našemu povabilu so se z veseljem odzvali Petra, njena mamica in očka. Skupaj smo izmed njenih številnih umetnij izbrali izdelke in pripravili razstavo.

Umetnije je Petra ustvarjala doma, večji del izdelkov pa je nastalo v centru na Igu, kjer preživlja del tedna ob svojih prijateljih in vzgojiteljih. Predstavila se je z različnimi tehnikami in motivi, kot so slikanje na svilo, platno, šivanje, izdelovanje gobelinov, tudi z izdelki iz papirja, gline...

Petra pri šivanju laboda

Pestrost Petrinega življenja izražajo številne medalje in priznanja, ki jih je dobila na športnih tekmovanjih in drugih srečanjih, natečajih... Ravno tako fotografije, na katerih smo videli Petro z mnogimi znanimi in njej priljubljenimi ljudmi. Petri in njenim staršem se zahvaljujemo za sodelovanje, vsem bralcem Rešeta in mimoidočim obiskovalcem razstav želimo prijetne in vesele poletne dni.

VABIMO VAS NA RAZSTAVO FOTOGRAFIJ

Osrednja prireditev:
OTROCI: NEKOČ, DANES IN ... JUTRI
Vznemirljivo doživetje v vojaškem objektu: TABOR MORS - UGAR 2003
Razstave so v Manufakturi v Ribnici in bo odprta 24 ur na dan vse do septembra 2003.

VRTEC RIBNICA

V imenu organizatoric razstav: **Agata in Darja**
Foto g. Kužnik

JOGA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU

PRIDOBIVANJE IN IZGUBLJANJE ENERGIJE

Nastopilo je težko pričakovano poletje, z njim pa čas dopustov in počitnic. Neizmerno smo veseli, saj si lahko privoščimo nekaj trenutkov zase, da se spočijemo, se odklopimo od vseh obveznosti doma in v službi ter si napolnimo baterije, se obnovimo in prerodimo. Večkrat rečemo za koga, da prekipeva od energije, da kar žari, tako je poln energije, da je vložil veliko energije v delo ali pa obratno, da je brez energije.

Zavedamo se torej, da nas tako kot avto, radio in druge aparate poganja energija, ki ji rečemo kar življenjska energija. Tako kot so aparati priključeni na električno energijo, smo mi od trenutka spočetja z nevidnimi antenami, kot so aura, čakre, povezani s kozmično energijo ali prano.

Prana je moč, energija, ki napolnjuje vesolje, povezuje materijo, zavest in duha ter omogoča življenje na materialni ravni. Prana je nevtralna, ko steče skozi bitje, spremeni svojo kvaliteto - postane življenjska energija, ki je lastna vsem živim bitjem in kristalom. Bitje dobi energijo v trenutku spočetja, izgubi jo ob zadnjem izdihu, torej v trenutku, ko umre in se spremeni v truplo. Energija je nenehno v gibanju, le da je enkrat bolj intenzivna, drugič manj. Vsak gib, misel, čustvo sproži energijo. Stalno jo oddajamo in sprejemamo ter si jo izmenjujemo. Lahko jo načrtno pridobivamo še več, kvalitetnejšo in čistejšo, ali pa jo po nepotrebem v trenutku ogromno izgubimo. Pridobivanje energije čutimo kot prijetno, povečata se moč in volja, izboljša se počutje. Izgubo pa zaznamo po slabšem počutju, utrujenosti. Kadar je ta velika, se lahko pojavita slabost in tresenje telesa. Pri vsem tem gre za stvari in procese, sredi katerih živimo, jih torej poznamo in ne predstavljajo nekih novosti, le včasih se jih premalo zavedamo. To so dihanje, hrana, spanje, misli, stres, vpliv narave; tem pa se pridružujejo še mnogi drugi dejavniki, kot so ljubezen, smeh, darila, meditacija, molitev, poljubljanje, masaža, jok, čustva... Dobro je, da vsak zase odkrije dejavnosti, ki dvigujejo in obnavljajo njegovo energijo.

O dihanju smo že precej pisali, zato le opomnimo,

da je to pomemben vir energije. Kadar nam poide sapa, ne moremo več nadaljevati; če dihamo plitvo in nepopolno, postanemo utrujeni; ob hitrem dihanju ne zaznavamo svojih občutij in telesnih reakcij, postanemo nemirni, koncentracija pade. Pravilno dihanje uravnava in podpira delovanje srca. Pri pretoku krvi iz desne polovice srca preko pljuč v levo polovico srca olajša njegovo delovanje. Posledica teh procesov je izboljšana preskrba vseh organov, srca, pljuč, živčnega sistema; uravnava se krvni pritisk, presnova, delovanje žlez, prekrvavitev, psihovegetativne motnje, slaba drža telesa. Pravilno dihanje zmanjšuje bolečine, je pomembno za razvoj možganov, za boljšo koncentracijo, spomin, voljo, deluje pozitivno proti negativnim mislim in željam, nas sprošča, odkrijemo harmonijo telesa, duha in duše, osvobajamo se agresivnosti in odkrivamo prijeten in prijazen utrip življenja in okolja.

Torej pomembno je pravilno dihanje, ki se prične v trebuhu, da se trebušna stena izboči, zrak se dvigne preko prsnega koša, ki se razširi do grla, potem pa z izdihom vse postopno upada, telo se oži. Spomnimo se kdaj na svoje dihanje, opazujemo ga, najdimo svoj ritem (13 do 14 vdihov na minuto je normalno za odraslega človeka). Še bolje pa je zavestno izvajanje dihalnih vaj, ki mora biti seveda pravilno, sicer povzroči nelagodno počutje. Joga ima izdelan cel sistem dihalnih vaj, ki se izvajajo postopno.

Prihodnjič kaj več o prehrani.
Darinka Suljevič

SVET IN RIBNICA STA LAHKO ŠE BOLJŠA

Svet se bo vedno vrтел..., zdaj je, kakršen je, in marsikomu tak niti najmanj ni všeč, ker se zdi, da je oropan marsičesa lepega in dobrega. Čeprav tudi to nosi v sebi, bomo z rubriko Vredni lepih besed poskušali izpostaviti tisto dobro, ki se dogaja med nami in v našem najbližjem okolju; kar razveseli naše srce in navda naš korak v nov dan z lahkotnostjo in razvedri pogled na svet.

Razmišljali smo, ali bi dodali še rubriko Prislužili so si pikro, saj je kritizma v najslabšem pomenu, ko se razvednoti delo posameznika ali institucije samo zaradi predsodkov ali pomanjkanja vedenja, dandanes še preveč. Vnesli smo rubriko, a z drugačnim imenom, ki sam po sebi nakazuje svojo dobronamernost: Zato, da bomo boljši. Ne bodite žaljivi, temveč korektni. S tem ko boste izpostavili določen problem, vedite, čemu služi kritika: da bomo ljudje drug do drugega bolj prijazni in da bo okolje zaradi našega pozitivnega in ustvarjalnega odnosa lahko boljše, kot je.

Opomba uredništva: Dolžina teksta naj ne presega 400 znakov (s presledki) oz. 70 besed.

Uredništvo

Ob dnevu državnosti skupaj tudi dolenjevaški gasilci

V KS se premalo dogaja na gospodarskem in komunalnem področju

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Dolenja vas smo 23. junija na dvorišču novega ribiškega doma v Prigorici priredili družabno srečanje in tako počastili tudi dan državnosti. Da se je družabno srečanje pričelo tako, kot se spodobi, so poskrbeli pevci domačega pevskega društva LONČAR, ki so za uvod in zaključek lepo zapeli nekaj pesmi.

Slavnostni govornik je bil predsednik krajevne skupnosti Dolenja vas Janez Pogorelec. Poudaril je, da so taka srečanja potrebna, saj se ob takih priložnostih mnogo lažje pogovorimo o vaških rečeh. Povedal je še, da se v naši krajevni skupnosti premafo dogaja, posebno na gospodarskem in komunalnem področju. Kot pokrovitelj družabnega srečanja je predlagal, da naj bi postalo to srečanje tradicionalno.

Družabnega srečanja se je udeležil tudi poslanec Jože Tanko. Pozdravil je vse navzoče in spregovoril o pomenu državnega praznika in samostojne Slovenije. Povedal je, da smo v letih po osamosvojitvi veliko dosegli in s pridružitvijo Evropski uniji in Natu postali priznana, uveljavljena država v Evropi. Državljanji pa s tem ne pričakujemo samo evropskih cen, ampak tudi evropske plače in evropski standard, je dodal. Da bi ga dosegli, potrebujemo ljudi, ki bodo znali pritegniti obljubljena evropska sredstva.

Večer nam je popestril harmonikar Darjan Oražem iz Dolenje vasi. Ker pa je družabno srečanje bilo na kresni večer, se je zakuril še kres.

Po končani proslavi nas je pokrovitelj družabnega srečanja povabil na golaž, ki ga je sponzoriral občinski odbor Socialdemokratske stranke Ribnica. Družabnega večera se je udeležilo okoli dvesto obiskovalcev.

Kot predsednik prostovoljnega gasilskega društva se zahvaljujem: pokrovitelju krajevni skupnosti Dolenja vas, sponzorju občinskemu odboru Socialdemokratske stranke Ribnica, pevskega zboru LONČAR, harmonikarju Darjanu Oražmu in ribiški družini ter vsem obiskovalcem družabnega srečanja.

Ob letu se zopet srečamo!

*Predsednik PGD Dolenja vas
Anton Berkopec*

Lep kopalni dan

Društvo invalidov Ribnica je 9. julija v sklopu svojega programa organiziralo enodnevni kopalni dan v Izolo. Udeležilo se ga je 51 članov društva,

tako da je bil avtobus poln. Vreme smo imeli odlično - sončno in toplo. Kopalni smo se lahko v notranjih in zunanjem bazenu hotela Delfin ves dan, vmes smo imeli tudi kosilo. Vrnili smo se v večernih urah, vsi navdušeni, z željo, da tak kopalni dan čimprej ponovimo.

Društvo invalidov Ribnica vabi svoje člane, da se udeležijo tradicionalnega vsakoletnega srečanja invalidov Dolenjske in Bele krajine, ki bo letos v Metliki. Srečanje bo v torek, 26. avgusta, s pričetkom med 10. in 11. uro. Odhod avtobusa iz Ribnice bo ob 8. uri 30. Prijave sprejemamo do zasedbe mest v avtobusu. Ob prijavi je potrebno plačati 2.000,00 SIT za stroške prevoza in kosilo.

Vse dodatne informacije dobite po telefonu 936 -11- 69 v uradnih urah. Prijave pa sprejemamo v pisarni društva v uradnih urah, in sicer v ponedeljek in petek od 9. do 11. ure.

*Predsednik društva
Alojzij Mihelič*

Moja soseska Velike Poljane

V moji soseski se vedno kaj dogaja. Majhna je in njen glas ne seže daleč, zato bom napisala nekaj o tem, kar je seglo do mene:

Razglednici s pozdravi s pomladanskega izleta DU pa pozdravi z romanja na Sv. goro, voščilnica ob praznikih. Tako pozorni so do svojih članov v Društvu upokojencev.

Majhna je moja soseska, ima pa tudi mladega predsednika KS, Alojza Novaka - Štrukljevega Lojza, ki je res osrednja oseba, na katero se obrneš v zgodah in nezgodah. Nikoli ne odreče pomoči.

Ob njem vodita dogajanje v kraju gospa Mara Okornova in njen prizadevni mož Jože. Gospa Mara je tajnica KS in desna roka mlademu "Županu", kot ljubkovalno rečejo Lojzu nekateri krajani.

Za duhovnost v kraju skrbi neutrudni gospod župnik Anton Masnik. V cerkvi so se srečali pedagogi iz Ribnice in Kočevja, ki so počastili dan državnosti in prisluhnili mlademu pevskega zboru, ki ga vodi uspešni organist gospod Košir. Mogočno je zvenela pesem - Naša himna - pod cerkvenim obokom. Presenetili so ubrani moški glasovi, ki so v zelo kratkem času ustvarili tako skladnost v pevskega zboru.

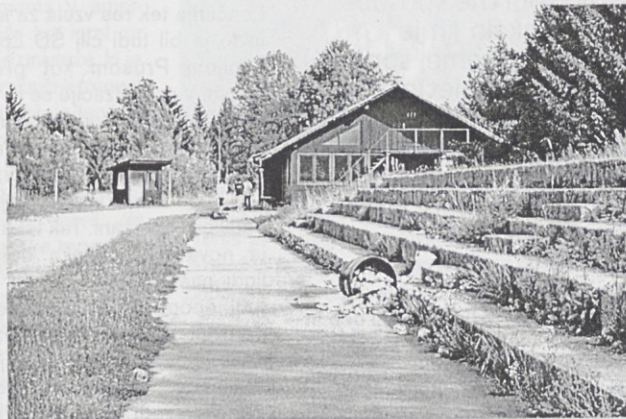
Turistična točka na Grmadi je stalna skrb gospe Mare in Jožeta Okorna. Na oglasni deski sredi vasi sem zasledila vabilo, ki ga lahko preberete na strani 24.

Mislim, da je tako prizadevanje za lepo, neokrnjeno okolje vredno vse pohvale.

Sonja s Poljan

OKO VIDI, UHO SLIŠI

- **VELIKA POLEMIKA O ZAPRTJU TRGA.** V tednu med 7. in 11. julijem je cestno podjetje osvežilo barve talnih oznak po celem mestnem naselju in za kratek, a za voznike pomemben čas, odvzelo skoraj vsa parkirna mesta hkrati. Tako smo se lahko na mah soočili z dejstvom, da z morebitnim zaprtjem dela trga tudi kakšnega parkirišča 'blizu dosega roke' ne bo več. Ideja o delnem zaprtju, ki smo jo v zadnji številki obravnavali kot osrednjo temo, je naletela na polemičen odziv Ribničanov in če bodo toliko dobrih argumentov in predlogov, kot so jih navajali v gostilniških debatah, posredovali tudi na javni razpravi, bomo res dosegli nek širši konsenz. Med drugim so se nizale zamisli, da bi bila promenada raje ob Bistrici in bi se zaprla tamkajšnja ulica med grajskima mostoma; pa da se kmetijska zadruga preseli na primernejšo lokacijo izven trga, če bi ji delno zaprtje otežilo dovoz kamionov; pa da ne zapirata trga, ker se je že itak vse izsello z njega, naj se raje vzpostavi le enosmerni promet...

- **KASARNA JE V ROKAH MLADIH!** Kasarna je postala zbirališče določene skupine mladih in okrog stadiona se najde vse: od pločevink do posledic zakajanj. Objekti, ki so v občinski lasti, so v nekaj mesecih po predaji v vidnem propadu, in ni moč spregledati nereda, nevdrževanja in umazanije. Medtem ko so vse vasi dobile igrišče, razen prepotrebne pri Sv. Gregorju, nima Ribnica ničesar. Dva stadiona, a oba neurejena. Tisti na Mlaki je le še travnik, primeren za sprehode kinologov s psi, v Kasarno pa si kmalu nihče ne bo več upal, ker se je razvedelo, da si jo je prilastila tista mladina, ki ji šport prav nič ne diši in je Kasarna zaradi svoje prostorske zatohlosti prava mala skrivalnica. Welcome to blue hell! (Dobrodošli v modra nebesa!)

- **SPLOH VESTE, KJE JE WILLINGRAIN?**

Na Bregu, na zelenem otočku, okrog katerega se je včasih vila Bistrica. Kaj da je Willingrain? Ostanek gradu. Dobesedno, ker tam stoji le še kos kamnite stene, a tega Ribničani dokaj ponosno vsake toliko razkazuemo. Že Valvasor ga omenja v svoji Vojvodini Kranjski, mi pa nismo niti toliko 'možje', da bi ob steno postavili informativno tablo, ki bi obiskovalcem povedala, pred čim stojijo in del kakšne znamenite preteklosti je ta kos kamna. Idilični prostor je z leti postal le nekakšen 'piknik plac', pa še do njega kmalu ne bo več mogoče, saj se je pot toliko zarasla, da mora naključni mimoidoči tvegati bližnje srečanje s koprivami.

A. Pahulje

2. Tek po Lončariji požel pohvale

270 TEKAČEV MERILO LONČARIJO PO DOLGEM IN POČEZ

S tekom zaživela vsa vas, že več kot 20 Ribničanov pa zbralo pogum za tek

5. julij je bil srečen dan za vseh 270 tekačev, kolikor jih je prišlo na množični rekreacijski tek po Lončariji preizkušat svoje športne sposobnosti. Čakalo jih je imenitno vreme, sončno kot že vse poletje, a prijetno hladno in to so pomembni dejavniki, ki odločajo, ali se bodo tekači zadovoljni vrnili domov ali ne.

Čez organizacijo, ki jo je imel v rokah Srečko Vrbinc, idejni oče in tehnični vodja teka, ki je po Lončariji letos potekal že drugič, se res ni mogel nihče pritožiti. Pohvalne besede so prišle na uho celo Olimpijskemu komiteju, saj je eden izmed članov 'incognito' teklo po 9,4 km dolgi progi od gasilskega doma Dolenja vas do Zalužja v Pigorici, spet mimo startne točke do Rakitnice in nazaj. Toliko se je pohvalil, da Olimpijski komitej razmišlja, da bi Športnemu društvu Lončar zaupal tudi kakšno prireditev na državnem nivoju. Kar, če bo s tem prišlo tudi kaj denarja, jim je hudo mušno odvrnil Vrbinc, ki si bo letošnji tek skupaj s 60 ljudmi, ki so sodelovali pri organizaciji, od tega 21 v ožjem odboru, zapomnil po tem, da ni bilo nikakršnih težav. Če jim je še lani zmanjkalo vode ob poti, je bilo zdaj dovolj, pa kasneje na družabnem srečanju tudi odličnega golaža, ki ga je pripravila Slovenska vojska. Gasilci so pazili, da ne bi kdo od tekačev omagal na poti, ali da ne bi kdo od domačinov vskočil med jaro kačo tekačev iz vseh koncev Slovenije, ki se je vila po Lončariji. Ko so v roku ene ure pritekli skoraj vsi na cilj, so tisti, ki so hitreje prišli do sape, izražali zadovoljstvo nad prireditvijo, na katero so se mnogi med njimi kar dobro fizično pripravljali nanjo. Navsezadnje je ta tek štel tudi za Dolenjski pokal in Pokal Slovenije, zato ga je prišel pogledat tudi predsednik Tekoškega kluba Marathon iz Novega mesta, ki je tudi organizator Dolenjskega pokala. Lahko se je navdušil nad najstarejšim, 68-

letnim tekačem, ter najmlajšim, komaj 4-letnim Ljubljancanom, vse enako pa so športno bodrili prav neverjetno zagnani obiskovalci ob progi, za kar jim je treba dati vse priznanje. Kaže, da je Lončarija tek res vzela za svojega in to je bil tudi cilj ŠD Lončar s Tonijem Prusom kot predsednikom. V organizacijo se je vključil celo župnik, pa tudi cela krajevna skupnost. Če je lani komaj 10 domačinov teklo na progi, jih je bilo letos že več kot 20, vključno z ostalimi Ribničani. Tek tako postaja nova rekreacijska dejavnost ljudi naše doline, kar so uvideli tudi sponzorji, ki so rade volje darovali sredstva. Organizatorju se je letos posrečila skoraj vsaka zamisel, tudi ta, da bi udeležence dlje časa zadržal v Lončariji.

Tako jih je bilo s priložnostnim spopetom v roki videti v cerkvi, šoli in po vasi. Zaključna slovesnost s podelitvijo priznanj najboljšim in s čestitko župana Alojza Marna je potekala na domačem igrišču. Zmagovalna stopnička je v moški kategoriji pripadla Boštjanu Hrovatu, doma z Gorenjske, državnemu prvaku ter reprezentantu v gorskih tekih. Drugo in tretje mesto pa sta si prislužila člana ŠD Lončar, Lojze Mohar in Aleš Rijavec.

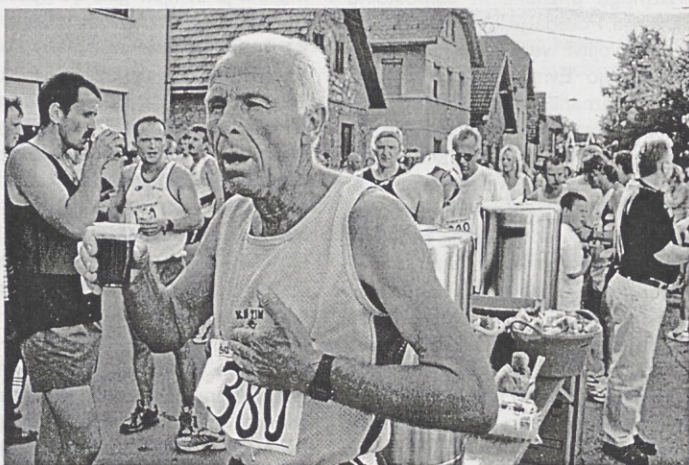
Pri ženskah je zmago odnesla Darja Kokalj iz Lukovice. Tudi najhitrejša Lončarja so izbirali letos. Ta čast je pripadla Sašu Vrbincu in Vesni Oražem. Nekaj obljub, ki so bile propagirane v zadnji številki Rešeta, pa je le ostalo neizpoljenih. Zaradi poklicne in športne zadržanosti ni bilo ne puščavskega lisjaka Mirana Stanovnika ne triatlonca Uroša Velepca, pa tudi tekmovanja paraplegikov ni bilo moč izvesti, saj so imeli tekmo državnega prvenstva. Pa prihodnje leto!

Takrat bo morda tudi že 300 udeležencev teklo po Lončariji (lani 220) in to je nekako tudi številka, ki organizatorjem še ne bi delala preglavic pri izvedbi tega vse bolj popularnega teka. Do takrat pa naj bi bile prenovljene tudi rahitične tribune na igrišču, ki letos niso našle mesta v občinskem proračunu.

Tekst in foto A. Pahulje

Lončarji z rokov roki v cilj

9,4 km je bilo več kot dovolj za večino tekmovalcev

Zadovoljna organizatorja: Srečko Vrbinc in Toni Prus

MLADINSKI DRŽAVNI PRVAK POKAZAL, KAKO SE IGRA TENIS

Zaradi promocije tenisa v Ribniški dolini odigrana ekshibicijska tekma Matica Omerzela in Matjaža Potočnika, državnih prvakov v dvojicah

Kdor želi igrati tenis, najsibo sam ali pa pod strokovnim vodstvom, ga bo lahko odslej igral vsak dan od 9. ure dalje na teniškem igrišču v Gornjih Lepovčah pri okrepčevalnici TIM oz. klubu KLUB.

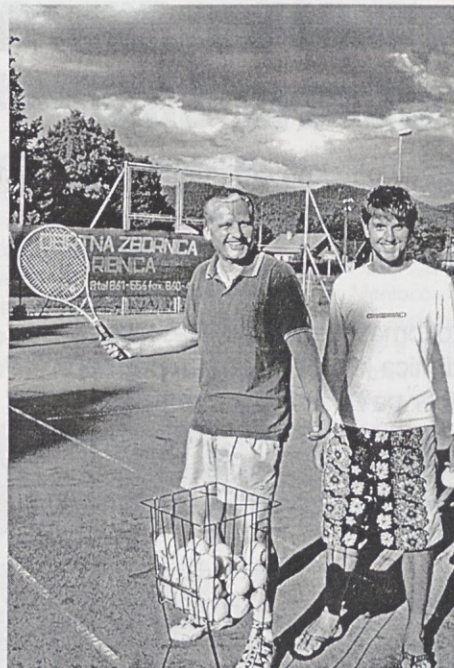
Matic Omerzel

Da bi tenis, ki je 'šport za vse življenje', saj tu starost ni pomembna, poškodba pa je malo, zaživel na naših tleh, sta se z organizacijo moškega turnirja 5. julija potrudila Športno turistično društvo Pesjan iz Velikih Lašč, ki je tudi novi najemnik kluba, ter trener Bojan Gorenc. Slednji uči tenis že 12 let, bil pa je tudi tekmovalac v tej športni panogi. Pozna teniško sceno, tako da je v Ribnico uspel pripeljati še 'svežega' državnega mladinskega prvaka Matica Omerzela, ki je tistega julijskega dne skupaj s kolegom Matjažem Potočnikom uprizoril tenis na najvišjem kakovostnem nivoju. Omerzel se je s tenisom začel profesionalno ubadati pri 13 letih, lani zmagal na državnem prvenstvu dvojic, letos pa na članskem državnem prvenstvu še posamezno. V sezoni 2000/01 se je že uvrstil celo na svetovno ATP

lestvico in je tako med 100 najboljšimi teniški igralci na svetu (v kategoriji do 18 let). A predober, da bi ga sprejela tudi slovenska teniška srenja. Tu se trenja prevelika, tako da se bo Omerzel za štiri leta umaknil na študij menedžmenta v ameriško Atlanto, kjer bo igral za ekipo tamkajšnje univerze, ki je v državni ligi. Tamkajšnji trenerji povsod po svetu iščejo teniške talente, ki so povrh vsega še solidni študenti, in jim ponudijo celo 100-odstotno štipendijo. "Pravzaprav sem vesel, da nisem del slovenske reprezentance in sem lahko takoj sprejel njihovo ponudbo," je dejal Omerzel. V Atlanti ga menda čakajo najsodobnejši teniški objekti in s tem najboljše možne kapacitete v vsej ZDA.

Tja odhaja konec avgusta, vprašanje pa je, ali si bo po končanem študiju sploh še zaželel priti v domovino.

Pred odhodom je poskrbel še za to, da so gledalci ribniškega moškega turnirja na domačem terenu lahko videli boljši nivo igre in morda bodo nekateri otroci sčasoma svojo športno priložnost prepoznali ne le v rokometu, marveč tudi v tenisu, upa Gorenc. "Dolgoročno gledano je bil turnir poskus, da se otroke vključi v tenis in morda pri-

Bojan Gorenc z loparjem v roki in državni prvak Matic Omerzel.

"Tenis je atraktivna zadeva in že dolgo tega je presežen tabu, da tenis igrajo samo direktorji," je pripomnil Gorenc.

"dobimo tudi kakšnega domačega tekmovalca." Omerzel je prepričan, da se, kljub temu da to okolje tenisa pretirano ne promovira, lahko med 30 otroki hitro najmeta dva, ki bosta s svojimi teniški sposobnostmi presešla lokalne okvire. Petega julija pa je svoje veselje na igrišču našlo 16 posameznikov iz Ribnice, Kočevja in Ljubljane, ki so se preizkusili tudi v tekmovalni zvrsti tenisa.

Tekst in foto A. Pahulje

Končan pomladanski del tekmovanja malega nogometa

Končal se je pomladanski del tekmovanja v MLMN. Prvo mesto zaseda ŠD Ponikve, ki je prvo tekmo izgubilo ravno v zadnjem krogu, drugo in tretje mesto pa letošnja povratnika v tekmovanju. Letos se je izkazalo, da v ligi ni več "lahkih moštev", saj se je za vsako zmago potrebno še kako potruditi. To pa je v zadnjih letih zelo dvigni-

lo nivo tekmovanja in kakovost moštev. Vse več je tudi mladih igralcev, ki so zelo večji nogometne žoge in vidno napredujejo.

V drugem delu tekmovanja, ki se bo pričelo zadnji vikend v avgustu, se tako obeta razburljiv boj, predvsem za mesta, ki prinašajo nagrade.

NAJBOLJŠI STRELEC (zadetki):

- 31 : Mihelič M. (MI&CO Extreme)
- 29 : Pirman (ŠMD Turjak I.)
- 28 : Čampa M. (KMN Sodražica)
- 26 : Klarič R. (Laški pesjani)
- 17 : Mihelič D. (KMN Kot), Strah Mat. (ŠD Ponikve),...

NAJBOLJ ŠPORTNO MOŠTVO (kazenske točke):

- 6 : ŠD Ponikve
- 7 : Grafit
- 8 : KMN D. jezdeci
- 9 : ŠMD Turjak I.
- 10 : A'D'B?
- 13 : KMN Kot
- 14 : KMN Velike Poljane, MI&CO Extreme
- 17 : Laški pesjani, ŠD Moštikel
- 20 : KMN Tornado
- 34 : KMN Sodražica

Peter KOČEVAR,
vodja tekmovanja MLMN

LESTVICA po prvem delu:

Mesto	Moštvo	T	Z	R	P	Goli	Točke	Razlika
1.	ŠD PONIKVE	14	13	0	1	59 : 20	39	+ 39
2.	MI&CO EXTREME	14	10	1	3	60 : 29	31	+ 31
3.	ŠMD TURJAK I.	14	8	3	3	65 : 41	27	+ 24
4.	KMN SODRAŽICA	14	8	2	4	72 : 32	26	+ 40
5.	GRAFIT	14	7	2	5	45 : 32	23	+ 13
6.	KMN KOT	14	7	1	6	50 : 41	22	+ 9
7.	A'D'B? BAR	14	6	3	5	43 : 37	21	+ 6
8.	LAŠKI PESJANI	14	5	3	6	63 : 46	18	+ 17
9.	KMN V. POLJANE	14	4	4	6	38 : 57	16	- 19
10.	KMN TORNADO	14	4	1	9	53 : 61	13	- 8
11.	KMN DIVJI JEZDECI	14	2	0	12	37 : 74	6	- 37
12.	ŠD MOŠTIKEL	14	0	0	14	27 : 142	0	- 115

MLADI ROKOMETAŠI NA VROČI POLETNI ŠOLI

MLADE OBISKALI CELO DRŽAVNI REPREZENTANTJE ROMAN PUNGARTNIK, GREGOR CVJIČ IN TOMAŽ TOMŠIČ

Rokometno društvo Inles-Riko Ribnica je po enoletnem premoru, sicer pa že sedmič, organiziralo Ribniško rokometno šolo, ki ni samo zaživela vsa prerojena, ampak je skušala vse znanje iz preteklih let še nadgraditi.

O vseh doživljajih, treningih, nepozabnih srečanjih in doživetjih, utrujenih telesih in trdni volji za naprej smo se pogovarjali z organizatorjem rokometne šole Cirilom Andoljškom, v lanskem letu tudi trenerjem kadetske ekipe. Ribniška rokometna šola je potekala na Debelem rtiču, v objektu Ministrstva za obrambo RS, in sicer v dveh starostno različnih izmenah, ki se ju je skupaj udeležilo 95 otrok.

"Bistvo šole je, da otroci živijo skupaj 5 dni in da delujejo kot ekipa. Seveda je kamp tudi nagrada

Ribniški podmladek skupaj z državno reprezentanco

ob zaključku sezone. Udeleženci so bili iz večjih rokometnih društev oz. klubov: največ seveda iz RD Inles-Riko Ribnica, pa iz RK Grča Kočevje, RK Črnomelj, RK Trebnje, RK Grosuplje in iz Ljubljane - RD Mobitel Prule. Tako so tudi trenerji iz drugih rokometnih klubov videli, kako naši trenerji delajo z mladimi, in moram reči, da so bili nad tem navdušeni. Je pa res, da bi gotovo imeli še več udeležencev, če bi nastanitvene zmogljivosti to dopuščale," je po uspešno izvedenih izmenah razlagal Andoljšek. Zanimalo nas je seveda, kako so potekali dnevi v obmorskem letoviškem kraju. "Vsak dan smo imeli trening dopoldne in popoldne, prav tako kopanje. Večeri so bili namenjeni družabnosti - igram z žogo itd. Treningi so se odvijali na igrišču v Ankaranu, mlajša selekcija (mini rokomet, do 4. razreda) pa je imela treninge na igrišču na Debelem rtiču. Tako prva kot druga izmena sta bili razdeljeni na tri skupine, ki so jih trenirali Janko Ilc, tudi vodja rokometne šole, Peter Karpov in Nikola Radič, organizacija pa je bila v mojih rokah.

Seveda so bili tu še spremljevalci iz domačih klubov ter stalna medicinska oskrba klubskih fizioterapevtk, v prvi izmeni Andreje Križman iz RK Grča Kočevje, v drugi izmeni pa "domače" Vesne Ilc. Moram reči, da nismo imeli poškodb, razen kakšnih lažjih odrgnin z igrišča. Ker je bila druga izmena po starosti mlajša, sta se ji zaradi varnosti v vodi pridružila še rokometša Jaka Ilc in Branko Špoljarič. Nikakor pa ne smem pozabiti enkratnih dogodkov tako v prvi kot v drugi izmeni!" je dejal Andoljšek. Je bil to izlet? "Ne, ne, to ni bil izlet, bilo je res nekaj posebnega! Otroci obeh izmen so se namreč srečali z državnimi rokometnimi reprezentanti! Otroci prve izmene so si v Luciji in Koprju ogledali trening državne reprezentance, druga izmena pa rokometni turnir, kjer so nastopali državni reprezentantje Slovenije, Švedske, Španije ter Srbije in Črne gore. Drugo izmeno so na Debelem rtiču obiskali reprezentantje Roman Pungartnik, Gregor Cvjič in Tomaž Tomšič, s katerimi so radi poklepatali in jih spraševali vse mogoče," je dejal Andoljšek.

Nekaterim otrokom je bilo v tej šoli v prejšnjih letih tako všeč, da se je vedno znova udeležujejo, nekateri pa so začeli pridobivati izkušnje dela in treningov na novo. "Moram reči, da imajo starejši otroci kar precej kondicije, saj so tudi že v Ribnici trenirali po 4 x tedensko, tako smo tu v šoli lahko dajali že več poudarka tehniki in nastopanju, medtem ko so mlajši imeli v Ribnici treninge 3 x tedensko in so še malo nevjajeni tako trdega dela, zato so večinoma treningi preko igre. V tej starosti ni tako pomembno nastopanje, kot je pomembno igrati se. In moram reči, da so predvsem mlajši zvečer kar popadali v postelje," je v smehu in z zadovoljstvom pripovedoval Andoljšek.

V ceno 25.000 SIT je bila vključena nastanitev in vsa 5-dnevna oskrba, zavarovanje, pa seveda vsa organizacija in treningi pod strokovnim vodstvom, stalna medicinska oskrba ter osvežilni in energetski napitki, ki so bili skrbno in kontrolirano odmerjeni (glede na starost...), majica, skupinska fotografija in diploma rokometne šole. "Seveda pa brez pomoči nekaterih ne bi zmogli takega zalogaja: avtomobile za samo rokometno šolo so nam dali Avto Zalar (opel corsa) in Hyundai Avto Trade Ljubljana (kombi), majice pa so nam poklonili v trgovini Broadway, Hala A BTC, Linear Ribnica pa nam je majice tudi potiskal!" se je sponzorjev s hvaležnostjo spomnil Andoljšek.

Zdenka Mihelič

Foto arhiv RD Inles Riko

Plavanje

Miting MOBITEL 2003

Plavalni klub Radovljica, ki letos praznuje 70 let delovanja, je na domačem bazenu 5. in 6. julija pripravil močan plavalni miting Mobitel 2003. Prijavljenih je bilo kar 342 tekmovalcev iz trinajstih držav, med njimi celo vsi slovenski reprezentantje, ter številni tuji vrhunski plavalci; naj omenimo samo Slovakinjo Martino Moravcevo in Hrvatice z avstrijskim potnim listom Mirno Jukič, ki sta blesteli v svojih disciplinah.

Ribniške barve je zastopala vsa prva selekcija, ki je v dveh dneh izvedla 33 startov in kaj več kot izboljšanja svojih osebnih rekordov v tako močni konkurenci ni bilo niti moč pričakovati.

Plavalni klub Ribnica je s tem mitingom zaključil letošnjo sezono, ki je bila po naši oceni in ocenah, ki nam jih dajejo strokovne institucije, uspešna.

V naših programih je splanalo veliko število ribniških malčkov, veliko otrok pa je svoje plavalno znanje nadgradilo oz. utrdilo.

Klub je zagotavljal tudi kvalitetne programe šolam in vrtcem iz celotne regije, kar je prineslo določeno finančno korist upravitelju bazena Občini Ribnica. Vse to ne bi bilo realizirano brez požrtvovalnih vaditeljev (Darka, Miloš, Grega). Veselimo pa se že začetka nove sezone v obnovljenih prostorih Športnega centra.

Piko na i smo postavili s piknikom, ki se ga je udeležilo veliko naših članov in sponzorjev, slednjim se ob tej priliki tudi iskreno zahvaljujemo.

Drago Marjanovič

KMN KOT prvič organizator otroškega tekmovanja

Letošnje počitnice so se za nekatere osnovnošolske otroke pričele nekoliko drugače, saj smo v mesecu juliju v okviru Kluba malega nogometa KOT zaradi ogromnega interesa otrok pripravili otroško tekmovanje v malem nogometu za otroke do 8. razreda osnovne šole.

Namen tekmovanja je bil druženje otrok na zanimiv, predvsem pa na zdrav način. Sodelovalo je okrog 150 otrok, ki so se prijavili na tekmovanje v okviru 12 moštev, 11 iz ribniške ter 1 iz sodeške občine. Da pa je bilo vzdušje pri otrocih še boljše, so nam pri tem pomagali številni pokrovitelji, kakor so: generalna pokroviteljica Darja in Jani Juvančič iz Ortneka, Bamba-Franc Tanko, Video center MICVIN-Leon Lavrič, 3Arles-Janez Arko, Štupica transport, Blesk-Bojan Pogorelec, Slaščičarna-kava bar-Irseni Mustafa, Sandi d.o.o., Blesk2-Tone Pogorelec, Petek Transport d.o.o., Obis d.o.o. Pokrovitelj zaključne prireditve Porsche Verovškova. Sodelovala so tudi podjetja Pekarna Blatnik, R-kanal, R. contact design, Radio Univox ter ostali.

Franci Mihelič,

vodja otroškega tekmovanja

18. julija je pogodbo z rokometnim klubom Inles-Riko podpisal znani slovenski rokometša Uroš Šerbec. Pogovor z njim pa, upajmo, v naslednji številki.

Uredništvo

"... so stvari,
za katere se spleča živeti,
čepnav ne veš, ne zakaj, ne od kdaj.

So stvari,
ki niso od tu,
a delajo življenje vredno življenja.

So stvari,
tihe in nikdar izkričane,
ki polnijo dušo, tešijo srce."

J. Paljk

PLANINSTVO

AVGUST

Datum: PETEK - NEDELJA, 8. - 10. 8. 2003
Kam: na TRIGLAV (2864 m), TRIGLAVSKA JEZERA
Izhodišče: Planina Blato
Zahtevnost: ZELO ZAHTEVNA
Trajanje: 4 ure, 9 ur, 9 ur
Vodja pohoda: Zdenka Mihelič

Datum: SOBOTA - NEDELJA, 23. - 24. 8. 2003
Kam: na PLANJAVO (2394 m), OJSTRICO (2350 m)
Izhodišče: Kamniška Bistrica
Zahtevnost: ZELO ZAHTEVNA
Trajanje: 9 ur, 8 ur
Vodja pohoda: Zdenka Mihelič

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijave, ura odhoda, cena, zborna mesto, prevoz....).

RIBNIČANI S PRIJATELJI SREDE PRI SV. ANI

A ni lepo, če se prijatelji srečujejo, ohranjajo prijateljstvo leta, dobro sodelujejo - sploh, če se je za to potrebno še bolj potruditi, kot le skočiti do prvega sosedaja? Ribniški planinci vemo, da je prijateljstvo vrednota, ki jo je treba gojiti. Tako smo na res lepo soboto, 14. junija, imeli že 6. mednarodno srečanje Ribnica - Trst. Srečali smo se s planinci

ki nam je res pričaral zabavno in ušesom všečno vzdušje. Pa tudi za žejna grla in prazne želodčke je bilo poskrbljeno tako in drugače. Ribniške planinke so napekle toliko slastnih dobrot, da smo se sladkali vsi tisto krasno soboto, pa tudi še vsi osvajalci Sv. Ane v nedeljo, med njimi tudi skupina iz PD Brdo, ki je presenetila s preko 8 kg briških česen.

Italijanski gostje z ribniškimi darovi.

iz društva 'Amici del Mercoledì'. Za začetek smo ribniški planinci goste pred famo cerkvijo pričakali z dobrodošlico, jih počastili in jim razkazali nove društvene prostore, nato pa se zapeljali še do znanega lončarja v Prigorico, g. Bojca, in si za domače izbrali še kakšno darilce. Seveda pa se je osrednji del šele začel - pot od Ribnice preko Bašlja, k spomeniku tigrovcem, Sten Sv. Ane, k planinski koči pri Sv. Ani na Mali gorci in do samega vrha Sv. Ana ter seveda na družabno srečanje ob sami koči pri Sv. Ani. Imeli smo tudi harmonikaša iz Sušja,

Prijateljsko druženje Ribničanov in Tržačanov (skupaj preko 40), popestrjeno s pesmijo planinke Korline Šmalc o prejšnjem srečanju v Italiji, se je proti poznemu popoldnevu zaključevalo z besedami Jožeta Andoljška in predsednika Cirila Zbačnika, z izmenjavo daril, podaritvijo spominskih lončenih prašičkov ter besedami zahvale Paola Rasenija, ki so obljubljale predvsem presenečenje za drugo leto, ko bo srečanje v Italiji.

Zdenka Mihelič
Foto Roman Petelin

MAŽORETKE DRŽAVNE PRVAKINJE!

Ribniške mažoretke, članice Društva mažoret in plesalcev Ribnica, so se letošnje leto šele drugič udeležile državnega prvenstva NBTA - SI, a to ni bilo ovira, da ne bi opozorile nase in posegle po najvišjih mestih.

pa je, da je NBTA - SI, katere predsednica je Ivana Knavs, nagradila s plišastim medvedkom tudi najmlajšo tekmovalko prvenstva, Mašo Klun (4 leta), članico ribniških mažoret. Mentorica ribniških in kočevskih mažoret Klavdija Križ Potisk je s svojim delom postala ena izmed najbolj opaznih trenerk, letos pa ji je bil

Državno prvenstvo NBTA (National Baton Twirling Association) je potekalo letos na Kodeljevem v Ljubljani (lani v Ribnici), in sicer 8. junija. Udeležilo se ga je vseh 8 članic NBTA -SI iz Ljubljane, Kočevja, Ribnice, Domžal, Sodražice, Medvod... in kot je bilo slišati organizacija ni bila ravno na visokem nivoju. "Za jesti smo dobile recimo samo jabolko...", so se pritožile mažorete, dobra stran Kodeljevega pa sta bila velika in prostrana dvorana ter navdušeno navijanje obiskovalcev. "Konkurenca je bila kar velika, tako da takega izjemnega uspeha res nismo pričakovale in včasih se moramo še vedno malo ušcipniti, da vsega tega le ne sanjamo," je še vedno pod vtisi tekmovalca razlagala Jana Rus, državna prvakinja. Rusova in Bojana Oražem sta zasedli 1. mesto med B-duo senior, Živa Rigler in Maša Grebenc 1. mesto med B-duo junior, 1. mesto je zasedla tudi skupina v kategoriji C junior, med B juniorji in B minim pa so s skupino zasedle 2. mesto. Medtem ko sta Jana in Bojana lani v Pragi že okusili utrip in vsa vznemirjenja evropskega prvenstva, saj sta zasedli 8. mesto, pa bodo Živa in Maša ter ostale članice prvovrščene skupine (vsega skupaj 9 punc) potovale tja prvič. Prav gotovo bo za večino to tudi prvi obisk Velike Britanije. Najboljša dekleta so prejela priznanje, medaljo in prvovrščene še pokal. Zanimivo

na državnem prvenstvu zaupan celo eden izmed štirih sodniških stolčkov.

Z odličnimi uspehi se lahko pohvalijo tudi kočevske mažorete, ki jih poleg Potiskove vodita še Tina Južnič in Tina Kegel, saj so dosegle 6 prvih mest.

Torej - ribniške mažoretke skupaj s Potiskovo 3. oktobra potujejo na EP v London, v Anglijo. kjer bodo morda ostale kar teden dni, odvisno od denarnih zmožnosti. "Za zdaj se trudimo dobiti denar tudi pri raznih sponzorjih. Naši prošnji so se do sedaj odzvali občina Ribnica, Inoterm, R & Grič in Harlekin. Najlepše se jim zahvaljujemo. Hkrati pa iščemo naprej," je o težavah kritja stroškov razlagala Jana. Vendar po jim to zagotovo ne bo vzelo elana in volje za treninge. Konec junija so imele 14 dni premora, a 14. 7. so že začele z rednimi treningi, zadnji avgustovski teden pa se bodo že spet pripravljale - tokrat za ribniški sejem, na katerem redno sodelujejo. "Kot zanimivost naj povem, da bomo s to sezono (2003/ 04) začele nastopati tudi med odmori na rokometnih tekmah v Ribnici," je Jana razkrila načrte. Za EP, kjer po najboljših uvrstitvah skoraj redno posegajo Nizozemke in Angležinje, jim želimo res obilo uspeha, prave ribniške zagretosti in vztrajnosti!

Zdenka Mihelič
Foto Klavdija Križ Potisk

SLOVENCIMAJO DOVOLJ MODROSTI

POGOVOR Z ERWANOM FOUÉRÉJEM,
vodjo delegacije Evropske unije v Sloveniji

Irska, od koder prihajate, je, podobno kot Slovenija, majhna država. Ju lahko primerjate?

Obe državi imata zelo močne korenine, ki izvirajo iz keltske kulture. Skupne točke oziroma podobnosti odsevajo predvsem v glasbi in kulturi. Slovenija kot država ima tudi veliko možnosti, da v razvoju sledi primeru Irske.

Kdaj natančno se bo Slovenija vključila v Evropsko unijo?

Slovenija se bo kot polnopravna članica priključila Evropski uniji 1. maja 2004.

Prav Irska je ena tistih držav, ki so z vstopom v Evropsko unijo najbolj napredovale, zlasti v ekonomskem smislu.

Kaj se bo izboljšalo po vstopu v Sloveniji?

Evropska unija bo Sloveniji prinesla veliko pozitivnih stvari. Naj najprej omenim prost pretok prebivalstva med državami članicami Unije. Ljudje bodo lahko iskali ustrezno zaposlitev v drugih državah članicah. Razširilo se bo področje za sklepanje poslov, predvsem pri izvozu blaga, odpravljene bodo carine, povečal se bo pretok blaga.

Slovenija bo deležna veliko koristi na družbenem in ekonomskem področju, ki jih bo prinesla Evropska unija s finančno podporo. Le-ta se bo črpala zlasti iz strukturnih in kohezijskih skladov.

Katere pomanjkljivosti lahko predvidevate?

Težko je določiti pomanjkljivosti.

Če pogledam primer svoje države Irske, predstavlja ta problem predvsem distanca med Irsko in Brusljem, kjer se sprejemajo odločitve. To je velik problem, ki se ga Evropska unija zaveda ter ga želi odpraviti, in sicer tako, da poskuša odločanje približati ljudem. Evropska unija si prizadeva, da bi se ljudje neposredno vključili v odločanje, da bi bili tako bolj povezani z evropsko integracijo.

Omenili ste prost pretok prebivalstva.

Ali mislite, da bo veliko Slovencev odšlo živeti v druge države Evropske unije?

Prepričan sem, da ne. Izhajajoč iz izkušenj priključevanja k Evropski uniji, do sedaj še ni bilo nikjer zaznati masovnega preseljevanja iz ene države v drugo. Pravzaprav se tega v Sloveniji sploh ne pričakuje, saj imate visoko kvaliteto življenja. Mislim, da v Sloveniji težnje po množičnem preseljevanju ne bo.

Kaj lahko Slovenija prispeva Evropski uniji?

Ogromno. Ne samo v strateškem smislu - s tem mislim na povezavo z jugovzhodno

Evropo, ki pa je seveda zelo pomembna pri politični in ekonomski stabilizaciji zahodnega Balkana. Tu Slovenija gotovo lahko zelo veliko prispeva.

Prav tako lahko tudi veliko prispeva v kulturnem smislu, saj ima država močno izoblikovano kulturno tradicijo, in to je nekaj, kar lahko Slovenija doda h kulturni različnosti Evrope.

Kakšne možnosti razvoja ima slovensko kmetijstvo v luči nove evropske politike?

Kakšne možnosti ima območje, kot je na primer naše, kjer prevladujejo nekonkurenčne male kmetije?

Slovenija je že v procesu reformiranja kmetijskega sektorja, in sicer z namenom preoblikovanja v večjo učinkovitost.

S tem mislim na različne programe podpore, ki bi zagotovili preživetje teh malih kmetij.

Nadalje gre tukaj za spreminjanje predpisov - vzemimo kot primer spreminjanje predpisov za turizem. Za vas je v tem primeru aktualen kmečki turizem, in menim, da je potek razvoja tak, da bi ga lahko postavili za zgled, predvsem zaradi ekološke usmerjenosti.

Evropska unija nudi programe pomoči pri združevanju in večanju dosedanjih malih kmetij.

Kaj svetujete Slovincem?

Slovincem si ne bi upal ničesar svetovati, saj sem prepričan, da so dovolj modri, da bojo, tako kot Irci, od razširjene Evropske unije izkoristili maksimum, hkrati pa tudi kaj prispevali. Prepričan sem, da bojo znali ohraniti posebnosti in lepote narave, kulturno identiteto, po kateri je Slovenija zelo prepoznavna.

Ste že kdaj bili v Ribnici?

Ja, v Ribnici sem že bil. In sicer lansko leto na sejmu, 1. septembra. To je čudovit primer kulturne tradicije, ki obstaja v teh okoliških malih ter večjih vaseh, in ki se prenaša skozi stoletja iz roda v rod. To je po mojem mnenju zelo pomembno, saj gre ne nazadnje za tradicijo, ki še živi, ne pa za tradicijo, ki je ohranjena samo še v muzejih.

Druga stvar, ki me je zelo pritegnila, videl pa sem jo v muzeju, je ta, da se je veliko ljudi izselilo v Latinsko Ameriko. Tako kot Irci. Tudi oni so se množično izseljevali zaradi političnih in ekonomskih razlogov. Tako najdeš danes Irce povsod po svetu. In to je še ena značilnost, skupna tako Slovincem kot tudi Ircem.

Katarina Rigler Šilc in Blaž Milavec